

Tantárgyleírás
2011/12. tanévtől

Tantárgy neve	Filozófiatörténet I.
Tantárgy kódja	TAB 1101
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Kiss Lajos András főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatókkal megismertesse az európai gondolkodástörténet legfontosabb csomópontjait, a különböző filozófiai irányzatok alapkérdéseit, és hozza közel a hallgatókhoz azokat a megoldási javaslatokat, amelyeket az európai eszmetörténet felkínált az általános életproblémák helyes értelmezése és esetleges megoldása számára. Továbbá legyenek képesek elsajátítani a legfontosabb filozófiai alapfogalmakat, kategóriákat, és legyenek általános képük az Európa-eszme metafizikai értelméről.

2. Tantárgyi program:

A hallgatók ismerjék meg az antik görög és a középkori filozófiai gondolkodás legfontosabb irányzatait, az európai filozófia alapkategóriáit. Sajátítsák el az újkori filozófia néhány fontos tézisének, amelyek a modernitás világnézetét kialakították. A kurzus **Descartes** és **Bacon** művéből vett részletekkel azt kívánja érzékelhetővé tenni, hogy a korai újkor két alapvető filozófiai irányzata (az empirizmus és a racionalizmus) a belső "szakmai" viták ellenére ugyanazt a célt tűzték ki maguk elé, vagyis: *Az ember legyen a természet ura*. E. Husserl ismert kifejezésével élve, modernitás célja: Herrschaft über die Umwelt.

3. Évközi tantárgyi követelmények:

A foglalkozásokon való részvétel a TVSZ szerint. Előadás esetén 1 db zárthelyi dolgozat teljesítése.

4. Évközi tanulmányi követelmények:

Félévközi jegy nincs, vizsgajegy.

5. Az értékelés módszere:

Szeminárium esetén: önálló kiselőadás, házi dolgozat készítése a megszerzett ismeretek, kompetenciák alkalmazáskészségének értékelés.

Kollokvium esetén: szóbeli kifejezőkészség, a szaktárgy alapkérdéseiben való jártasság, érvelési készség, problémakezelő képesség értékelése.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A tárgy természetéből adódóan elsősorban az előadás esetleges multimédiás demonstrációs anyagai segíthetik az ismeretek, készségek, képességek fejlesztését. Szemináriumi munka során a forrásszövegek elemzése, az elemzési technikák gyakoroltatása, házi dolgozat készítése és szóbeli bemutatása, demonstrációja segíti a szakmai kompetenciák elmélyítését. Az adott témától függő multimédiás eszközök használata is lehetséges.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Maria Fürts: *Bevezetés a filozófiába*. Bp. Ikon, 1993.

Steiger Kornél. *Bevezetés a filozófiába*. Bp. Holnap, 1992.

Bertrand Russel: *A nyugati filozófia története*. Bp. Göncöl, 2004.

Wolfgang Röd: *Bevezetés a kritikai filozófiába. Kant filozófiájának főbb problémái*. Debrecen, Csokonai Kiadó, 1998.

Farkas Katalin – Houranszki Ferenc (szerk.): *Modern metafizikai tanulmányok*. Bp. Eötvös, 2004.

Hársing László: *A filozófiai gondolkodás Thalészstől Gadamerig*. Miskolc, Bíbor Kiadó, 2000.

Tantárgy neve	Filozófiatörténet II.
Tantárgy kódja	TAB 1102
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1101
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Kiss Lajos András főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatókkal megismertesse az európai gondolkodástörténet legfontosabb csomópontjait, a különböző filozófiai irányzatok alapkérdéseit, és hozza közel a hallgatókhoz azokat a megoldási javaslatokat, amelyeket az európai eszmetörténet felkínált az általános életproblémák helyes értelmezése és esetleges megoldása számára. Továbbá legyenek képesek elsajátítani a legfontosabb filozófiai alapfogalmakat, kategóriákat, és legyen általános képük az Európa-eszme metafizikai értelméről.

2. Tantárgyi program:

A kurzus a filozófiatörténet utóbbi két évszázadának tartalmi kérdésével foglalkozik, nevezetesen a felvilágosodás programjának kiterjesztését vizsgálja, **Rousseau** és **Kant** műveiből vett részletek segítségével. E tematikus egység keretében a hallgatók megismerkednek a felvilágosodás klasszikusainak azon álláspontját, miszerint az emberi észnek és értelemnek immáron totális hatalomra kell törni. Az új cél: a társadalmi világ (s benne az ember) fölötti uralom megszervezése. (Herrschaft über die Kulturwelt).

A kurzus második egysége a felvilágosodás fogalmát, ill. az ész erejébe vetett hit fokozatos gyengülésének kérdését vizsgálja, nem feledkezve meg az újra és újra próbálkozó racionalista „ellenlökésekről” sem. E rész Kierkegaard, Nietzsche, Marx és a tág értelemben vett Frankfurti Iskola gondolkodóinak műveiből vett részleteket dolgozza fel, azt bizonyítandó, hogy a felvilágosodás és az ész fogalmának folyamatos eróziója nem lett végérvényessé, és az észkritika, alapvető intencióit tekintve, maga is kénytelen a bírált álláspont alapértékeit osztani, ha eredményesen kíván kritikai tételeket megfogalmazni.

4. Évközi tanulmányi követelmények:

A foglalkozásokon való részvétel a TVSZ szerint. Előadás esetén 1 db zárthelyi dolgozat teljesítése Félévközi jegy nincs, vizsgajegy.

5. Az értékelés módszere:

Szeminárium esetén: önálló kiselőadás, házi dolgozat készítése a megszerzett ismeretek, kompetenciák alkalmazáskészségének értékelés.

Kollokvium esetén: szóbeli kifejezőkészség, a szaktárgy alapkérdéseiben való jártasság, érvelési készség, problémakezelő képesség értékelése.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A tárgy természetéből adódóan elsősorban az előadás esetleges multimédiás demonstrációs anyagai segíthetik az ismeretek, készségek, képességek fejlesztését. Szemináriumi munka során a forrásszövegek elemzése, az elemzési technikák gyakoroltatása, házi dolgozat készítése és szóbeli bemutatása, demonstrációja segíti a szakmai kompetenciák elmélyítését. Az adott témától függő multimédiás eszközök használata is lehetséges.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Maria Fürts: *Bevezetés a filozófiába*. Bp. Ikon, 1993.

Steiger Kornél. *Bevezetés a filozófiába*. Bp. Holnap, 1992.

Bertrand Russel: *A nyugati filozófia története*. Bp. Göncöl, 2004.

Wolfgang Röd: *Bevezetés a kritikai filozófiába. Kant filozófiájának főbb problémái*. Debrecen, Csokonai Kiadó, 1998.

Farkas Katalin – Houranszki Ferenc (szerk.): *Modern metafizikai tanulmányok*. Bp. Eötvös, 2004.

Hársing László: *A filozófiai gondolkodás Thalésztól Gadamerig*. Miskolc, Bíbor Kiadó, 2000.

Tantárgy neve	Politikai és állampolgári ismeretek
Tantárgy kódja	TAB 1103
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nadasdi József főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	PO

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy elsajátításának alapvető célja, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek alapvető politikai fogalmakból, megismerjék a politikai és választási rendszer, politikai kultúra alapvető jelenségeit, megértsék és értő módon elemezni tudják az őket körülvevő világot. A társadalmi alrendszerek között a modern társadalomelméletek célkijelölő rendszernek hívják a politikai alrendszert. A társadalmat alkotó erők, konfliktusok, érdektörekvések és értékválasztások megismertetése a politikai kultúra és az általános műveltség szerves részét képező, gyakorlati tudománnyá teszi a politikatudományt.

2. A tantárgyi program:

Mi a politika? A politika tudománya

A politikatudomány elméleti alapjai

A magyar politikai gondolkodás fejlődésének rövid vázlata és a magyar politikatudomány mai helyzete

Alkotmányos és kormányzati rendszerek főbb típusai, elemei

Politikai ideológiák

Politikai rendszerek és intézmények

Parlamentarizmus, alapjogok

Politikai mozgalmak és modern politikai pártok kialakulása és funkcióik

Pártrendszerek és funkciói

Választási rendszerek

Magyar választási rendszer

Nyomásgyakorló csoportok, érdekképviseleti szervezetek és a civil társadalom

Média és politika

Politikai értékek, politikai kultúra, szavazói viselkedés és politikai szocializáció

3. Évközi tanulmányi követelmények:

1 db zárthelyi dolgozat eredményes megírása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A tantárgy kollokviummal zárul

5. Az értékelés módszere:

Vizsgadolgozat

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Almond, Gabriel, A. - Powell, Bingham G. szerk., Összehasonlító politológia, Budapest: Osiris, 1996.

Fisichella, D.: A politikatudomány alapvonalai, Miskolc: ÉICP, 1991.

Pokol B.- Bihari M.: Politológia, Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2009

Körösényi-Tóth-Török: A magyar politikai rendszer. Osiris, 2003.

Bozóki András: Politikai pluralizmus Magyarországon. Századvég, 2003.

Goodi, Robert e.- Klingemann, Hans-Dieter: A politikatudomány új kézikönyve, Osiris, 2003.

Tantárgy neve	Közgazdasági ismeretek
Tantárgy kódja	TAB 1104
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1103
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Vargáné dr. Bosnyák Ildikó főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	KO

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Általános cél az alapvető közgazdasági kategóriák megismerése, az eligazodás segítése a makrogazdaságban és a világgazdaságban.

2. Tantárgyi program:

A közgazdaságtan tárgya, a gazdaság alapvető feladatai, megoldási módok

A pénz fejlődési szakaszai, a mai pénz

A piac lényege, elemei, működési feltételek, a piaci mechanizmus

A termelési tényezők piaca. A banktőke, értékpapírok

Makrogazdasági mutatórendszer

Az állam szerepe a gazdaságban, a beavatkozás fő területei (pl.: külkereskedelem, költségvetés, monetáris politika)

A világgazdaság. Nemzetközi munkamegosztás tényezői (a globalizáció).

Nemzetközi tőkeáramlás. Nemzetközi elszámolási rendszer.

Fizetési mérleg, a folyó fizetési mérleg.

Az eladósodottság kérdései. Az integráció, az Európai Unió létrejötte, céljai, fejlődése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

–

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

Kollokvium

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott olvasmányok megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Egri-Duleba-Hegedűs: Gazdasági alapismeretek, Krúdy Könyvkiadó 2010.

Molnár József: Közgazdaságtan Mezőgazdasági szaktudás Kiadó, Budapest 1993.

Samuelson-Nordhaus: Közgazdaságtan I. Alapfogalmak és makroökonómia. Közgazdasági Jogi Könyvkiadó:294 old.

Robert Heilbrauer-Lester Thurow: Közgazdaságról közérthetően. Vándor K., 1998.

A közgazdaságtan alapjai. ELTE Bp., 1996.

Tantárgy neve	Magyarország története I.
Tantárgy kódja	TAB 1105
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Prof. dr. Czövek István egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TR

1. A tantárgy célja és specifikus célkitűzése:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanító szakos hallgató legyen képes a magyar történelem eseményeinek folyamatát behelyezni az egyetemes történelmi események szintézisébe. Ismerje fel azokat a gazdasági, társadalmi, politikai összefüggéseket, amelyek Magyarország és Nyugat-Európa fejlődésében párhuzamosan kimutathatók, de ugyanakkor világosan lássa azokat a mélyben rejlő okokat, amelyek hozzájárultak a két régió közötti fejlődésbeli különbségekhez és az időbeli eltérő fejlődéshez. Továbbá a hallgató ismerje meg azokat az alapvető forrásokat, amelyek a magyar nép történetét összefoglalják népünk őstörténetétől, a honfoglalás, kalandozásokon, államalapításon keresztül egészen a fejlett feudális állam kialakulásáig. A források révén tudatosuljon a hallgatóban a magyar nép különböző elnevezéseinek oka, legyen rálátása az őshazaelméletekre és szerezzen jártasságot a forráselemzés módszerében, tudjon azokból tényeket kiolvasni és következtetéseket levonni.

2. A tantárgy tartalma:

A Magyarország története I. című tárgy a magyar nép eredetétől, a magyarság őstörténetétől a középkori magyar állam bukásáig fogja át a történelmi eseményeket. Fontos, hogy a hallgató az alapvető fogalmakkal megismerkedjen és világossá váljon számára a nép, nemzet, ország, állam fogalma, amelyeknek tanítása a magyar államalapítás alapvető fogalomkörébe tartozik. A tárgy tanítása során központi szerepet játszik a magyar államalapítás története párhuzamba állítva a szomszédos államok történetével. Az Árpádkor tanítása során a gazdasági és társadalmi változások a törvények elemzésével rajzolódnak ki. Fontos azokra a külpolitikai tényezőkre is hangsúlyt fektetni – keresztes háborúk, invazív háború, Bizánc nagyhatalmi politikája, a tatárjárás – amelyek jelentősen meghatározták az ország bel- és külpolitikáját. A vegyes-házi királyok korának története szintén elválaszthatatlan az egyetemes történelmi eseményektől, hiszen a dinasztikus szálak erős kötődést mutatnak az európai államok irányában. Az Anjou-királyok fontos szerepet töltek be Magyarország széttagozottságának felszámolásában, a tartományúri rendszer megszüntetésében. Károly Róbert gazdaságpolitikájával és dinasztikus kapcsolataival, Nagy Lajos pedig hódításai révén Magyarországot Közép-Európa vezető államává fejlesztették. A Zsigmond-kori Magyarország politikai befolyása elsősorban nyugati orientációt követett és méltán neveztek európai uralkodónak, hiszen 1433-ban német-római császárrá koronázták. Hunyadi János történelmi nagysága jól tükrözte, hogy sikeresen is fel lehet venni a harcon a törökkel szemben. A középkori magyar állam Hunyadi Mátyás idején élte virágkorát s a rendi monarchia kiépítése igazolja, hogy Magyarország ekkor közelítette meg leginkább Nyugat-Európa fejlettségi szintjét. Hunyadi Mátyás halála után 1490-1526 között a központosítás lebontására és a független magyar állam bukására került sor a Jagellók idején.

3., 4., 5. Évközi tanulmányi követelmények:

A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, amelyet két zárthelyi dolgozat eredménye biztosít, amely az előadás és a kötelező irodalomra épül, illetve a szemináriumokon nyújtott teljesítmény.

6. Az ismeretek készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A hallgató felkészülését segíti a szakirodalom, a történelmi atlasz és a témával kapcsolatban megjelent oktató CD-k.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kristó Gyula: Magyarország története 1301-ig. Osiris, 2003.

Miskolczy István: Magyarország az Anjouk korában. Máriabesnyő-Gödöllő, Attraktor, 2009.

Kristó-Engel-Kubinyi: Magyarország története 1301-1526-ig (Egyetemi jegyzet)

Veszprémy László: Az Árpád- és Anjou-kor csatái, hadjáratái. Budapest, Zrínyi, 2008.

Szöveggyűjtemény Magyarország történetének tanulmányozásához I., 1000-1526-ig (Szerk.: Léderer Emma)

Tantárgy neve	Magyarország története II.
Tantárgy kódja	TAB 1106
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1105
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Prof. dr. Czövek István egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TR

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A kora újkori – újkori (XVI–XIX. Sz.) magyar történelem legfontosabb fordulópontjainak, az alapvető jelentőségű politikai, gazdasági és társadalmi változások megismertetése a hallgatókkal, történelmi szemléletük elmélyítése.

2. Tantárgyi program:

Magyarország három részre hullása, a várháborúk időszaka (1526-1570). A tizenöt éves háború és Bocskai István mozgalma. Magyarország 1606 és 1664 között. Rendi szervezkedés, kuruc mozgalom; az ország török uralom alóli felszabadítása. A Rákóczi szabadságharc és az ország újjászervezése (1711-1740). Mária Terézia és II. József évtizedei. A reformkor. Forradalom és szabadságharc. Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus rendszere: virágkor és válság

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadásokon és a gyakorlatokon való rendszeres, aktív részvétel; egy, az időszakhoz kapcsolódó tematikájú házi dolgozatnak a félév végére való elkészítése, valamint egy zárhelyi dolgozat megírása félév közben.

4. A megszerzett ismeretek értékelése (félévközi jegy, vizsgajegy):

Félév végi gyakorlati jegy (osztályzat).

5. Az értékelés módszere:

A zárhelyi és házi dolgozat súlyozott átlagolásán alapuló módszer.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A hallgatók rendelkezésére bocsátott tematikában található szakirodalom + az előadások anyaga

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Szakály Ferenc: Virágkor és hanyatlás. 1440–1711. Bp., 1990. (Magyarok Európában II.)

Kosáry Domonkos: Újjáépítés és polgárosodás. 1711–1867. Bp., 1990. (Magyarok Európában III.)

R. Várkonyi Ágnes: Három évszázad Magyarország történetében, 1526–1790. I. A megosztottság évszázada, 1526–1606. Bp., 1999.

Hegy Klára: Török berendezkedés Magyarországon. Bp., 1995.

Gergely András (szerk.): 19. századi magyar történelem. 1790–1918. Bp., 1998.

Tantárgy neve	Romológiai ismeretek I.
Tantárgy kódja	TAB 1107
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Jenei Teréz főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja: fejlessze a hallgatók tudományos igényű társadalomismereteit, segítsen a magyarországi társadalmi viszonyok, ezen belül a többségi társadalom és a kisebbségek viszonyának megértésében, alapismereteket közöljön a romákról a mai magyar társadalomban.

2. Tantárgyi program:

Nemzetiségek és etnikai kisebbségek a mai Magyarországon. Az identitás fogalma, a szabad identitásválasztás és identitásnyilvánítás. A társadalmi együttélés normái. Empátia, deviancia, konfliktus. Előítéletek és sztereotípiák. A cigányság etnikai definiálása. Ki a cigány? Vélemények és viták a cigányok meghatározására vonatkozóan. Demográfiai áttekintés. A cigány népesség lélekszámának, földrajzi elhelyezkedésének alakulása napjainkban. A cigányok életkörülményei és a különböző településtípusok. Város és/vagy falu? Cigánytelepek, cigányutcák, gettók. Foglalkozási és megélhetési stratégiák a hazai cigányság körében. Jövedelmek és javadalalmazások. A munka világa, a növekvő munkanélküliség problematikája. A cigányok életviteli, életmódbeli jellemzői, s az ebből eredő társadalmi konfliktusok. A magyarországi cigányok iskolázottsága. Az oktatás szerepe és feladata a romák társadalmi integrációjának megvalósításában. A cigány etnikum politikai szocializációja. Érdekartikuláció és érdekérvényesítés. A roma önszerveződés folyamata. A kormányzati politika és a roma szervezetek kapcsolata.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Házi dolgozat, esettanulmány

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium

5. Az értékelés módszere:

Formatív és szummatív

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Könyvek, táblázatok, videofilmek, CD-k, esettanulmányok, esetleírások az elemzéshez.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Forray R. Katalin: *Romológia-Ciganológia*, Dialóg Campus Kiadó, Bp. – Pécs, 2000.

Szuhay Péter: *A magyarországi cigányság kultúrája: etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája*. Panoráma, Bp. 1999.

Kemény István (szerk): *A cigányok Magyarországon*. MTA. Bp. 2004.

Cserti Csapó Tibor: *A nemzetközi és a hazai kisebbségvédelemről*. Pécs. 2000.

Kertesi Gábor: *A társadalom peremén*, Osiris, 2005.

A romák esélyei Magyarországon (szerk. Babusik Ferenc), Kávé kiadó-Delphoi Consulting, 2002.

Tantárgy neve	Romológiai ismeretek II.
Tantárgy kódja	TAB 1108
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1107
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Jenei Teréz főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Fejlessze a hallgatók társadalomismereteit, különös tekintettel a cigány/roma kisebbség vonatkozásában. Hangsúlyozottan foglalkozzon a cigány kisebbség történelmi múltjával, kultúrájával, művészeti értékeivel, hagyományaival, népszokásaival, átfogó, alapvető ismereteket közöljön a roma kisebbség múltjáról, jelenéről és jövőjéről.

2. Tantárgyi program:

A cigányok története. A cigányok eredetének komplex vizsgálata. India mint a feltételezhető őshaza. A cigányok vándorlásának okai és főbb hullámai. A cigányok megjelenése Európában és Magyarországon. A magyarországi cigányok története. Roma/cigány írók és költők munkássága, magyar és cigány nyelven íródott alkotások. Szépirodalmi alkotások a romákról. A hazai cigányok a képző-és iparművészet palettáján. Jellemzőes cigány ősi mesterségek, foglalkozások a mai magyar társadalomban. Cigány népszokások, babonák és hiedelmek a közgondolkodásban. A magyarországi cigányok zenéje, mint társadalmi integráló tényező. A tömegkommunikáció lehetőségei a cigányokról/romákról alkotott kép kialakításában.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Házi dolgozat, esettanulmány

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere:

Formatív és szummatív

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Könyvek, táblázatok, videofilmek, CD-k, esettanulmányok, esetleírások az elemzéshez.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Forray R. Katalin: *Romológia-Ciganológia*, Dialóg Campus Kiadó, Bp. – Pécs, 2000.

S.A.Fraser: *A cigányok*. Osiris, Bp.1996.

Karsai Ervin: *A cigányok története*, Bp.1997.

Szuhay Péter: *A magyarországi cigányság kultúrája: etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája*. Panoráma, Bp. 1999.

Diósi Ágnes: *Szemtől szemben a magyarországi cigánysággal*, PONT Kiadó, Bp. 2002.

Tantárgy neve	Informatika I.
Tantárgy kódja	TAB 1109
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1 + 1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Mihály főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók legyenek képesek a tanulók informatikai alpműveltségének fejlesztésére az 1–4 osztályban. Ismerjék meg az informatika–számítástechnika terminológiáját, tartalmi elemeit, alkalmazási lehetőségeit, legyenek képesek ezt a tanulókkal megismertetni. Legyenek képesek a számítógépnek és perifériáinak, az elemi szoftver-alkalmazásoknak olyan szintű megismertetésére, hogy ezeket a tanuló más tantárgyak tanulásához is és a mindennapi életben is hozzáértéssel használni tudja.

Legyenek képesek a számítógépet az 1–4. osztályos tanítói munkájuk során (osztálytermi munka, adminisztratív pedagógusi feladatok, tananyagfejlesztés) értően alkalmazni.

Legyenek alkalmasak a hálózati lehetőségek (Internet is) igénybevételére és használatára tanítói munkájuk során. Ismerjék a vírusvédelem módszereit és eljárásait, a túlzott számítógép-használatnak az emberi szervezetre gyakorolt káros hatásait és az elektronikai hulladék megnövekedett mennyiségének környezeti veszélyeit.

2. Tantárgyi program:

Elmélet: Az informatika fogalma és jelentősége. Az informatika fizikai és szellemi eszközei. Az információs folyamat elemei. Az információ és az adat fogalma. Az információ tartalmi és mennyiségi mérése. Az adatok hierarchiája a számítógépen. A file fogalma, megadásának módjai. A jel. A jelek osztályozása. Kódolás. Dekódolás. Kódrendszerek. Numerikus kódrendszerek: a számok fixpontos és lebegőpontos ábrázolásának elve. Alfa-numerikus kódrendszerek. A programozás elemei. A szoftverek szintjei. A számítógép általános felépítése. A perifériák. Elemi hálózati ismeretek. Az informatika fontosabb gyakorlati alkalmazásai. A túlzott számítógép-használat káros hatásai az emberi szervezetre. A számítástechnikai–elektronikai hulladék megnövekedett mennyiségének következményei.

Gyakorlat: A számítógép működésének modellje (számítógép-alapkonfiguráció, összekapcsolás, a bekapcsolás és kikapcsolás szabályai, a monitor alapvető paramétereinek beállítása). Bemeneti, kimeneti perifériák és háttértárak illesztése, kezelése. A különböző PC-típusok (asztali PC, laptop stb.) használatának alapvető ismerete. Az operációs rendszer fogalma, főbb feladatai; az alapvető parancsok begyakorlása/ismétlése: rendszerkezelő, lemezkezelő, könyvtárkezelő, állománykezelő parancsok. A számítógép fájl-rendszerének használata grafikus felületen. A beépített sűgő (help) rendszer használata. Szövegszerkesztő alapszintű használata. Táblázatkészítés és –szerkesztés. Az operációs rendszerek beépített rajzoló-programjainak alapvető használata, összetettebb ábrák szerkesztése. Operációs rendszerbe épített játékprogramok használata és kezelése. A többfeladatos rendszer működtetése. A vágólap és használata. Az intranet és az Internet hálózat használatának elsajátítása, elemi kezelése. Információk keresése az Interneten, keresőprogramok. A számítógépen tárolt adatok védelme, víruselhárítás, a számítógép állandó vírusvédelme.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Egy zárthelyi dolgozat írása, és két összetett gyakorlati feladatsor megoldása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A zárthelyi dolgozat és a gyakorlati feladatsorok alapján.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Ajánlott és kötelező irodalom, saját készítésű feladatsorok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Alföldi István (szerk.): Új ECDL Vizsgapéldatár Kossuth kiadó, Budapest, 2008.

Bártfai Barnabás: Az internet és lehetőségei. BBS-Info Kft, 2008.

Márk Tamás: Biztonságosabb internetezés otthon. Dunaujvárosi Főiskola Kiadói Hivatala, 2005.

Nógrádi László: PC suli XP alapokon. I. kötet Nógrádi PC Suli Kft, 2004.
Zoltai Sarolta: Számítástechnikai feladatok és megoldások. BBS-Info Kft, 2003.

Tantárgy neve	Informatika II.
Tantárgy kódja	TAB 1110
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0 + 1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Mihály főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók legyenek képesek a szövegszerkesztő, táblázatkezelő és prezentáció-készítő programok használatának haladó szintű elsajátítására és ez irányú ismereteik folyamatos továbbfejlesztésére. Legyenek képesek a tantárgyban szereplő programokat 1–4. osztályos tanítói munkájuk során (osztálytermi munka, adminisztratív pedagógusi feladatok, tananyagfejlesztés) értően alkalmazni. Legyenek képesek megtanítani a tanulókat a szövegszerkesztésre, elemi táblázatkezelésre és táblázatkezelésre, továbbá rajzolóprogramok használatára. Legyenek képesek a megismert programok szolgáltatásainak integrált alkalmazására.

2. Tantárgyi program:

A szövegszerkesztő alapfunkcióinak használata (betűk, bekezdések formázása). Felsorolás és számozás, szegélyek, táblázatok, oldalbeállítás, élőfej, élőláb, lábjegyzet, helyesírás-ellenőrzés. Stílusok használata. Grafikai elemek formázása és beillesztése szövegbe.

A táblázatkezelő alapvető funkciói. Adatbeviteli formák, számformátumok, cellák formázása, sorok, oszlopok beállítása. Összesítések, összegeзések és matematikai képletek, illetve statisztikai függvények használata. Az abszolút és a relatív hivatkozás. Diagramok készítése, formázása, beállítása.

Prezentációkészítő program alapvető funkciói. Képek, szövegek, diagramok beszúrása, a diaképek váltása. Vetítési beállítások: animációk, áttűnések, időzítés. Interaktív bemutató készítése, bemutatása hivatkozások alkalmazásával.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Két komplex feladatsor megoldása számítógépen, egy beadandó prezentáció.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati feladatok megoldása és a beadott munka alapján.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Gyakorló feladatok. Feladatgyűjtemények.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Alföldi István (szerk.): Új ECDL Vizsgapéldatár Kossuth kiadó, Budapest, 2008.

Bodnár István-Magyar Gyula: Vektorgrafika és prezentáció. Kiskapu Kft., 2003.

Nógrádi László: PC suli XP alapokon. II. kötet Nógrádi PC Suli Kft, 2008.

Szelezsán János: Adatbázisok. LSI Oktatóközpont, 2004.

Ungváry Rudolf-Vajda Erik: Könyvtári információkeresés. Typotex Kiadó, 2002.

Tantárgy neve	Informatika III.
Tantárgy kódja	TAB 1111
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0 + 2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Mihály főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók legyenek képesek értően alkalmazni az informatikát tananyagok készítésében és feldolgozásában; tudják használni az informatika eszközrendszerét (lehetőség szerint a legújabb programokat) az oktatási folyamat közvetlen segédeszközeiként pedagógiai munkájukhoz, a tanítási órákra való felkészülésükhöz; ismerjék és tudják használni az informatika eszközrendszerét az oktatás szervezéséhez, kiszolgálásához és adminisztrációjához; legyenek képesek az 1–4. osztály számára készült tantervek és tankönyvcsaládok elemzésére, a tananyag helyes megválasztására; rendelkezzenek olyan módszertani ismeretekkel, amelynek segítségével vezetni tudják az 1–4. osztályos tanulókat az elemi informatikai ismeretek megszerzésére.

2. Tantárgyi program:

Az informatika pedagógiai alkalmazásának alapfogalmai (az informatika mint az oktatás tárgya, mint az oktatás segédeszköze, mint az oktatásszervezés kiszolgálója). Informatika az 1–4. osztályos tanulók oktatásában a nemzeti alaptanterv szerint.

A következők az 1–4. osztályok tanítására készítene fel: elemi számítógép-kezelés, interaktív kapcsolattartás a számítógéppel, számítógépes játékok; egyszerű algoritmusok, adatok értelmezése, személyi adatok csoportosítása, közhasznú információk szerzése; az információ kifejezése jelekkel, írással, elemi szövegszerkesztés, egyszerű rajzos dokumentumok, egyszerű zenés alkalmazások; elemi információszerzés az internetről; az iskolai könyvtár használata, dokumentum-fajták megkülönböztetése a számítógépen; az informatika múltjára vonatkozó történetek, az informatika alapvető etikai kérdései.

Digitális oktatástechnikai eszközök. Oktatóprogramok típusai, több szempontú csoportosításuk. Oktatóprogramok minősítési rendszere. Technikai vonatkozások: telepítésük és alapvető használatuk. Beilleszthetőségük a pedagógiai munkába. Az egyes műveltségterületek oktatása során felhasználható konkrét oktatóprogramok (Manó-sorozat, könyvkiadók interaktív oktatóanyagai, Imagine, stb.) megismerése, az alkalmazás módszertani vonatkozásai. Az interaktív tananyagok alkalmazási lehetőségei a tanítás-tanulás folyamatában. Internetes információforrások bemutatása.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Gyakorlati jellegű feladatsor megoldása számítógépen; számítógéppel készített interaktív oktatóanyag beadása, bemutatása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati feladatsor és a beadott munka alapján.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Gyakorló feladatok. Feladatgyűjtemények.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Abonyi-Tóth Andor, Holler János, Rozgonyi-Borus Ferenc: Képzeld el! Technógrafika... Imagine II. kötet. Abax Kiadó Szeged, 2007.

Bedő Andrea – Schlotter Judit: Az interaktív tábla. Műszaki Kiadó, Budapest, 2008.

Kárpáti Andrea: Digitális pedagógia – A számítógéppel segített tanítás módszerei. <http://www.oki.hu/oldal.php?Tipus=cikk&kod=1999-04-ta-karpati-digitalis> (letöltés: 2011-04-19)

1-4. osztályos Informatika tankönyvek, munkafüzetek. Apáczai Kiadó, Mozaik Kiadó, Műszaki kiadó, Nemzeti Tankönyvkiadó.

Tantárgy neve	Oktatásmélet
Tantárgy kódja	TAB 1207
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	2+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Szabó Antal főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók ismerjenek meg néhány kiemelkedő szerepű kognitív elméletet a tanítás lényegéről. A kronológiai megközelítés segítse elő a tanítás modern irányzatainak megértését. A hallgatók legyenek képesek alapismereteik segítségével, gyakorlati helyzetekben kialakítani az oktatásra vonatkozó saját „elméletüket”.

2. Tantárgyi program:

Ismeretelmélet az ókorban és a középkorban. Az oktatásmélet alapfogalmai, elméletei. Megismerés és tapasztalat: az empiria felé. Egyes és általános: a fogalomalkotás, mint didaktikai alaprobléma. A konstruktivizmus lényege, hatása a tanítás, tanulás értelmezésére. A didaktikai helyzetek elmélete. Az emberi tudás, tudástípusok. A megismerés, tanítás folyamata, modelljei. A jó tanítás „természetrája”. Érzelem és megismerés – élmény és tudás. Megismerés/tanítás és mediatisált környezet.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A hallgatók elméleti ismereteiket a szakirodalom célirányos, önálló feldolgozásával mélyítik el, referátumot készítenek a kurzus egyes tárgyköreihez. Tanórán, meghatározott időkeretben hospitálnak, tapasztalataikat naplóban rögzítik, mindezekről zárhelyi dolgozat formájában adnak számot.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A hallgatói portfóliók (szakirodalom feldolgozása, referátum, hospitálási napló, zárhelyi) értékelése és a vizsga eredménye

5. Az értékelés módszere

Kollokvium

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Didaktika (Szerk.: Falus Iván) Elméleti alapok a tanítás tanulásához. (2004) Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
 Marton Ferenc: Szócikk-válogatás a Pedagógiai Lexikonból.
 Szabó László Tamás: Didaktika szöveggyűjtemény. (2004) Pallas Debrecina 2. Debrecen.

Tantárgy neve	A nevelés történeti alapjai
Tantárgy kódja	TAB 1208
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Pornói Imre főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	SP

1.A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése az egyetemes és a magyar nevelés történetének legjelentősebb tényeivel, összefüggéseivel és a családi és kisgyermekkorai nevelés történetével. A hallgatók érdeklődésének felkeltése a problémátörténeti vizsgálódások iránt. A hallgatók történeti szemléletének megalapozása a pedagógia elméletének és gyakorlatának megismeréséhez.

2.Tantárgyi program:

A neveléstörténet tárgya, jellege, forrásai. Nevelés az ókorban. Középkor nevelésügye. Humanizmus hatása a nevelés elméletére és gyakorlatára. Reformáció és ellenreformáció. Az újkori nevelés története a XVI-XVIII. Században. Az európai család és kisgyermekkor nevelésügye. Az újkori nevelés története a XIX-XX. Században. Az elméleti pedagógia főbb irányzatai hazánkban. A reformpedagógia hazai története. Az óvodai nevelés története hazánkban. A pedagógusszerep történeti változásai.

3.Évközi tanulmányi követelmények:

Előadások látogatása. A félév folyamán egy zárthelyi dolgozat megírása.

4.A megszerzett ismeretek értékelése:

A sikeres zárthelyi dolgozat előfeltétele a kollokviumra való jelentkezésnek. A kollokvium szóbeli, megadott tételek alapján.

5.Az értékelés módszere:

Számszerű értékelés (1-5 között)

6.Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

előadóterem, szemléltető eszközök

7.Kötelező,ajánlott irodalom:

Horváth László-Pornói Imre: A nevelés probléma-és intézménytörténete, Krúdy Könyvkiadó. Nyíregyháza 2008. 230 p

3.1., 3.2.,3.3., 4.2.,4.2.,4.3.,4.4.,4.5.,4.6.,5.2.,5.3.,5.5.,6.2.,6.4.,6.5.,7.3.,7.4., 7.6.,8.1.,8.2.,8.3.,9.1.,9.2. fejezet ISBN:978-963-9891-05-0

Horváth László–Pornói Imre: Szemelvények a nevelés probléma-és intézménytörténetéből, Krúdy Könyvkiadó.Nyíregyháza 2009. 240 p ISBN:N 978-963-9891-08-1

Neveléstörténeti Szöveggyűjtemény. (Szerk.): Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla. Osiris Kiadó, Budapest 2003. 520.p. ISBN 9789633895177

Mészáros István-Németh András –Pukánszky Béla: Neveléstörténet, OSIRIS Kiadó KFT. Budapest 2005. 418.p. ISBN9789633895917

2.1.2.1., 2.2., 2.3.1., 2.4.2.3., 3.3., 4.1.6., 6.1.3., 6.2.2., 6.6.2.1., 7.1.4., 8.7.1., 8.11.2., 9.2.2., 10.2., 12.2.1 fejezet

Tantárgyelem neve	A neveléstudomány értelmezései
A tantárgy kódja	TAB 1209
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1207
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Brezsnnyánszky László egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgyelem elsajátításának célja:

A hallgatók betekintést nyernek a neveléstudomány különböző aspektusú értelmezéseibe, felfogásaiba és ez alapján képessé válnak a pedagógia elméleti paradigmái, különböző szempontú megközelítései közötti tájékozódásra.

2. Tantárgyi program:

A hallgatók betekintést nyernek a neveléstudomány különböző aspektusú értelmezéseibe, felfogásaiba és ez alapján képessé válnak a pedagógia elméleti paradigmái, különböző szempontú megközelítései közötti tájékozódásra.

A hallgatók megismerkednek a neveléstudomány-elmélet évszázadának kiemelkedő hazai és nemzetközi teoretikusai (Weszely Ödön, Imre Sándor, Fináczy Ernő és mások) munkásságával. A fenti szerzők forrásanyagainak áttanulmányozása révén áttekinthetővé válik a neveléstudomány 20. századi fejlődéstörténete, kiteljesedése, megtorpanása, a 20-21. század fordulójának új fejlődési tendenciái.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Hallgatói portfólió készítése a kötelező és az ajánlott irodalmak alapján.

4. A megszerzett ismeretek értékelése (félévközi jegy, vizsgajegy):

A hallgatói ismeretek értékelése félévközi dolgozati jeggyel történik.

5. Az értékelés módszere:

Írásbeli

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Brezsnnyánszky László- Holik Ildikó: A neveléstudomány értelmezései és alapkérdései. Bessenyei György Kiadó, Nyíregyháza, 2009. 148p. ISBN 978 963 9909 3 1

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bábosik István: Nevelélmélet. Osiris Kiadó, Budapest 2004. 616p. részletek,

Kozma Tamás: Paradigmáink. *Iskolakultúra*. 2001. 10. sz. 3-14.p.

Zrinszky László: Nevelélmélet, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2002. 13-93.

Tantárgy neve	Nevelélmélet, nevelésfilozófia
Tantárgy kódja	TAB 1210
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1207, TAB 1209
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Brezsnýánszky László egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy ismerteti a nevelélmélet és nevelésfilozófia fontosabb alapfogalmait, aktuális problémáit. Felvázolja azokat a nevelélméleti irányzatokat, modelleket, amelyek meghatározták az előző korok pedagógiai gondolkodását, és amelyek napjainkban is hatást gyakorolnak a nevelésre, oktatásra. Foglalkozik a nevelési cél- és értékmélet alapvető kérdéseivel, az értékközvetítő tanári tevékenység fontos elméleti problémával, a kulturális értékek kínálatával, a nevelés társadalmi tényezőivel, a nevelés folyamatával.

2. Tantárgyi program:

A nevelélmélet, nevelésfilozófia fogalma, területei, irányzatai. A klasszikus és modern nevelésfelfogásra épülő gondolati rendszerek jellemzői. Nevelési cél- és értékmélet. Huszadik századi iskolamodellék és iskolafilozófiák. Tanárok „pedagógiai hitvallása”, gyakorlati iskolafilozófiák.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Nyomtatott és elektronikus források felhasználásával készített annotált témabibliográfia vagy egy tetszőlegesen választott irányzat bemutatása esszében.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium

5. Az értékelés módszere:

Vizsga

6. Az ismeretek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

szemelvények

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bábosik István: Alkalmazott nevelélmélet. OKKER, Budapest, 2003.

Brezsnýánszky László (szerk.): Iskolaelméletek, iskolafilozófiák. KLTE, Debrecen, 1998.

Kron, Fridrich W.: Pedagógia. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Mihály Ottó: Bevezetés a nevelésfilozófiába. OKKER, Budapest, 1998.

Zrinszky László: Iskolaelméletek és iskolai élet. OKKER, Budapest, 1998.

Tantárgy neve	Multikulturális nevelés
Tantárgy kódja	TAB 1211
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Jenei Teréz főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan tanítók képzése, akik elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a különböző etnikai és szubkultúrákból származó gyerekek másságát elfogadó eredményes iskolai nevelésre.

2. Tantárgyi program:

A multikulturalizmus fogalma, értelmezési, politikai-filozófiai kritikája. Multikulturális társadalom, globalizációs tendenciák. Interkulturális nevelés vagy multikulturális nevelés? A multikulturális nevelés kialakulása (USA, Kanada). A multikulturális oktatás dimenziói. A multikulturális nevelés fejlődése, szintjei. Multikulturális nevelés a magyarországi iskolákban.

Cigány gyerekek iskolai szocializációja. Modellértékű cigány/roma oktatási programok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadások

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Minősített aláírás

5. Az értékelés módszere:

Formatív és szummatív

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott irodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Torgyik Judit: *Fejezetek a multikulturális nevelésből*. Eötvös Kiadó, Bp., 2005.

Torgyik Judit – Karlovitz János: *Multikulturális nevelés*. HEFOP, Bp., 2006.

Banks, J. A. (1998): Nevelés és kulturális sokszínűség az Egyesült Államokban. In: Cs. Czachesz Erzsébet (szerk.): *Multikulturális nevelés*. Mozaik, Szeged. 135-148.

Csányi Yvonne és Perlusz Andrea (2001): Integrált nevelés inkluzív iskola. In: Báthory Zoltán és Falus Iván (szerk.): *Tanulmányok a neveléstudomány köréből*. Osiris, Budapest. 314-332.

Forray R. Katalin, Cs. Czachesz Erzsébet és Lesznyák Márta (2001): Multikulturális társadalom – interkulturális nevelés. In: Báthory Zoltán és Falus Iván (szerk.): *Tanulmányok a neveléstudomány köréből*. Osiris, Budapest. 111-125.

Tantárgy neve	Alkalmazott pedagógia I.
Tantárgy kódja	TAB 1212
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1209
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Dráviczki Sándor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Alapozva a megelőző stúdiumokra, olyan ismeretek közvetítése, mely a hallgatók gyermekközpontú szemléletének erősítését követően hozzájárul a gyermekvédelem alapvető elmélet és gyakorlati kérdéseinek elmélyítéséhez, és az egésznapos nevelés sokoldalú személyiségkialakítását segítő feladatainak megismeréséhez.

2. Tantárgyi program:

A nevelés problematikus esetei. A gyermekvédelem pedagógiai alapjai. Az iskolai gyermekvédelmi felelős feladatai. A gyermekvédelem speciális intézményei. A gyermekvédelmi törvény. Az egésznapos nevelés pedagógiai kérdései. A napközis nevelés kiemelt feladatai.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Hospitálás gyermekvédelmi intézményekben és napközis foglalkozásokon. A hospitálások adott szempontok alapján történő írásos elemzése. Foglalkozási terv készítése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Az elkészített feladatok értékelése, gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

Projektértékelés

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Kézikönyv szabadidős programok összeállításához.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Tanári LÉT kérdések (Kézikönyv gyakorló pedagógusoknak, osztályfőnököknek) RAABE Könyvkiadó Kft. 2004

Hegedűs Judit: Gyermek és ifjúságvédelem. In: Ronkoviczné Faragó Eszter (szerk.): *Hátrányok és stratégiák*. Trezor Kiadó, Budapest. 2003. 9–39. o.

Veczko J.: A gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest 1998.

Strausz né Simonyi Erzsébet: *Az iskolai gyermekvédelem helye a gyermekvédelem rendszerében*. OKKER, Budapest. 1998.

Tantárgy neve	Alkalmazott pedagógia II.
Tantárgy kódja	TAB 1213
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1209
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Dráviczki Sándor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Készítsen fel a tanítói munka sajátos feladatköreinek ellátására, megismertetve a hallgatókkal e munkaterület igen sokrétű, összetett feladatait és gyakorlati tennivalóit.

Megláttatni az osztályfőnöki nevelőmunka helyét, szerepét, sajátosságait a nevelés folyamatában.

2. Tantárgyi program:

Az osztályfőnöki szerep sajátosságai, feladatköre. Az osztályfőnök személyiségformáló tevékenysége, közösségépítő munkája. Az osztályfőnöki órák tervezésének, szervezésének és vezetésének metodikája. Részvétel osztályfőnöki órákon, szülői értekezleten.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Beszámolók, feladatmegoldások, hospitálási jegyzőkönyvek készítése, elemzése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Tanári LÉT kérdések RAABE – Klett K. 1996.

Szekszárdi Julia : Az osztályfőnöki tevékenység helyzete és fejlesztési feladatai

www. Oki. Hu 2002.

Szabó Kálmán: Osztályfőnöki kézikönyv Nemzeti Tankönyvkiadó 1997.

Szekszárdi Júlia: *Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek.* OKI Kiadó, Budapest. Dinasztia Tankönyvkiadó. 2001.

Bábosik István: Alkalmazott neveléstudomány. OKKER Kiadó, Budapest, 2003.

Tantárgy neve	Differenciáló pedagógia
Tantárgy kódja	TAB 1214
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1209
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Dráviczki Sándor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a tehetséggondozás és az átlagtól eltérő nevelés során alkalmazott módszerekkel, eljárásokkal, eszközökkel, szervezeti és munkaformákkal. A legújabb metodikai eljárások gyakorlati kipróbálása által a hallgatók felkészítése a differenciált tanóraszervezés különböző formáira.

2. Tantárgyi program:

A differenciált pedagógiai munka XX. Századi történeti előzményei. A tehetség fogalma, a tehetségigéretre utaló tulajdonságok. Az eredményes tehetségnevelés színhelyei, módszerei és feltételei. A differenciált tanulásszervezés eljárásai. A pedagógus tevékenysége a tanulók egyéni munkájának irányításában. A tehetségfejlesztés és a felzárkóztató-kompenzáló programok. A korrekciós nevelés fogalma, feladatai. A korrekciós nevelés lehetőségei normál osztályban. A magatartászavarok korrekciója. A megismerő tevékenység elmaradásának korrekciója. A tantárgyi tanulási nehézségek korrekciója.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok íratása. Önálló dolgozatok készíttetése. Hospitálások szervezése és az azokról írt elemzések értékelése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Számszerű értékelés

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bödör Jenő: Korrekciós nevelés. Tankönyvkiadó, Budapest, 1994

Kolozsváry Judit: A sajátos ember. Okker Kiadó, Budapest, 2002

Kopp Erika – Ollé János – Zágon Bertalanné: Tanórai differenciálás. Oktatási programcsomag a pedagógusképzés számára. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest, 2008

Miller, Alice: A tehetséges gyermek drámája és az igazi én felkutatása. Osiris Kiadó, Budapest, 2005

Mönks, Ypenburg: A nagyon tehetséges gyerekek. Akkord Kiadó, Budapest, 2003

Tantárgy neve	Bevezetés a pszichológiába
Tantárgy kódja	TAB 1201
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Györgyiné dr. Harsányi Judit főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Alkosson átfogó képet a hallgató az emberi pszichikus működés alapfolyamatairól. Sajátítsa el a leírásukhoz szükséges alapfogalom-rendszert és szókészletet.

2. Tantárgyi program:

A tudományos pszichológia tárgya, módszerei, a lelki jelenségek sajátosságai. A megismerési folyamatok: észlelés, emlékezés, képzelet, gondolkodás. Az érzelmek: komponenseik és működési módjuk; az érzelmek kommunikációja. Az emberi cselekvés motivációs bázisa, az akarat cselekvés folyamata, az akarat tulajdonságok. A pszichológia rövid története: irányzatok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

-

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

vizsgajegy.

5. Az értékelés módszere:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szakirodalom, jegyzetek

7. Kötelező, ajánlott irodalom

Atkinson és mtsai (1994): Pszichológia. Osiris-Századvég, Budapest. Hadházy Jenő (2002): A pszichológia alapjai. Elmény '94 Bt, Nyíregyháza. Keményné dr. Pállfy Katalin (1989): Bevezetés a pszichológiába. Tankönyvkiadó, Budapest
Pléh Csaba (1992): Pszichológiatörténet. Gondolat Kiadó, Budapest.
Bernáth László – Révész György (2004): A pszichológia alapjai. Tertia Kiadó, Budapest.

Tantárgy neve	Az emberi fejlődés
Tantárgy kódja	TAB 1202
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	4
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	2+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1201
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Pauwlik Zsuzsa főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A pszichikus fejlődés természetének és törvényszerűségeinek megismerése, megértése. A fejlődéslélektani ismeretek neveléslélektani és gyakorlati pedagógia konzekvenciáinak felismerése és helyes értelmezése.

2. Tantárgyi program:

A személyiség és fejlődése. Személyiségelméletek (tipológiák, vonáselméletek, dinamikus elméletek). A pszichés fejlődés alapkérdései, a pszichés fejlődés szakasz-elméletei (Piaget, Erikson). Életkorok pszichológiája: értelmi, érzelmi és akarati fejlődés (életkoronként).

3. Évközi tanulmányi követelmények:

-

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szakirodalom, jegyzetek

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bertnách László – Solymosi K. (szerk.) (1997): Fejlődéslélektan. Olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest Cole és

Cole (2002): Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó. Budapest Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes (1985):

Gyermeklélektan. Gondolat Kiadó, Budapest.

Schmercz István (szerk.) (2003): A tanulói személyiség megismerése. Élmény '94 Bt, Nyíregyháza.

Szemelvények a pszichológia köréből (2004). Élmény '94 Bt, Nyíregyháza.

Tantárgy neve	Nevelés és oktatáslélektan
Tantárgy kódja	TAB 1203
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1202
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Rozgonyi Tiborné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan társadalomlélektani és pedagógiai, pszichológiai alapismeretek közvetítése, amelyek lehetővé teszik a *pedagógiai folyamat pszichológiai aspektusainak felismerését, megértését, helyes értelmezését és alkalmazását.*

2. Tantárgyi program:

Nevelő hatás, szociális befolyásolás, nevelési módszerek. A szocializáció folyamata, a szociális tanulás. A családi szocializáció. Az iskolai szocializáció: az iskolai osztály mint társas közeg. A pedagógusszemélyiség, nevelési stílus és nevelési attitűdök. Az iskolai tanulás pszichológiai kérdései (motiváció, értékelés). Az átlagtól eltérő tanulói személyiségfejlődés.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

-

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szakirodalom, jegyzetek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1997.

Mészáros Aranka (szerk.)(2009): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága.

Schmercz István (szerk.)(2005): Pedagógiai szociálpszichológia. Nyíregyháza.

Tóth László(2000): Pszichológia a tanításban. Pedellus Kiadó, Debrecen.

Tantárgy neve	Személyiségfejlődés és viselkedési zavarok
Tantárgy kódja	TAB 1204
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	2+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1203
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Vassné dr. Figula Erika főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Ismerjék meg a hallgatók az egészséges személyiségfejlődést akadályozó, károsító tényezőket és a gyermekkorban leggyakoribb pszichés rendellenességek típusait, leíró szinten. Szerezzenek tájékozottságot a prevenció és a korrekció lehetőségeiben.

2. Tantárgyi program:

A személyiségfejlődést károsító hatások. A környezeti ártalmak és a biológiai diszpozíciók interakciója a pszichés károsodások genézisében. Az alapvető pszichikus funkciók kialakulásának szenzitív periódusai.

A korai tapasztalatok szerepe az egyéni sérülékenység kialakulásában. A személyes kötődés szerepe a pszichés fejlődésben. Hospitalizáció-szociális izoláció és ennek hosszú távú kihatásai. Az elsődleges és másodlagos szocializáció funkciói, zavarai. A személyiségfejlődési zavarok típusai, szindrómái és okai.

Magatartási zavarok és tanulási nehézségek tünetei, típusának okai. Az egyéni bánásmód pszichológiai kérdései.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

-

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szakirodalom, jegyzetek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bagdy Emőke (2002): Családi szocializáció és személyiségzavarok. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Carver, C.- Scheier, M. (2006): Személyiségpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

F. Földi Rita (2004): Hiperaktivitás és tanulási zavarok. Comenius Kiadó, Pécs.

Ranschburg Jenő (2006): Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Vajda Zsuzsanna (szerk.) (2006): Pszichológia és nevelés. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Tantárgy neve	Csoportos pedagógiai gyakorlat I. (Önismeret)
Tantárgy kódja	TAB 1205
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Schmercz István főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tanárjelöltek önismeretének és kommunikációs képességeinek fejlesztése a tréning módszerével.

2. Tantárgyi program:

Az önismereti csoportmunka technikájának megismerése. Az önismeret és az önkifejezés kommunikációs eszközei. Az önfeltárást segítő és gátló tényezők. A személyes involválódás. Közelítés a reális önismerethez. A személyiség sokrétűségének a feltárása. Az énkép összetevőinek a tudatosítása, szerepe a szakmai munkában a mindennapi életünkben.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Részvétel a foglalkozásokon

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Minősített aláírás

5. Az értékelés módszere:

Minősítés a részvétel számától függően

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

- kérdőívek
- pszichológiai tesztek
- strukturált játékok jegyzéke

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bagdy Emőke – Telkes József (1995): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Réthy Endréné (1999): Önismereti alapok, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Rudas János (2007): Önismereti csoportok. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.

Tantárgy neve	Csoportos pedagógiai gyakorlat II. (Esetelemzés)
Tantárgy kódja	TAB 1206
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1205
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Schmercz István főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Saját élményű esetek kiscsoportos bemutatása és közös értelmezése, ennek segítségével a szociális hatékonyság és az önreflexió képességének fejlesztése.

2. Tantárgyi program:

Eredményesen megoldott és megoldatlan vagy sikertelenül megoldott pedagógiai esetek megbeszélése különböző területekről: értékelési helyzet; nevelő-nevelt, gyerek-gyerek, szülő-nevelő közötti konfliktusok; a nevelői szereppel kapcsolatos szerepbizonytalanságok, szerepfeszültségek megbeszélése saját élményű esetek alapján.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

-

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Minősített aláírás

5. Az értékelés módszere:

Egyéni, csoportos és tanári szóbeli értékelés

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

szakirodalom

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bagdy Emőke – Telkes József (1992): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Tankönyvkiadó, Budapest.

Rudas János (1989): Delfi örökösei. Tankönyvkiadó, Budapest.

Walker J.(1995): Feszültségoldás az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Tantárgy neve	Magyar nyelv I. (Bevezetés a nyelvtudományba, hangtan)
Tantárgy kódja	TAB 1301
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Megismertetni a hallgatókkal az emberi nyelvek legáltalánosabb törvényszerűségeit, elméleti összefüggéseit, a magyar nyelv vizsgálatának elméleti vonatkozásait.

Megmutatni a nyelvtudomány elvi, módszertani problémáit, megfigyeltetni a nyelvészetnek más tudományágakkal való kapcsolatát.

2. Tantárgyi program:

A nyelvtudomány interdiszciplináris kapcsolatai. Az általános nyelvészet tárgya, a nyelvi univerzálék. A nyelvek keletkezése, mibenléte, sokfélesége. A nyelv, beszéd, gondolkodás, társadalom összefüggése. A nyelvek változékonysága és állandósága. A nyelv jelszerűsége, rendszerszerűsége. A nyelvi jel. A nyelvi kommunikáció (a Jakobson-modell), a nem nyelvi kommunikáció. Nyelvünk eredete. Az uráli és indoeurópai nyelvcsalád. Nyelvrokonságunk bizonyítékai. Az írás története.

A hangtan tárgya, felosztása és feladata. A beszédhangok keletkezése, csoportosítása, a magyar hangrendszer. A magánhangzók. A mássalhangzók. A beszédhangok kapcsolódása, a hangtörvények. A magánhangzótörvények. A mássalhangzók egymásra hatása a beszédben. A szótag. A szótagolás és elválasztás. A hangok esztétikai értéke.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Szemináriumi kiselőadások, beszámolók.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév végén kollokválnak a hallgatók, vizsgajegyvet kapnak.

5. Az értékelés módszere:

A vizsgán a kapott téma (felkészülés után való) kifejtése során az ismeretek mélysége, a témában való jártasság, problémaérzékenység, kommunikációs készség együttes mérése, érdemjeggyel való értékelése történik.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető, megjelölt szakirodalom.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

A. Jászó Anna (1994, szerk.): A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Budapest.

Hangay Zoltán (1993, szerk.): Magyar nyelvi gyakorlókönyv. Tankönyvkiadó, Budapest

Kéki Béla (1971): Az írás története. Budapest.

Nanovfszky György (200, szerk.): Nyelvrokaink. Teleki László Alapítvány, Budapest.

Papp István (1966): Leíró magyar hangtan. Tankönyvkiadó, Budapest.

Tantárgy neve	Magyar nyelv II. (Szótan)
Tantárgy kódja	TAB 1302
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Kommunikációs helyzetekben szerzett, gazdag nyelvi tapasztalatokra épülő korszerű, tudományos leíró nyelvtani ismeretek nyújtása a szótan témakörében. A mai magyar nyelv szófaji rendszerének megismertetése, az alakítani elemzés elsajátítása, a szakterminusok használata. Hallgatóink legyenek képesek a tanultak alkalmazására, a tanulók nyelvi képességének fejlesztésére.

2. Tantárgyi program:

A szókészlet általános elméleti kérdései, a magyar szókészlet tagolódása, rétegződése, mozgása: a szavak társadalmi fontosság szerinti felosztása, társadalmi nyelvváltozatok, a tájszók és fajtáik, archaizmusok és neologizmusok, a szókészlet eredet szerinti rétegződése, a frazeológiai egységek, az egyén szókincse. A szótárak.

A szófaj fogalma, a mai magyar nyelv szófaji rendszere. A szófajok kialakulása. Az alapszófajok, a viszonszóok és mondatszók. Névtani ismeretek.

A szóalaktan tárgya, helye a nyelvtanban. A szóelemek fogalma, fajtái, funkciója, kapcsolódásuk. A szótövek rendszere: ígetövek, névszótövek. A jelezés és ragozás.

A szóalkotás módjai: a szóösszetétel, a szóképzés, a ritkább szóalkotási módok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok írása, hallgatói kiselőadások, beszámolók, gyűjtőmunka.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév végén gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók. A gyakorlati jegy a félévközi zárthelyi dolgozatok érdemjegyeinek átlaga, de beleszámít a szemináriumi aktivitás is.

5. Az értékelés módszere:

A félév során zárthelyi dolgozatokban adnak számot tudásukról a hallgatók, ezekre a munkákra jegyet kapnak. Értékeljük a félév során tartott kiselőadásokat, beszámolókat.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető javasolt vagy kötelező irodalmak.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

A. Jászó Anna (1994, szerk.): A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Budapest.

Hangay Zoltán (1992, szerk.): Magyar nyelvi gyakorlókönyv. Trezor kiadó, Budapest.

Keszler Borbála (2000, szerk.): Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

O. Nagy Gábor (1994): Magyar szólások és közmondások. Gondolat – Talentum, Budapest.

Tantárgy neve	Magyar nyelv III. (Mondattan)
Tantárgy kódja	TAB 1303
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1302
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Korszerű és tudományos ismeretek nyújtása a mondattan témaköréből az emeltebb igényű anyanyelvhasználat érdekében, hogy azok birtokában hallgatóink alkalmasak legyenek a szakszerű ismeretközvetítésre; rendelkezzenek szilárd leíró nyelvtani ismeretekkel, biztos nyelvtani elemzési készséggel, megbízható helyesírással. Ismerjék a mondatok osztályozásának szempontjait (modalitás, logikai minőség, szerkezet), a szó szerkezetek fajtáit, a mondatrészeket; ismerjék a mondatához kapcsolódó helyesírási kérdéseket.

2. Tantárgyi program:

A mondattan tárgya. A mondat meghatározása, osztályozási szempontjai, a mondatfajták. Szinteződés és tömbösödés az egyszerű mondatban. A szintagmák rendszere, a vonzatosság. A mondat fő részei: az állítmány, az alany. A bővítmények: a tárgy, határozók, jelzők. A predikatív viszony, a tárgyias és határozós szó szerkezetek, a jelzős és értelmezős szó szerkezet.

Az összetett mondatok: az alárendelő összetett mondatok (mondatrészkifejtő, sajátos jelentéstartalmú mellékmondatok), a mellérendelő összetett mondatok. Elemzés és átalakítás. Elemzési modellek.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok írása. A kijelölt házi feladatok elvégzése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév végén gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók a félévközi osztályzatok alapján.

5. Az értékelés módszere:

A félév során három zárthelyi dolgozatot írnak a hallgatók, ezekre jegyet kapnak. A félév végi gyakorlati jegy ezekből alakul ki, de beszámít a megtartott kiselőadás színvonala, a házi feladatok elvégzése, a szemináriumi aktivitás is.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban, jegyzetboltban fellelhető munkák, belső segédanyagok.

7. Kötelező, ajánlott jegyzetek irodalom:

A. Jászó Anna (1994, szerk.): A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Budapest.

A. Jászó Anna – Hangay Zoltán (1995): Nyelvi elemzések kézikönyve. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged.

Keszler Borbála (2000, szerk.): Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Keszler Borbála – Lengyel Klára (2002): Kis magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Kovács Eszter – Koi Balázs (2004): Mondattani feladatgyűjtemény. Bessenyei Könyvkiadó, Nyíregyháza.

Tantárgy neve	Magyar nyelv IV. (Jelentéstan, szövegtan)
Tantárgy kódja	TAB 1304
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1302, TAB 1303
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tanításhoz szükséges háttérismeret elsajátítása, hogy annak birtokában képesek legyenek a hallgatók a tanultak alkalmazására, a tanulók nyelvi-kommunikációs képességeinek fejlesztésére. Alakuljon ki hallgatóinkban a nyelvi változások iránti érzékenység!

2. Tantárgyi program:

A jelentéstan általános kérdései. A jelentés fogalma. A jelentésfajták. A hangalak és jelentés viszonya, ezek típusai (az egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú, rokon értelmű, ellentétes jelentésű, hangutánzó, hangulatfestő szavak). Jelentésbeli sajátosságok. A jelentésváltozások fajtái, okai. A jelentéstan nyelvhelyességi vonatkozásai.

A szövegtan általános elméleti kérdései. A mondat és a szöveg összefüggései; a szöveg definíciója. A szövegkohézió és fajtái. A globális és lineáris kohézió és eszközei. A szövegelemzés lehetőségei, a szövegfelosztás szintjei. A cím és a szöveg. A szövegfajták. A szövegszerkesztés logikai vonásai. A szövegfonetikai eszközök.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok, gyermekfogalmazások szövegelemzése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév végén kollokviumon adnak számot a hallgatók felkészültségükről, vizsgajegyet kapnak.

5. Az értékelés módszere:

A vizsgán a kapott téma (felkészülés után való) kifejtése során az ismeretek mélysége, a témában való gyakorlati jártasság, problémaérzékenység, kommunikációs készség együttes mérése, érdemjeggyel való értékelése történik.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető ajánlott és kötelező irodalom.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Hangay Zoltán (1992): Magyar nyelvi gyakorlókönyv. Trezor Kiadó, Budapest.

Jászó Anna (1994): A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Budapest.

Kovács Eszter (1995): Szöveg szempontú verselemzések. OKKER, Budapest.

Ráczy Endre – Szathmári István (1983, szerk.): Tanulmányok a mai magyar nyelv szövegtana köréből. Tankönyvkiadó, Budapest.

Szikszaie Nagy Irma (1999): Leíró magyar szövegtan. Osiris, Budapest.

Tantárgy neve	Bevezetés az irodalomtudományba
Tantárgy kódja	TAB 1305
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy alapvető célja, hogy olyan korszerű irodalomelméleti ismereteket nyújtson, melyek elengedhetlenül szükségesek az irodalmi jelenségek értelmezéséhez. Az alapvető filológiai, poétikai, verstani ismeretanyag birtokában a hallgatók legyenek képesek az irodalmi műalkotások több szempontú megközelítésére, illetve szakmódszertani ismereteik felhasználásával 1—4. osztályban az irodalmi szövegfeldolgozás megtervezésére.

2. Tantárgyi program:

Az irodalom fogalma, az irodalom meghatározó jegyei. Beszéd és fikció. Az irodalom mint nyelvileg teremtett világ. Az irodalmi közlés- vagy kommunikációs folyamat. Hermeneutika és irodalom-felfogás. A műértelmezés korábbi és új módszerei.

Műfajelméleti, poétikai alapfogalmak. Az irodalmi műnemek (líra, epika, dráma) és a műfajok csoportjai, a meghatározás nehézségei. Verstani alapismeretek és alapfogalmak. A hangsúlyos, időmértékes és a szimultán verselés. A szépirodalmi stílust meghatározó jegyek.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A zárthelyi dolgozat eredményes megírása, amely magában foglalja az előadás anyagát, valamint a kijelölt irodalom önálló feldolgozását.

4. A megszerzett ismeretek értékelés:

Minősített aláírás.

5. Az értékelés módszere:

A hallgató a legfontosabb irodalomelméleti alapfogalmakat legyen képes megtanulni, a kijelölt irodalmat értelmező módon feldolgozni.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Az irodalomjegyzékben felsorolt jegyzetek és könyvek, ajánlott műelemzési tanulmányok

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bókay Antal 2000. *Irodalomtudomány a modern és a posztmodern korba* Osiris Kiadó. Budapest.

Fenyő D. György 1997. *Bevezetés az líra világába.* Korona Nova Kiadó. Budapest.

Hans-Robert Jauss 1997. *Recepcióelmélet- esztétikai tapasztalat- irodalmi hermeneutika.* Osiris Kiadó. Budapest.

Szentesi Zsolt 2005. *A műértelmezés alapfogalmai.* EKF Líceum Kiadó, Eger.

Szepesi Erika- Szerdahelyi István 1981. *Verstan.* Gondolat Kiadó. Budapest.

Tantárgy neve	Gyermekirodalom I. (Népköltészet)
Tantárgy kódja	TAB 1306
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan tanítók képzése, ismerik a gyermeki befogadás pszichés mechanizmusát, a befogadás szintjeit, a hatás objektív és szubjektív feltételeit, az olvasásra nevelés módszereit, a népköltészet legjelentősebb műfajait és klasszikus műveit.

2. Tantárgyi program:

A gyermekirodalom fogalma, esztétikája. A gyermekirodalom és olvasója, olvasáspszichológiai vonatkozások. A gyermekirodalom történetének áttekintése, a kezdetektől a XIX: század első feléig. A népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatai: a népi gyermekvers, a népmese, népmonda és mítosz. Történeti és műfaji sajátosságok: motívumkincs, vándortémák, típusok. A fabulák morálja. Műelemzési gyakorlatok

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadás tartása, írásbeli beszámoló a kötelező olvasmányokból, zárthelyi dolgozat írása, házi dolgozat írása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Kötelező olvasmányok, valamint a kötelező és ajánlott irodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Boldizsár Ildikó (2003): *Varázslás és fogyókúra*. Didakt Kiadó, Debrecen.

Bruno Bettelheim (1985): *A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek*. Gondolat, Bp.

Horgas – Levendel – Trencsényi (1976): *A gyerekek másképpen olvasnak*. Tankönyvkiadó, Bp.

Komáromi Gabriella (1999, szerk.): *Gyermekirodalom*. Helikon, Bp.

Ortutay Gyula (1979, szerk.): *Magyar folklór*. Tankönyvkiadó, Bp.

Propp (1975): *A mese morfológiája*. Gondolat, Bp.

Tantárgy neve	Gyermekirodalom II. (Műköltészet)
Tantárgy kódja	TAB 1307
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan tanítók képzése, akik ismerik a gyermekirodalom klasszikus műveit és a kortárs gyermekirodalom jelentős alkotásait, a legjelentősebb ismeretterjesztő sorozatokat, gyermekfolyóiratokat, a gyermekvers, mese, meseregény elemzési technikáit, az olvasásra nevelés módszereit.

2. Tantárgyi program:

A magyar gyermeklíra a XIX. Századtól napjainkig. Klasszikusok gyermekversei. Korunk gyermeklírájának tartalmi, műfaji sajátosságai. Ismerkedés az olvasókönyvek versanyagával. Műelemzési gyakorlatok. A gyermekepika műfajai és képviselői. Műmesék, meseregények a magyar és a világirodalomban. Az ifjúsági regények tematikai csoportosítása. Néhány klasszikus és mai ifjúsági regény. Műelemzési gyakorlatok. Az ajánlott olvasmányok feldolgozása. Tájékozódás a határon túli magyar gyermekirodalomban. Ismeretterjesztő gyermekkönyvek, gyermekfolyóiratok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadás tartása, írásbeli beszámoló a kötelező olvasmányokból.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

Szóbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Kötelező olvasmányok, valamint a kötelező és ajánlott irodalom megfelelő példányszámban.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bognár Tas (1987): Elemzések a gyermek- és ifjúsági irodalom körében (meseregények, ifjúsági regények). Tankönyvkiadó, Budapest.

Bognár Tas (1988): Elemzések a magyar gyermekversek körében. Tankönyvkiadó, Budapest.

Fogarassy Miklós (1988, szerk.): Ki kicsoda a mai magyar gyermekirodalomban? Csokonai Kiadó, Debrecen.

Gyárfásné Kincses Edit (1990): Házi olvasmányok a negyedik osztályban. Tankönyvkiadó, Budapest.

Komáromi Gabriella (1999, szerk.): Gyermekirodalom. Helikon, Budapest.

Tantárgy neve	Korunk irodalma (20. századi világ- és magyar irodalom)
Tantárgy kódja	TAB 1308
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB1305
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Jenei Teréz főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Korunk művészetével való ismerkedés. A 20-21. századi irodalom szemléleti, életérzésbeli, megjelenítésbeli sokszínűségének felfedezése, a befogadói horizont és az önismeret tágítása.

2. Tantárgyi program:

Világirodalom a 20. században. Művészi törekvések, irányzatok: az avantgárd, a neoavantgárd és a posztmodern a képzőművészetben, a zenében és az irodalomban. Regény- és drámaadaptációk, a költői beszéd megújítása. Magyar irodalom a 20. században. A magyar avantgárd története. Eszmei irányok és poétikai változások a század 20-as éveitől napjainkig. Különböző létszemléleti és poétikai formákat reprezentáló művek vizsgálata.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadás, házi dolgozat, beszámoló

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere

kollokvium

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szakkönyvek, művek

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Pomogáts Béla: Az újabb magyar irodalom 1945-1981. Gondolat, Bp., 1982.

Tamás Attila: Líra a XX. Században. Gondolat, Bp., 1987.

Béládi Miklós – Pomogáts Béla (vál. És szerk.): Jelzés a világba. A magyar irodalmi avantgárd válogatott dokumentumai. Magvető, Bp., 1988.

Kulcsár Szabó Ernő: A magyar irodalom története 1945-1991. Argumentum, Bp., 1993.

Szirák Péter: Folytonosság és változás. Csokonai Kiadó, Debrecen, 1998.

Gintli Tibor – Schein Gábor: Az irodalom rövid története II. Jelenkor, Pécs, 2007.

Tantárgy neve	Beszédművelés
Tantárgy kódja	TAB 1309
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgató ismerje meg a kisiskolások beszédsajátosságait, az alsó tagozatos helyesejtés-tanítás feladatait és követelményeit és a helyesejtés-tanításhoz szükséges szakkifejezéseket. Az igényes nevelői beszéd kialakításával, a beszédművelési alapismeretek elsajátításával a hallgató képessé válik a tanulói helyesejtés formálására.

2. Tantárgyi program:

A beszédművek szerkesztése: az anyaggyűjtés, a gyűjtött anyag elrendezése és megszerkesztése, a kidolgozás. A közéleti beszéd műfajai.

Az iskolába lépő gyerek beszédének jellemzői. A kiejtéstánítás feladatai. A kiejtési gyakorlatok típusai: légzéstechnikai, hangadás-technikai, artikulációs, gyorsasági, időtartam-, ritmus-, hangsúly-, hanglejtésgyakorlatok, a beszédfolyamat-váltás gyakorlatai, a beszédszünet-gyakorlatok, a kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok helyes ejtésének gyakorlása, a vers- és prózamondás gyakorlása.

A beszélőszervek működése, a légzés módjai, a beszédlégzés. A hangindítás, a jól hallhatóság követelményei. A magyar magán- és mássalhangzók képzésének és ejtésének normái. Ejtéshibák, beszédhibák. A magyar hangképzési bázis jellemzői. A mondat- és szövegfonetikai eszközök: a hangszín, a hangfekvés, a hangmagasság, a dallam, a hangerő-terjedelem, a hangsúly, a beszédsebesség, a ritmus, és a szünet.

A helyesejtési normákhoz igazodó beszéd gyakorlása: mese-, versmondás, különböző típusú szövegek felolvasása.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Szépirodalmi (mese, vers) és ismeretterjesztő szövegek olvasása, előadása, kiselőadások tartása, zárthelyi dolgozat

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott szakirodalom megfelelő példányszámban, írásvetítő

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Fekete László: Beszédművelési gyakorlatok és irányításuk. Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola és a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó RT., Kaposvár. 1996.

Fercsik Erzsébet: Kommunikáció szóban és írásban, Krónika Nova, Bp., 2003.

Hernádi Sándor: Beszédművelés, Osiris Kiadó, 2006.

Kernya Róza (szerk.): Az anyanyelvi nevelés módszerei. A Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola és a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó RT. 1995.

Montágh Imre: Nyelvművelés. A beszéd művészete. Múzsák Közművelődési Kiadó, Bp. 1989.

Tantárgy neve	Anyanyelvi tantárgy-pedagógia I.
Tantárgy kódja	TAB 1310
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók felkészítése az iskolába lépő gyermekek képességeinek vizsgálatára és fejlesztésére, az olvasás és az írás megtanítására és készséggé fejlesztésére a differenciálás szempontjainak érvényesítésével, tekintettel a hátrányos helyzetű és eltérő kulturális háttérű tanulóakra.

2. Tantárgyi program:

Az anyanyelvi tantárgy-pedagógia fogalma, főbb sajátosságai. Az anyanyelvi nevelés általános és speciális feladatai. A 6—10 éves gyermek beszédének jellemzői, a beszédfejlesztés módjai és eljárásai.

Az olvasás- és írástanítás történeti, pszicholingvisztikai és nyelvészeti alapjai, előfeltételei (rész-készségek), alapelvei. Az előkészítő időszak jellemzői, feladatai. A hang-és betűtanítás klasszikus algoritmusai, az összeolvasás problematikája; az olvasás- és íráskészség differenciált fejlesztése az alsó tagozaton, az előforduló nehézségek kompenzálása. Játékos módszerek alkalmazása a kezdő szakaszban.

Az olvasástechnika fejlesztésének módjai, a hibák felismerése és javításuk. A szövegértés fokozatai, fejlesztésének módjai.

Az átlagostól eltérő gyerekek tanítása, a diszlexia és a diszgráfia.

Óratípusok elemzése, óratervek készítése olvasás- írás témakörben.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Két zárthelyi dolgozat, egy óratervezet elkészítése, amelyek a tantárgyi programban leírtak számonkérésére szolgálnak, valamint két óralátogatás elemzéssel egybekötött lejegyzése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A két hospitálási napló szakmai színvonala, az óratervezet, valamint a két zárthelyi dolgozat alapján nyújtott teljesítmény ad támpontot a gyakorlati jegy kialakításához.

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Az irodalomjegyzékben felsorolt jegyzetek és könyvek, az általános iskolai anyanyelvi nevelés tankönyvei, tanítói kézikönyvek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Cs. Czahesz Erzsébet 1998. *Olvasás és pedagógia*. Mozaik Oktatási Stúdió. Szeged.

Kernya Róza (szerk.) 2008. *Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1—4. osztály*. Trezor Kiadó. Budapest.

Józsa Krisztián (szerk.) 2006. *Az olvasási képességek fejlődése és fejlesztése*. Dinasztia Tankönyvkiadó. Budapest.

Lengyel Zsolt 1998. *Az írás*. Corvina Kiadó. Budapest. 1: 12–22.

Tóth László 2002. *Az olvasás pszichológiai alapjai*. Pedellus Tankönyvkiadó. Debrecen.

Tantárgy neve	Anyanyelvi tantárgy-pedagógia II.
Tantárgy kódja	TAB 1311
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1310
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók ismerjék meg a szövegfeldolgozás, szövegelemzés hagyományos és modern eljárásait, a szövegértés fejlesztésének módjait. Rendelkezzenek az irodalmi neveléshez szükséges ismeretekkel, módszerekkel. Ismerjék a különböző fogalmazási műfajokat, tudják megalapozni az írásbeli nyelvhasználatot. A hallgatók legyenek képesek alkalmazni a differenciált tanulásszervezést, az önálló tanulást segítő technikákat.

2. Tantárgyi program:

A szövegfeldolgozás célja, feladata, szöveg-feldolgozási eljárások alkalmazása különböző műfajú szövegeken. Szépirodalmi és ismerettartalmú szövegek feldolgozása drámajátékkal. A kritikai gondolkodás fejlesztése különböző tanulási technikák segítségével RJR- modellben. Az olvasóvá nevelés kérdései, az önművelési szokások alapozása.

Szövegelemzés-szövegalkotás kapcsolata. A kommunikáció-központú és a folyamatalapú fogalmazástanítás. A fogalmazástanítás közvetett és közvetlen előkészítése. A fogalmazási ismeretek tanítása, a gyakorlás módjai. A kreatív írás, az önkifejezés és az egyéni stílus elősegítésének módszerei. A fogalmazások ellenőrzése, javítása, értékelése. Óratervek elemzése, készítése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat, óratervezet, hospitálási napló, kiselőadások és mikrotanítások tartása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A két hospitálási napló szakmai színvonala, az óratervezet, valamint a kollokviumon nyújtott teljesítmény ad támpontot a vizsgajegy kialakításához.

5. Az értékelés módszere:

A hallgató a két félév során elsajátított ismereteiről szóban, kollokviumon ad számot.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott szakirodalom megfelelő példányszámban, videofelvételek, írásvetítő.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bárdossy Ildikó – Dudás Margit – Pethőné Nagy Csilla – Priskinné Rizner Erika 2002. *A kritikai gondolkodás fejlesztése. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei.* Pécsi Tudományegyetem. Pécs–Budapest.

Dr. Tóth László 2006. *Az írásbeli szövegalkotás pszichológiai alapjai.* Pedellus Tankönyvkiadó. Debrecen.

Gabnai Katalin 2005. *Drámajátékok.* Helikon Kiadó. Budapest.

Kernya Róza (szerk.) 2008. *Az anyanyelvi nevelés módszerei.* Trezor Kiadó. Budapest.

Tóth Beatrix 2008. Fogalmazástanítás – miért és hogyan másképp? In: *Anyanyelv-pedagógia I.*

www.anyanyelv-pedagogia.hu

Tantárgy neve	Anyanyelvi tantárgy-pedagógia III.
Tantárgy kódja	TAB 1312
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB1310, TAB 1311
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók ismerjék meg a nyelvtan- és helyesírás-tanítás módszertani elveit, sajátítsák el az új nyelvtani és helyesírási ismeret tanításának lépéseit, tudják alkalmazni a helyesírási készségfejlesztés gyakorlattípusait! A hallgatók legyenek képesek a differenciált tanulásszervezésre, tudatosan alkalmazzák az önálló tanulást segítő technikákat!

2. Tantárgyi program:

A nyelvtan és helyesírás tanításának célja, feladatai és követelményrendszere. A nyelvtan- és helyesírás-tanítás módszertani elvei. Az új nyelvtani ismeret tanítása. A nyelvtani ismeretek alkalmazása, a gyakorlás módszerei. Az új helyesírási ismeret tanítása. A helyesírási készségfejlesztés gyakorlattípusai. A nyelvtani és helyesírási ismeretek ellenőrzése és értékelése.

A NYIK program kialakulása, koncepciója, fejlődéstörténete. A pedagógiai programcsomag értelmezése. Olvasás–szövegfeldolgozás–önművelés (az olvasás megtanítása, az olvasás tempójának és pontosságának fokozása, az olvasás gyakoroltatása szövegeken). Az írástanítás jellemzői a programban. Beszédművelés–kommunikáció–illem (a szövegbefogadás, szövegértés tanítása, a verbális és nonverbális kommunikáció kérdései, az illem tanítása). Irodalom (az irodalmi művek feldolgozása és mimetizálása, az irodalmi művekkel szembeni értékelő magatartás kialakítása).

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat, óratervezet, hospitálási napló, kiselőadások és mikro-tanítások tartása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott szakirodalom megfelelő példányszámban, videofelvételek, írásvetítő

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Baloghné Zsoldos Julianna: A nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelés tantárgy-pedagógiája, Tankönyvkiadó, Bp. 1991.

Hernádi Sándor: A helyesírási készség fejlesztése. Tankönyvkiadó, Bp. 1987.

Kernya Róza (szerk.): Az anyanyelvi nevelés módszerei. A Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola és a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó RT. 1995.

Zsolnai József: Hátrányos helyzetű kisiskolások, Bp. 1986.

Tantárgy neve	Anyanyelvi tantárgy-pedagógia IV.
Tantárgy kódja	TAB 1313
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB1310, TAB 1311
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók ismerjék meg a napjainkban alkalmazható alternatív olvasás- és írástanítási módszerek legfontosabb jellemzőit, valamint ismerjék fel a közöttük lévő különbségeket és hasonlóságokat. A tantárgy segítséget nyújt a tanulási zavarok felismeréséhez, kezeléséhez.

2. Tantárgyi program:

Lovász Gabriella: Az intenzív kombinált olvasás- és írástanítási módszer általános jellemzői, taneszközei. Az integrált metodika alapelveinek érvényesülése a módszerben. A tanítás szakaszai: a tájékoztató, a jártassági és a készségszintű szakasz feladatai.

Tolnai Gyuláné: A heurisztikus programozású olvasás- és írástanítási módszer struktúrája, általános jellemzői, taneszközei. A programfal felépítése, programozás a módszerben. Tolnai Gyuláné olvasástanítási eljárásának sajátosságai. Tolnainé írástanítási eljárása, az íráskészség fejlesztésének lehetőségei a módszerben.

Hernádiné Hámorszky Zsuzsanna: A helyesejtésre alapozott elemző-összetevő olvasás- és írástanítás általános jellemzői. A módszer olvasás- és írástanításának főbb jellemzői.

Adamikné Jászó Anna: Az integrált magyar nyelvi és irodalmi program jellemzői, elméleti háttere. A program szerkezete, egységei, tartalma. A program olvasás- és írástanításának sajátosságai.

A dőlt írás története, jellemzői. A dőlt írás tanításának szakaszai.

A tanulási zavarok felismerése alsó tagozatban. A tanulási zavar fogalma, okai, tünetei, osztályozása. A Meixner-féle diszlexia-prevenációs olvasás- és írástanítási módszer. A Meixner-féle reedukációs módszer.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat, óratervezet, hospitálási napló, kiselőadások és mikro-tanítások tartása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott szakirodalom megfelelő példányszámban, videofelvételek, írásvetítő

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Imre Rubenné: Alternatív olvasás- és írástanítási módszerek, Bessenyei György Könyvkiadó, Nyíregyháza, 2006.

Adamikné Jászó Anna: Tanítói kézikönyv. Integrált magyar nyelvi és irodalmi program, 1996.

Lovász Gabriella: Útmutató a BETŰVÁSÁR és GYERMEKVILÁG használatához 1991.

Pinczésné Palásthy Ildikó: Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok, Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2007.

Tolnai Gyuláné: A heurisztikus programozású olvasás- és írástanítási módszer 1991.

Tantárgy neve	Matematika I.
Tantárgy kódja	TAB 1401
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	4
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2 + 2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Czeglédy István főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az általános iskolai matematika témakörök tanításának elméleti megalapozása, a szükséges ismeretek, jártasságok, készségek megszerzése. A hallgatók matematikai gondolkodásának és feladatmegoldó készségének fejlesztése.

2. Tantárgyi program:

Halmazelméleti alapfogalmak. Műveletek halmazokkal. Logikai műveletek, azonosságok. Következtetések a kijelentés-logikában. Műveletek predikátumokkal. Következtetések a predikátumlogikában. Kétféltetős relációk és tulajdonságaik. Leképezés, függvény. Függvények megadása, ábrázolása, néhány fontos jellemzője. Sorozatok. Permutációk, variációk, kombinációk. Eseményalgebra. Gyakorosság, relatív gyakorosság, valószínűség. Valószínűségek klasszikus kombinatorikai kiszámítása.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Két zárthelyi dolgozat, amely a tantárgyi programban leírt elméleti ismeretek elsajátításának és az ezekhez kapcsolódó feladatok megoldásának ellenőrzésére szolgál.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A kollokvium írásbeli vizsga, ahol az évközi dolgozatokhoz hasonlóan a hallgatónak számítot kell adnia elméleti ismereteiről és feladatmegoldásokban való jártasságáról.

5. Az értékelés módszere:

A dolgozatok feladatainak megoldását pontozással értékeljük. A kollokvium jegyének kialakításánál beszámítjuk az évközi zárthelyi dolgozatok eredményeit.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Az irodalomjegyzékben felsorolt tankönyv, feladatgyűjtemény, általános iskolai matematikai tankönyvek, munkafüzetek, munkaeszközök.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Csóka Géza (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.

Halmi-Galsi-Schuk: Matematikai feladatok I.-II. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1976, 1977.

Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 2004.

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004.

Pappné Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.

Tantárgy neve	Matematika II.
Tantárgy kódja	TAB 1402
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1 + 2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB1401
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Czeglédy István főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az általános iskolai matematika témakörök tanításának elméleti megalapozása, a szükséges ismeretek, jártasságok, készségek megszerzése. A hallgatók matematikai gondolkodásának és feladat-megoldó készségének fejlesztése.

2. Tantárgyi program:

Halmazok számossága. A természetes szám fogalmának halmazelméleti értelmezése. Számrendszerek. Alapműveletek értelmezései a természetes számok halmazában. Oszthatóság N -ben. Oszthatósági szabályok. Prímszámok. Közös osztók, közös többszörösök. Kongruenciák. Egész számok, racionális számok, valós számok. Egyenletek, egyenlőtlenségek. Geometriai alapfogalmak. Háromszögekkel, négyszögekkel, körökkel kapcsolatos ismeretek. Egybevágósági és hasonlósági transzformációk.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Két zárthelyi dolgozat, amely a tantárgyi programban leírt elméleti ismeretek elsajátításának és az ezekhez kapcsolódó feladatok megoldásának ellenőrzésére szolgál.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A kollokvium írásbeli vizsga, ahol az évközi dolgozatokhoz hasonlóan a hallgatónak számot kell adnia elméleti ismereteiről és feladatmegoldásokban való jártasságáról.

5. Az értékelés módszere:

A dolgozatok feladatainak megoldását pontozással értékeljük. A kollokvium jegyének kialakításánál beszámítjuk az évközi zárthelyi dolgozatok eredményeit.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Az irodalomjegyzékben felsorolt tankönyv, feladatgyűjtemény, általános iskolai matematikai tankönyvek, Munkafüzetek, munkaeszközök.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Csóka Géza (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 2004.

Halmi-Galsi-Schuk: Matematikai feladatok I.-II. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1976, 1977.

Pappné Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004.

Tantárgy neve	Matematika tantárgy-pedagógia I.
Tantárgy kódja	TAB 1403
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2 + 1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB1401, TAB 1402
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Czeglédy István főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók szaktudományos, pedagógiai, pszichológiai, módszertani felkészítése az 1-4. évfolyamos matematikaoktatásra. Az alsós matematika tananyagának részletes feldolgozása. Az alkalmazható módszerek, munkalapok, tankönyvek, taneszközök megismertetése. A modern szakmódszertani szemlélet kialakítása.

2. Tantárgyi program:

Az általános iskolai alsó tagozatos matematika tanterv szerkezete: célok, feladatok, követelmények, tananyag, módszertani elvek. Szemelvények a matematika oktatás történetéből. A matematikatanítás néhány lélektani, pedagógiai, logikai vonatkozása. A számtan-algebra témakör feldolgozása. A természetes számok fogalmának megalapozása, kialakítása, mélyítése. Számkörbővítés: törtek, negatív egész számok. Modellek és szemléltetőeszközök a számfogalom kiépítéséhez. Műveletek: fogalmak és eljárások kialakítása. A szóbeli és írásbeli műveletvégzés algoritmusának Kialakítása. Fokozatok. Feladattípusok a műveleti készségek fejlesztéséhez. Számelméleti ismeretek. A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése szöveges feladatokkal. A szöveges feladatok megoldástechnikája, megoldó tervek készítése. Nyitott mondatok alkalmazása szövegesek és egyéb problémák megoldásához. A nyitott mondatok megoldó módszerei.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok, csoportos hospitálási naplók, feladatbeadások.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

Írásbeli és szóbeli számonkérés. Zárthelyi dolgozatok, beszámolók és szemináriumi munka alapján

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Alsó tagozatos munkalapok és tankönyvek. A matematika tanítás eszközei. A munkaeszközökről című kiadvány. Sokszorosított feladatlapok. Kerettantervek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Fábosné Zách Enikő: Te is szeretsz tanítani? Kézikönyv a matematikatanításhoz. Calibra Kiadó, Budapest, 1997.

Mosonyi Kálmán: Gondolkodási hibák az általános iskolai matematika órákon. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1972.

Papp-Szilágyi-Török: Így is taníthatjuk a matematikát. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996.

Szerencsi-Papp: A matematika tanítása II. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1985.

Varga Tamás: Matematika lexikon. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.

Tantárgy neve	Matematika tantárgy-pedagógia II.
Tantárgy kódja	TAB 1404
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1 + 1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1403
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Czeglédy István főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók szaktudományos, pedagógiai, pszichológiai, módszertani felkészítése az 1-4. évfolyamos matematikaoktatásra. Az alsós matematika tananyagának részletes feldolgozása. Az alkalmazható módszerek, munkalapok, tankönyvek, taneszközök megismertetése. A modern szakmódszertani szemlélet kialakítása.

2. Tantárgyi program:

A geometria-mérések témakör feldolgozása. Sík és térbeli alakzatok tulajdonságainak vizsgálata. Geometriai fogalmak kialakítása. Geometriai konstruáló tevékenységek síkban és térben. Helymeghatározós játékok. A koordináta-rendszer játékos bevezetése. Geometriai transzformációk síkban és térben. Mérések és mértékváltások. Terület- és térfogatmérés. Rácsok használata. A halmazok, logika, relációk, függvények szintetizáló szerepe az alsós tananyagban. A „felfedezettő” matematikaoktatás. Az alsó tagozatban előforduló fontosabb relációk. Stratégiák szabályjátékok megfigyeltéhez. A sorozatok témakör kapcsolata számtan-algebra tananyaggal. A kombinatorikai műveleti képesség és a rendszerező képesség fejlesztése kombinatorikai feladatokkal. Elemi tapasztalatszerzés a véletlen tömegjelenségekben megnyilvánuló matematikai törvényszerűségekkel kapcsolatban. Valószínűségi kísérletek. Csoportos hospitálások a gyakorlóiskolában. Alsó tagozati feladatok megoldásának gyakorlása.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok, csoportos hospitálási naplók, feladatbeadások.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium.

5. Az értékelés módszere:

Írásbeli és szóbeli számonkérés a két félév anyagából.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Alsó tagozatos munkalapok és tankönyvek. A matematika tanítás eszközei. A munka-eszközökről című kiadvány. Sokszorosított feladatlapok. Kerettantervek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kiss Sándor: A kombinatorika és a valószínűségszámítás néhány tantárgy-pedagógiai problémája alsó tagozaton. (Tantárgy-pedagógiai segédanyag) Nyíregyháza, 1979.

Papp-Szilágyi-Török: Így is taníthatjuk a matematikát. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996.

Szerencsi-Papp: A matematika tanítása II. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1985.

Török Tamás: Mérések elmélete és módszertana. Calibra Kiadó é.n.

Varga Tamás: Játsszunk matematikát I-II. Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, 1972.

Tantárgy neve	Elemi matematika I.
Tantárgy kódja	TAB 1405
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0 + 3
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1403, TAB 1404
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Szalontai Tibor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A matematika iránti érdeklődés, pozitív attitűd erősítése. Szilárd, alkalmazásra képes matematikai ismeretek biztosítása a színvonalas, korszerű tanításhoz. Készségek, képességek elméleti, szaktudományi és szakmódszertani továbbfejlesztése.

2. Tantárgyi program:

Az 1-4. osztály feladattípusainak áttekintése témakörönként. A feladatok megoldásában használható segédeszközök alkalmazásának lehetőségei, módjai. Ismerkedés a 3.-4. osztályos matematikaversenyek feladataival, megoldási módokkal. Feladatmegoldó képesség fejlesztése. Szakköri feladatok gyűjtése és készítése. Felzárkóztató és gyakoroltató feladatsorok elemzése. Matematikai játékok, játékos matematikai feladatok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok; verseny-feladatsorok elemzése, megoldása; matematikatörténettel kapcsolatos házi dolgozat készítése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere:

A félévi tanulmányi követelmények folyamatos értékelésével szerzett pontok alapján gyakorlati jegy megállapítása.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Helyi készítésű feladatlapok, versenyfeladatok, alsó tagozatos munkafüzetek, feladatgyűjtemények; Abacus; Tanító c. folyóirat. Elemi matematika feladatgyűjtemény tanító szakos hallgatók számára (jegyzet).

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Csahóczi Erzsébet: Töprengő 3.-4. MOZAIK Oktatási Stúdió, Szeged, 1992. 1993.
Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998
Matematikai versenyesztek, MOZAIK Oktatási Stúdió, Szeged, 1994-2008.
Pólya György: A problémamegoldás iskolája Tankönyvkiadó, Budapest, 1967
Szendrei Júlia: Gondolod, hogy egyre megy? Typotex Kiadó, Budapest, 2005

Tantárgy neve	Természetismeret I.
Tantárgy kódja	TAB 1406
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	4
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	2+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Mándy Tihamér főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan korszerű és tudományosan megalapozott természettudományos műveltség, szemlélet és kompetenciák kialakítása, amelyek a hallgatókat képessé teszik az alapfok 1 – 4. osztályában a természetismeret műveltségi terület oktatási-nevelési feladatainak eredményes megoldására. A hallgatók ismerjék a korszerű természettudományos világgép jellemzőit, legyenek képesek, a környezeti problémákban a fizikai és kémiai összefüggések felismerésére, egyszerű fizikai és kémiai megfigyelések, mérések, kísérletek tervezésére, balesetmentes elvégzésére, a tapasztalatok megfogalmazására, magyarázatára.

2. Tantárgyi program:

A természettudományos megismerés folyamata és módszerei. Az anyag felépítése, megjelenési formái. Az elemek kémiai és fizikai tulajdonságainak értelmezése a periódusos rendszer alapján. Kölcsönhatások a természetben. A természeti folyamatok iránya. Megmaradási törvények. A természettudományos világgépünk alapvető jellemzői. A természettudományos megismerés módszerei, a tudomány fejlődése.

A fizikai mennyiségek osztályozása és mérése, mértékegységek. Mechanikai kölcsönhatások és törvényei. A belső energia és áramlása, hőtani kölcsönhatások, halmazállapot-változások. Elektromágneses kölcsönhatások és hullámok, a fény. Nukleáris energia.

A kémiai kölcsönhatások értelmezése, a kémiai kötés fogalma, fajtái. A kémiai reakciók osztályozása. Elektrokémiai alapfogalmak. Kémiai energia.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Két ZH; egy kísérlet megtervezése; házi dolgozat szakirodalom felhasználásával.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy.

5. Az értékelés módszere:

Kollokvium.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Helyi készítésű feladatlapok, kísérleti eszközök.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Doba László: Fizikai és kémiai ismeretek, Dávid Kiadó, Kaposvár, 2007

Öveges József: Kísérletezzünk és gondolkozzunk, Gondolat Kiadó, Budapest, 1979.

Öveges József: Érdekes fizika, Okteszt Kiadó, Nyíregyháza, 2001

Rózsahegyi Márta Wajand Judit: 575 kísérlet a kémia tanításához. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

Bonifer Domonkosné – Dr. Halász Tibor – Miskolczi Józsefné – Molnár Györgyné: Fizikai kísérletek és feladatok általános iskolásoknak. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990.

Tantárgy neve	Természetismeret II.
Tantárgy kódja	TAB 1407
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	4
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	2+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Mándy Tihamér főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A stúdium oktatásának célja olyan korszerű és tudományosan megalapozott természettudományos műveltség, szemlélet és irányultság kialakítása, amely a hallgatót képessé teszi az alapfok 1–4. osztályában a természetismereti műveltségi terület fejlesztési feladatainak eredményes megoldására. A tantárgy feladata, hogy biztosítsa megfelelő szinten azon korszerű biológiai, földrajzi ismereteket, amelyek a 6-10 éves korosztály természettudományos neveléséhez-oktatásához szükségesek.

2. Tantárgyi program:

Az előadások programja

A Világegyetem általános jellemzése, anyagi felépítése. A Tejútrendszer szerkezete. A csillagok tulajdonságai. A Naprendszer. A Naprendszer bolygói és más objektumai. A Föld, mint égitest. A Föld és mozgásainak következményei. A Föld gömbhéjas szerkezete és belső felépítése. A litoszféra felépítése, szerkezete, mozgásai. A hidroszféra. A tengervíz fizikai tulajdonságai. A szárazföld vizei. Az atmoszféra. A légkör tagozódása, jellemzése, energia- és vízháztartása, mozgása. A Föld éghajlati rendszere. Magyarország természeti földrajzi viszonyai: földrajzi helyzete, domborzata, éghajlata, vízrajza, nagytájai. Általános társadalomföldrajzi alapfogalmak (*település és típusai, népességföldrajzi alapfogalmak*). Az élet fogalma, az élő anyag kialakulás. Az élő szervezetet felépítő legfontosabb elemek és vegyületek. A sejtes organizáció, az eukariota sejt. Az élőlények megjelenési formái. Az élőlények tulajdonságainak öröklődése. Az élőlények és környezetük kölcsönhatásai. Ökológiai alapelvek, alapfogalmak. A környezeti tényezők és hatásuk az élővilágra. Az élővilág evolúciója.

A szemináriumok programja

Tájékozódás a Földön. Helyi idő, zónaidő, időmeghatározás. A Föld fő mozgásainak és következményei. A szilárdkérget felépítő kőzetek vizsgálata. A víz körforgása, ábrázolása a térképen. Az időjárás elemei. Egyszerű meteorológiai megfigyelések és mérések. A csapadék keletkezésének folyamata. Hazánk nagytájainak jellemzői. A növényi és állati test anyagai: víz, ásványi anyagok és szerves vegyületek kimutatása. Növények és állatok életfolyamatai. Növények és állatok alaktani felépítése. A környezetismeret tantárgyban megismertetésre kerülő növény- és állatfajok jellemzői. Alapvető növény- és állattani megfigyelések és egyszerű élettani kísérletek.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat megírása földrajzi tartalmú számításos feladatokból. Topográfiai ismeretek számonkérése vázlat térképen (Föld, Európa, Magyarország). Fontosabb növények felismerése képről vagy élő egyedről.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Zárthelyi dolgozat és beadandó érdemjegyei (félévközi jegy).

5. Az értékelés módszere:

Vizsgajegy.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Különböző természettudományos folyóiratok a könyvtárban rendelkezésre állnak. A kötelező irodalom beszerezhető az intézmény Jegyzetboltjában, vagy a NTK-tól.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Endrédi L. (2000): *Földrajzi ismeretek*. Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest.

Endrédi L. – Benke J. – Harag F. (2000): *Földrajzi gyakorlatok*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Endrédi L. (2000): *Biológiai ismeretek*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Endrédi L. (2000): *Biológiai vizsgálatok*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Tantárgy neve	Természetismeret ttp.
Tantárgy kódja	TAB 1408
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1406, TAB 1407
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Mándy Tihamér főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Cél olyan tanítók képzése, akik képesek korszerű szaktudományi és tantárgy-pedagógiai ismeretrendszer birtokában életkori sajátosságok megkívánta szervezeti formák, módszerek, munkaformák és eszközök megválasztásával a fejlesztő tanulói cselekvések és tevékenységek élményszerű, játékos megtervezésére, szervezésére, irányítására és megvalósítására. A megfelelő környezettudatos és egészségorientált szemlélettel és értékrenddel rendelkezve képesek az adott életkornak megfelelően fejleszteni a tanulók környezethez való viszonyát, viselkedési szokásait, életmódját, a fenntartható fejlődés igényelte, az egészség megőrzése megkívánta életviteli és higiénés szokásait. A stúdium oktatásának célja olyan korszerű módszertani kultúra, szemlélet és irányultság kialakítása, ami biztosítja az alapfok 1–4. osztályában a természetismereti műveltségi terület tanulásához szükséges képességek eredményes fejlesztését. A tantárgy feladata, hogy ismertesse meg az oktatási szakasz természettudományos nevelési, fejlesztési feladatait, a várható követelményeket, adjon lehetőséget az egyes szintek közötti kapcsolat helyes értelmezésére és felismerésére.

2. Tantárgyi program:

Az Ember a természetben műveltségterület keretében zajló nevelő-oktató munka célja, feladatai. A természet megismerésének tanulása és a megismeréshez szükséges képességek, készségek fejlesztése. A környezetismeret tantárgy alapozó jellege: a biológia, földrajz, kémia, fizika és a társadalomtudományok tanításának alapozása. A tantárgy tanítási-tanulási folyamata. A környezetismeret tanításában alkalmazható módszerek és munkaformák. A fogalmak alapozása, fejlesztése a tantárgy keretében.

A játékos szerepe 6-10 éves korban a természettudományos megismerési folyamatban. A képességek, készségek fejlesztését eredményező játékok fajtái. A képességek fejlesztésében alkalmazható algoritmusok. Megismerési módszerek a környezetismeret tanításában. Tervezőmunka a tárgy tanításában.

Mérések, kísérletek a környezetismeret órákon. A tanítás – tanulás eszközei: nyomtatott taneszközök, a térkép, képek, táblai rajz. Tanulókísérleti eszközkészlet. Ellenőrzés, értékelés. A természettudományos fejlesztést megvalósító órák elemzésének és az óravázlatok készítésének speciális szempontjai. A tanulmányi séták. Környezeti nevelés.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Csoportos hospitáláson való részvétel, a megfigyelési szempontok szerinti írásos önálló elemzés a közös megbeszélés után;

Egy szemléltetőeszköz készítése (kapcsolódjon az óravázlathoz, de ne fénymásolt anyag legyen);

Két óravázlat készítése;

Témazáró feladatlap tervezése.

Mikrotanítás 3 fős csoportban a Kerettanterv témaköreinek megfelelően.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Csoportos hospitálás, óravázlat, szemléltető eszköz, témazáró lap, mikrotanítás értékelése.

5. Az értékelés módszere:

Vizsgajegy.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Nyomtatott taneszközök, kerettanterv, ajánlott irodalom megfelelő példányszámban.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Borvendég M. – Doba L. – Harag F. – Jámbor B. – Szabó P. (1999): *A környezetismeret tanításán módszertana* Dávid Oktatói és Kiadói Bt., Kaposvár.

Közoktatási törvény, Nemzeti Alaptanterv, Kerettanterv.

Lükő I. (2003): *Környezetpedagógia, Bevezetés a környezeti nevelés és oktatás pedagógiai és társadalmi*

kérdéseibe. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Hadnagy J. (1988): *A környezetismeret tantárgypedagógiája.* Tankönyvkiadó, Budapest

Tantárgy neve	Egészségtan
Tantárgy kódja	TAB 1409
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Mándy Tihamér főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja olyan tanítók képzése, akik rendelkeznek a felnőtt és a gyermeki szervezet felépítésének és működésének alapos ismeretével képesek a tanítási órán, valamint órán és iskolán kívül az egészséges életmódra nevelés feladatainak tudatos, tervszerű megoldására és tudnak elsősegélyt nyújtani. Az egészség megőrzésének és a betegségek megelőzésének differenciált pedagógiai lehetőségeit, módszereit, feladatait.

2. Tantárgyi program:

Az emberi test részei. Szervrendszerek: a mozgásrendszer, a 6-10 éves korú gyermek mozgásrendszerének sajátosságai és rendellenességei; a keringés rendszere a 6-10 éves korú gyermek érrendszerének jellemzői és rendellenességei; a légzőszervrendszer, kiválasztó szervrendszer, az emésztőrendszer, az idegrendszer feladata, működése a felnőtt és gyermeki szervezetben; a szaporodás rendszere; az egyedfejlődés szakaszai; az életjelenségek neuendokrin szabályozása, szerkezete és működése; az érzékszervek funkcionális anatómiája, gyermekkori rendellenességek. Általános és részletes járványtan. Az elsősegélynyújtási ismeretek és gyakorlatok általános szabályai. Iskolaegészségügyi ismeretek. Az egészség fogalma, komplexitása, az egészséges életmódra nevelés célja, a fenntarthatóság alapkérdései az emberi egészség szempontjából. A fizikai-, szociális- és mentális egészség területén a promóció és a prevenció pedagógiai gyakorlatának feladatai a gyermeki szervezet felépítésének és működésének ismeretében.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Elsősegélynyújtás pedagógiai feladatait bemutatni a gyakorlatban, egy zárthelyi dolgozat.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy.

5. Az értékelés módszere:

Kollokvium.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Videofilmek, szemléltető képek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Borvendég M. –Jámbor B. – Szabó P. (1999.): *Egészségtan*. Dávid Oktatói és Kiadói Bt., Kaposvár.

Szerényi G. – Altbäcker V. – Berend M. – Fazekas Gy. (2001): *Biológia I. Élőlények, bioszféra, molekulák, sejtalkotók*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. (6. kiadás)

Berend M. – Fazekas Gy. (2003): *Biológia II. Életműködések, genetika, evolúció*. Nemzeti Tankönyvkiadó,

Tantárgy neve	Alapozó szolfézs (Ének I.)
Tantárgy kódja	TAB 1501
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Deákné dr. Kecskés Mónika DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	EZ

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az ének-zenei alapismeretek megerősítése és pótlása, a zenei alapismereteknek, éneklési-, ritmus-, hallás- és hangszerjátszó képességeknek fejlesztése, ill. olyan szintre juttatása, hogy képes legyen a 6–10 éves korú gyermekek zenei nevelésére, ezen keresztül személyiségük alakítására.

2. Tantárgyi program:

Gyermekdalok és mondókák, az 1. és 2. osztályos tankönyvek anyaga, ritmikai alapfogalmak, a szolmizáció és az abszolút rendszer; könnyű kétszólamúság; a furulyajáték (szoprán furulya) megalapozása. Rendszeres hangképzés során a helyes éneklésre szoktatás. Elméleti tudnivalók megalapozása: hangközök, hangsorok, gyermekdalelemzés, a rögtönzés kezdő lépései. A témák feldolgozása gyakorlati jellegű órákon történik.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való részvétel és a kijelölt anyag előírt követelményeknek megfelelő bemutatása, biztonságos zenei írás-olvasás alapszinten.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Két alkalommal zárthelyi dolgozat írása, legalább 3 alkalommal szóbeli beszámolón való megfelelés esetén szerezhető gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere

A dolgozat értékelésekor a zenei írás-olvasásban megszerzett kompetenciák szintje a mérvadó. Ennek ellenőrzése úgy történik, hogy egyrészt hibát kell javítani meglévő zenei anyagon, másrészt emlékezetből kell kottába szedni a dalokat. Rövid magyarázatokat kell adni a hallgatónak a zenei szakkifejezésekről. A szóbeli feleletnél az élményszerű előadás mellett a kottahű bemutatás és a zenei anyaghoz tartozó kiegészítő anyagok érthető, világos magyarázata ad alapot a kialakítandó érdemjegyről.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Dallam és ritmuskártyák, zárótanítások tervezete, a NAT ide tartozó fejezetei és bemutató órákról videofelvételek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

Az általános iskola énekes könyvei 1-4 osztályig (Nemzeti Tankönyvkiadó – Apáczai Tankönyvkiadó)

Dancs-Kerecsényi: Ének-zene I., Bp. Tankönyvkiadó 1986

Kodály: 333 kétszólamú énekgyakorlat, Editio Musica Budapest 1962

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorló füzetek I-II, EMB 1956

Ajánlott irodalom:

Tegzes: Hétfokú olvasógyakorlatok, Tankönyvkiadó 1978

Kodály Zoltán: Kis emberek dalai, EMB 1962

Tantárgy neve	Szolfézs I. (Ének II)
Tantárgy kódja	TAB 1502
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1501
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Deákné dr. Kecskés Mónika DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	EZ

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tanításhoz szükséges zenei alapismeretek bővítése, mélyítése, rendszerezése. Folytatódik az iskolai zenei neveléshez szükséges ismeretek és készségek megalapozása, az előző félévben megszerzett ismeretek, készségek és az önálló zenei ismeretszerzés képességének továbbfejlesztése az iskolai dalanyaghoz kapcsolódóan.

2. Tantárgyi program:

További kiterjedelmű gyermekdalok és népdalok (pentaton, dúr, moll) megismertetése, azok éneklése és hangszerjátéka, a kapcsolódó zenei ismeretek és bemutatásuk énekléssel és furulyán. A 3. osztályos tankönyvek anyaga; ritmika: szinkópa, éles és nyújtott ritmus; dallam: hangközök, az öt- és hétfokú hangrendszer, módosított hangok; könnyű kétszólamúság (kánonok, bicíniumok); a furulyajáték mélyítése; a zenei tevékenység irányításának kezdetei.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való részvétel, biztonságos kottaolvasás hétfokú dallamkörben; a kijelölt anyag elméleti kifejtése és gyakorlati bemutatása, a gyakorlati tantárgy-pedagógiai készségek bemutatása (kezdőhangok magasságának helyes megválasztása, hangadás, ritmikus vezényszavak alkalmazása, a vezénylő mozgás alapjai: avizó és leintés 2-es és 4-es ütemben).

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félévet vizsga zárja. A vizsgára bocsátás feltétele: Két zárthelyi dolgozat legalább elégséges eredményű megírása és legalább két alkalommal sikeres szóbeli beszámoló az adott anyagrészből.

5. Az értékelés módszere

A dolgozat értékelésekor a zenei írás-olvasásban megszerzett kompetenciák szintje a mérvadó. Ennek ellenőrzése úgy történik, hogy egyrészt hibát kell javítani meglévő zenei anyagon, másrészt emlékezetből kell kottába szedni a dalokat. Rövid magyarázatokat kell adni a hallgatónak a zenei szakkifejezésekről. A szóbeli feleletnél az élményszerű előadás mellett a kottahű bemutatás és a zenei anyaghoz tartozó kiegészítő anyagok érthető, világos magyarázata ad alapot a kialakítandó érdemjegyről.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Dallam és ritmuskártyák, zárótanítások tervezete, a NAT ide tartozó fejezetei és bemutató órákról videofelvételek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

Az általános iskola énekes könyvei 1-4 osztályig (Nemzeti Tankönyvkiadó – Apáczai Tankönyvkiadó)

Dancs-Kerecsényi: Ének-zene I., Bp. Tankönyvkiadó 1986

Kodály: 333 kétszólamú énekgyakorlat, Editio Musica Budapest 1962

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorló füzetek I-II, EMB 1956

Ajánlott irodalom:

Tegzes: Hétfokú olvasógyakorlatok, Tankönyvkiadó 1978

Kodály Zoltán: Kis emberek dalai, EMB 1962

Tantárgy neve	Szolfézs II. (Ének III.)
Tantárgy kódja	TAB 1503
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1502
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Deákné dr. Kecskés Mónika DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	EZ

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A zenei látókör kitágítása, az eddigi ismeretek elmélyítése. Az iskolai zenei neveléshez szükséges ismeretek és készségek továbbfejlesztése, az előző félévekben megszerzett ismeretek, készségek és az önálló zenei ismeretszerzés képességének továbbfejlesztése az iskolai dalanyaghoz kapcsolódóan.

2. Tantárgyi program:

A 4. osztályos tankönyvek anyaga; a magyar és más népek zenéje, zenetörténeti áttekintés a gregoriántól a barokk zenéig. A tanult ritmikai és dallami ismeretek magasabb szintű tudása, alkalmazása (zenei írás-olvasás, transzponálás hangsúlyozottan, többszólamúság, módosított hangok).

A furulyán új, gyakrabban előforduló módosított hangok játéka az új dallamokon.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való aktív részvétel és a kijelölt anyag előírt követelményeknek megfelelő bemutatása (kottából, emlékezetből; az elméleti ismeretek alkalmazása), biztonságos zenei írás-olvasás.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Két alkalommal zárthelyi dolgozat írása, legalább 3 alkalommal szóbeli beszámolón való megfelelés esetén szerezhető gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere

A dolgozat értékelésekor a zenei írás-olvasásban megszerzett kompetenciák szintje a mérvadó. Ennek ellenőrzése úgy történik, hogy egyrészt hibát kell javítani meglévő zenei anyagon, másrészt emlékezetből kell kottába szedni a dalokat. Rövid magyarázatokat kell adni a hallgatónak a zenei szakkifejezésekről. A szóbeli feleletnél az élményszerű előadás mellett a kottahű bemutatás és a zenei anyaghoz tartozó kiegészítő anyagok érthető, világos magyarázata ad alapot a kialakítandó érdemjegyről.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Dallam és ritmuskártyák, zárótanítások tervezete, a NAT ide tartozó fejezetei és bemutató órákról videofelvételek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

Az általános iskola énekes könyvei 1-4 osztályig (Nemzeti Tankönyvkiadó – Apáczai Tankönyvkiadó)

Dancs-Kerecsényi: Ének-zene I., Bp. Tankönyvkiadó 1986

Kodály: 333 kétszólamú énekgyakorlat, Editio Musica Budapest 1962

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorló füzetek I-II, EMB 1956

Ajánlott irodalom:

Tegzes: Hétfokú olvasógyakorlatok, Tankönyvkiadó 1978

Kodály Zoltán: Kis emberek dalai, EMB 1962

Tantárgy neve	Szolfézs III. (Ének IV.)
Tantárgy kódja	TAB 1504
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1503
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Deákné dr. Kecskés Mónika DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	EZ

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az eddig még nem használt tankönyvek elemzésén keresztül a már megszerzett zenei tudás birtokában új szemléletmódok megismerése. Az iskolai zenei nevelés bevezető és kezdő szakasza zenei anyagának rendszerezése, a szükséges ismeretek és készségek, az önálló zenei ismeretszerzés képességének továbbfejlesztése, tantárgy-pedagógiai készségek, képességek gyakorlati alkalmazása.

2. Tantárgyi program:

A 4. osztályok zenei tudásának megfelelő szintű dalok; magyar népdalok; más népek dalai; énekes szemelvények az európai zeneirodalomból; kánonok és könnyű többszólamú művek elsajátítása. Ritmus: váltakozó ütemek, felütés, csonka ütem; dallam: kvintoszlop, alapvető összhangzattani ismertek, klasszikus formák; zenetörténet: a romantikától napjainkig; közös zenei tevékenység irányítása: súlytalan kezdés, kánonok vezénylése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való részvétel és a kijelölt anyag előírt követelményeknek megfelelő bemutatása, biztonságos zenei írás-olvasás alapszinten.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félévet vizsga zárja. A vizsgára bocsátás feltétele: Két zárthelyi dolgozat legalább elégséges eredményű megírása és legalább két alkalommal sikeres szóbeli beszámoló az adott anyagrészről.

5. Az értékelés módszere:

A dolgozat értékelésekor a zenei írás-olvasásban megszerzett kompetenciák szintje a mérvadó. Ennek ellenőrzése úgy történik, hogy egyrészt hibát kell javítani meglévő zenei anyagon, másrészt emlékezetből kell kottába szedni a dalokat. Rövid magyarázatokat kell adni a hallgatónak a zenei szakkifejezésekről. A szóbeli feleletnél az élményszerű előadás mellett a kottahű bemutatás és a zenei anyaghoz tartozó kiegészítő anyagok érthető, világos magyarázata ad alapot a kialakítandó érdemjegyről.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Dallam és ritmuskártyák, zárótanítások tervezete, a NAT ide tartozó fejezetei és bemutató órákról videofelvételek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

Az általános iskola énekes könyvei 1-4 osztályig (Nemzeti Tankönyvkiadó – Apáczai Tankönyvkiadó)

Dancs-Kerecsényi: Ének-zene I., Bp. Tankönyvkiadó 1986

Kodály: 333 kétszólamú énekgyakorlat, Editio Musica Budapest 1962

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorló füzetek I-II, EMB 1956

Ajánlott irodalom:

Tegzes: Hétfokú olvasógyakorlatok, Tankönyvkiadó 1978

Kodály Zoltán: Kis emberek dalai, EMB 1962

Tantárgy neve	Szaktárgyszertan I. (Ének)
Tantárgy kódja	TAB 1505
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Ferencziné dr. Ács Ildikó DLA főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	EZ

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az iskola bevezető és kezdő szakasza ének-zenei nevelésének tantárgy-pedagógiai megközelítése és az iskolai zenei nevelés, óravezetés módszereinek megismertetése, az önálló zenepedagógiai munka megalapozása. A tantárgy-pedagógia elméleti és gyakorlati feldolgozása, az iskolai zenei tevékenységekhez szükséges készségek, képességek, fejlesztése.

2. Tantárgyi program:

NAT, kerettanterv, helyi tantervek; az iskolai ének-zenei nevelés célja és feladatai az 1-4. osztályban; óvodai előzmények és az előkészítő időszak; jelről és hallás után történő daltanítás; ritmikai és dallami ismeretnyújtás, készségfejlesztés; énektechnikai alapismeretek elsajátítása; többszólamú készségfejlesztés; óratervezés, mikrotanítás.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Aktív részvétel a szemináriumokon, a szakirodalmak anyagának rendszerezett feldolgozása; részvázlatok és óratervezetek készítése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése (félévközi jegy, vizsgajegy):

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A félév során az elméleti anyag tudásáról két ízben írásban, és legalább egyszer szóban kell számot adni. Mikrotanítás keretében részfeladatokat kell megoldani, melyekhez tervezeteket kell elkészíteni és bemutatni. A felsorolt feladatok minősítésének átlaga határozza meg a gyakorlati jegyet.

5. Az értékelés módszere:

Jeles érdemjegyet az kaphat, aki a beszámoló alkalmával az előírt elméleti és gyakorlati feladatot magabiztosan, gördülékenyen, az összefüggések ismeretében, megfelelő terminológiával adja elő. Jó érdemjegyet az kaphat, aki az elméleti anyagot összefüggéseiben látja, minden fontos részletével együtt ismerteti. A gyakorlati feladatnál segítség nélkül, módszertanilag helyesen oldja meg a feladatot. Közepes érdemjegyet az kaphat, aki az elméleti anyag vázát hiánytalanul, részleteit nem a maga teljességében adja elő, a gyakorlati feladatot kis segítséggel oldja meg. Elégséges érdemjegyet az kaphat, akinek előadásából kitűnik, hogy érti a folyamatot, de nem képes segítség nélkül gördülékenyen elmondani, s a gyakorlati feladatnál sok segítségre szorul. Elégtelen a teljesítménye annak, aki az elégséges érdemjegyhez szükséges tudást nem éri el.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Videó anyagok énekóráról, Gazdag Károlyné – Szikszainé Dobronyi Erzsébet: Didaktikai játékok az ének-zene órán című füzet, dallam és ritmuskártyák, ritmushangszerek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

NAT, Kerettantervek – Nemzeti Erőforrás Minisztérium honlapja: <http://www.nefmi.gov.hu/> illetve: <http://www.ntk.hu/kozepiskola/oktatastamogatas/kerettanterv>

Forrai Katalin: Ének az óvodában. Editio Musica 1993.

Dancs Lajos: Ének-zene szaktárgyszertan. Bessenyei Kiadó 1984.

Osvay Károlyné: Az ének-zene tanítás módszertana. Krúdy Kiadó 2007.

Pappné Vencsellői Klára: Ének-zene tantárgypedagógia. Pedellus Tankönyvkiadó, 2007.

Tantárgy neve	Szaktárgyszertan II. (Ének)
Tantárgy kódja	TAB 1506
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1505
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Ferencziné dr. Ács Ildikó DLA főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	EZ

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy-pedagógiai ismeretek bővítése, különös tekintettel a zenehallgatás módszereinek megismerésére és az alternatív zenepedagógiák lehetőségeire. Iskolai zenei anyag feldolgozása a tankönyvcsaládok megismerésén keresztül; népzenei, zenetörténeti szemelvények tanítása; a 6-10 éves korosztály tudásszintjéhez illeszkedő dalok, zeneművek kiválasztáshoz megfelelő értékítélet kialakítására.

2. Tantárgyi program:

Alternatív zenepedagógiák a XX. Században; kreatív zenei játékok és feladatok; improvizációs készség fejlesztése; zenehallgatási feladatok vezetése önálló felkészüléssel; a többszólamú feladatok irányításának gyakorlása; a ritmikai, dallami, együtthangzási, formatani, hangszeres és zeneirodalmi ismeretek alkalmazása; tankönyvcsaládok megismerése; mikrotanítás.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Aktív részvétel az előadásokon, az előadások és a szakirodalmak anyagának rendszerezett feldolgozása; részvázlatok és óratervezetek készítése; mikrotanítások.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév vizsgával zárul. A vizsgára bocsátás feltételei: az órákon való aktív részvétel, mikrotanítás a kijelölt témakörökben, zenehallgatási feladat megvalósítása, óravázlatok készítése.

5. Az értékelés módszere:

Jeles érdemjegyet az kaphat, aki a vizsgán az előírt elméleti és gyakorlati feladatot magabiztosan, gördülékenyen, az összefüggések ismeretében, megfelelő terminológiával adja elő. Jó érdemjegyet az kaphat, aki a vizsgán az elméleti anyagot összefüggéseiben látatja, minden fontos részletével együtt ismerteti. A gyakorlati feladatnál segítség nélkül, módszertanilag helyesen oldja meg a feladatot. Közepes érdemjegyet az kaphat, aki az elméleti anyag vázát hiánytalanul, részleteit nem a maga teljességében adja elő, a gyakorlati feladatot kis segítséggel oldja meg. Elégséges érdemjegyet az kaphat, akinek előadásából kitűnik, hogy érti a folyamatot, de nem képes segítség nélkül gördülékenyen elmondani, s a gyakorlati feladatnál sok segítségre szorul. Elégtelen a teljesítménye annak, aki az elégséges érdemjegyhez szükséges tudást nem éri el.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Videó anyagok énekórákról, Gazdag Károlyné – Szikszainé Dobronyi Erzsébet: Didaktikai játékok az ének-zene órán című füzet, dallam és ritmuskártyák, ritmushangszerek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Laczó Zoltán: Zenehallgatás az általános iskola alsó tagozatában. Tankönyvkiadó. Bp., 1984.
 Szabó Helga: Énekes improvizáció az iskolában I-II-III-IV. Zeneműkiadó. Bp., 1976-1982.
 Szőnyi Erzsébet: Zenei nevelési irányzatok a XX. Században. Tankönyvkiadó. Bp., 1988.
 Kisé Kenesei Éva: Alternatív lehetőségek a zenepedagógiában. Tárogató. Bp., 1994.
 Osvay Károlyné: Az ének-zene tanítás módszertana. Krúdy Kiadó 2007.

Tantárgy neve	Zenetörténet (Zeneirodalom)
Tantárgy kódja	TAB 1507
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Mogyorósi Pálma főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	EZ

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Ismertesse meg a zenetörténet korszakait, azok kiemelkedő alkotóit és alkotásait. Mutassa be az általános iskola 1-4. osztály zenehallgatási anyagát, rendezési elveit, énekes képzéshez való kapcsolatát. Nyújtson segítséget a hallgatóknak a zeneművek esztétikai elemzéséhez.

2. Tantárgyi program:

Népi mondókák és feldolgozásai, hangszeres feldolgozások, a furulya nép és műzenében, hegedű a nép és műzenében, a zongora, a fuvola, a fagott, vonós és fúvós zenekar, kürt, üstdob, oboa és cselló. Gyermek, női és férfihang, gyermekkar és vegyes kar. Gyermekek számára komponált művek (Prokofjev: Péter és a farkas, Saint Saens: Állatok farsangja, Csajkovszkij: Diótörő, Kodály: Háry János) és részletek egyéb közismert művekből, mint Muszorgszkij – Ravel: Egy kiállítás képei, Mozart: Varázsfuvola, Rossini: a sevillai borbély.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A félév során két zenemű-felismerési feladatlap, a félév végén vizsga. A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Zeneszerzők, zeneművek, tantárgyhoz kapcsolódó módszertani ismeretek, zenemű-felismerés, a zenehallgatás módszere a vizsga anyaga.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Két alkalommal zárthelyi dolgozat írása. A vizsgára bocsátás feltétele a két zárthelyi dolgozat legalább elégséges érdemjegye. A vizsgán témákat kell énekelni, el kell tudni helyezni az adott művet a megfelelő zenetörténeti korszakban, jellemeznie kell a zenei stílust.

5. Az értékelés módszere:

A zárthelyi dolgozatnál rövid szemelvények a meghallgatott zeneművekből, amelyek lehetnek a mű elejéről, vagy bármely más részéből. Felismeréskor leírja/közli a mű szerzőjét, a globális címet, a tétel címét, a benne szereplő hangszerek, hangszercsoportok összeállítását, az énekes anyagnál az éneklő szerepe szerinti nevét, hangfaját. Elhelyezi a művet a zenetörténeti korszakban, és röviden ismerteti az ismeret átadásának módszerét. Ennek a feladatsornak pontokkal történő értékelésének alapján kerül megállapításra az érdemjegy. Vizsgán a kapott témának megfelelő beszámolás szintje, valamint a két zárthelyi dolgozat érdemjegye szolgál a vizsgajegy alapjául.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Az irodalomjegyzékben felsorolt jegyzetek és könyvek, az általános iskolai ének-zene tankönyvek, személyesen átadott zenehallgatási anyag CD-én.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Laczó Zoltán: Zenehallgatás az általános iskola alsó tagozatában, *Tankönyvkiadó Budapest, 1984.*

Földes: Bach élete és művei, *Főiskolai jegyzet 1976.*

Bartha Dénes: J. S. Bach, *Zeneműkiadó 1960.*

Bartha Dénes. Beethoven, *Zeneműkiadó 1976*

A hét zeneműve sorozat, *Zeneműkiadó 1973*

Orfeusz hangzó zenetörténet *NKA Zenei Kollégium 1998*

Tantárgy neve	Technika és tantárgy-pedagógia I.
Tantárgy kódja	TAB 1601
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Mándy Tihamér főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan tanítók képzése, akik nyitottak technikai ismereteik gyarapítására, *képesek értelmezni a természeti, társadalmi és technikai környezet összefüggéseit, felismerik a környezeti problémák társadalmi-gazdasági összefüggéseit, szemléletmódjukban, magatartásukban és pedagógiai munkájukban természeti és mesterséges környezetüket tudatosan védő és okosan felhasználó emberré váljanak.*

2. Tantárgyi program – megszerzendő ismeretek:

- magyar és egyetemes technikatörténeti ismeretek
- a technika értelmezése, fogalma, alapelvei, kategóriái
- az anyagok: papír, fa, fémek, műanyagok, szálak, anyagok, építőanyagok, élelmiszerek –
- származása, fellelhetősége, gyártásukra, felhasználásukra, megmunkálhatóságukra,
- helyettesíthetőségükre, újrahasznosíthatóságukra vonatkozó ismeretek
- táplálkozási ismeretek, gazdálkodási, ergonómiai ismeretek
- műszaki kommunikáció, a műszaki ábrázolás alapjai
- gépészeti alapismeretek

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadások tartása, két zárthelyi dolgozat megírása,
Szóbeli felelések szemináriumokon

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

kollokvium

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szakirodalom, az előadások anyagának jegyzetei, szemléltető eszközök

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Dr.Kiss Sándor: Technika. KFRTF, Debrecen, 2007.

Artner Erzsébet: Kézművesség. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1998.

Barótfi István: Környezettechnika. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 2000.

Walz János: Műszaki rajz és gépelemek. Tankönyvkiadó, Budapest, 1980

Tantárgy neve	Technika és tantárgypedagógia II.
Tantárgy kódja	TAB 1602
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1601
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Mándy Tihamér főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan tanítók képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, jártasságok és készségek birtokában alkalmasak a tanulók technikai nevelésére és oktatására a probléma fölvetéstől a kreatív megoldáson, tervezésen, a koordinált manuális munkálkodáson át az eredmény kiértékeléséig, akiknek szemléletmódjában és pedagógiai munkájában egységet alkot a természeti és mesterséges környezet összefüggéseinek értelmezése, a célszerű együttélés, valamint a környezet óvása, védelme, akik képesek megérteni és követni a technika fejlődését.

2. Tantárgyi program – megszerzendő ismeretek:

A modellezés elméleti és gyakorlati elemei, használati tárgyak, modellek, játékos szerkezetek készítése; az iskolai oktatásban használt természetes anyagok (képlékeny anyagok, papír, szálal anyagok és textíliák), azok szerkezeti jellemzői, fontosabb tulajdonságai, a megmunkálhatóság és a célszerű felhasználhatóság közötti összefüggések, a megmunkáláshoz szükséges kéziszerszámok szakszerű és balesetmentes használata; műszaki kommunikáció, axonometrikus és nézeti ábrák készítése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Öt-hat munkadarab elkészítése a gyakorlatokon, illetve házi feladatként, valamint két beadandó műszaki ábra

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy értékét az elvégzett munkák érdemjegyének számtani átlaga adja

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A technika labor teljes felszereltsége (anyagok, szerszámok, gépek stb.)

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Apáczai tantervcsalád kerettanterve.

Elsős – másodikos – harmadikos – negyedikes Technika könyvem.

Tanári kézikönyv az alsó tagozatos technika tanításához.

Gail Attwell: Rongybabák. Panem Kft, Budapest, 1993.

H.Vass I.: Papírvarázslat 1. – 2. , Praktika folyóiratok, Színes ötletek sorozat füzetei.

Tantárgy neve	Technika és tantárgypedagógia III.
Tantárgy kódja	TAB 1603
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1602
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Mándy Tihamér főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan tanítók képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, jártasságok és készségek birtokában alkalmasak a tanulók technikai nevelésére és oktatására a probléma fölvetéstől a kreatív megoldáson, tervezésen, a koordinált manuális munkálkodáson át az eredmény kiértékeléséig, akiknek szemléletmódjában és pedagógiai munkájában egységet alkot a természeti és mesterséges környezet összefüggéseinek értelmezése, a célszerű együttélés, valamint a környezet óvása, védelme, akik képesek megérteni és követni a technika fejlődését.

2. Tantárgyi program – megszerzendő ismeretek:

Az iskolai oktatásban használt természetes anyagok (termések,faágak, csuhé, kukoricaszár, stb), fémek (vas, réz, alumínium), műanyagok tulajdonságainak vizsgálata, megmunkálásuk és ehhez szükséges szerszámok szakszerű és balesetmentes használata; modellezés építő- és szerelőkészletekkel, szerelőelemek elnevezése, konstruálás, háztartási ismeretek: a lakás technikai felszereltsége, háztartási munkák, gazdálkodás a háztartásban, egészséges táplálkozás, környezettudatos magatartás, közlekedés.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Öt-hat munkadarab elkészítése a gyakorlatokon, illetve házi feladatként, beadandó dolgozat

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy értékét az elvégzett munkák érdemjegyének számtani átlaga adja.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A technika labor teljes felszereltsége (anyagok, szerszámok, gépek stb.)

7. Kötelező és ajánlott irodalom:

Apáczai tantervcsalád kerettanterve.

Elsős – másodikos – harmadikos – negyedikes Technika könyvem.

Tanári kézikönyv az alsó tagozatos technika tanításához.

Lakatos Lilla: Termésbábok mindenkinek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.

Christine Gensthaler: Háztartási ismeretek. Műszaki könyvkiadó, Budapest, 1994.

Tantárgy neve	Technika és tantárgy-pedagógia IV.
Tantárgy kódja	TAB 1604
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1603
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Mándy Tihamér főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan tanítók képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és jártasságok birtokában alkalmasak a tanulók technikai nevelésére és oktatására a probléma fölvetéstől a kreatív megoldáson, tervezésen, a koordinált manuális munkálkodáson át az eredmény kiértékeléséig.

Akik technikai ismereteik, problémamegoldó és konstruáló képességük, tantárgy-pedagógiai felkészültségük alapján képesek a tanulók munkájának megszervezésére, képességeik fejlesztésére, a baleseti és környezeti ártalmak megelőzésére és elhárítására.

2. Tantárgyi program – megszerzendő ismeretek:

- a tantárgy sajátosságai, tanterv, tanmenet, tanítási óra felépítése, felkészülés az órára,
- óravázlat és tervezet,
- munkaoktatás, munkavédelmi és balesetelhárítási feladatok,
- a technikai nevelés és oktatás módszerei, munkaszervezési formák,
- személyiségfejlesztési lehetőségek, az ellenőrzés és értékelés formái

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadások tartása, két zárthelyi dolgozat megírása,
Szóbeli felelések szemináriumokon,részvétel hospitáláson

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

Kollokvium

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szakirodalom,előadások anyagának jegyzetei, videofelvételek

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Szóda Ferenc: Technika tantárgypedagógia, Nemzeti Kiadó, 1994.

Dr.Kiss Sándor: Technika. KFRTF, Debrecen, 2007.

Kovács Imréné: Technika tantárgy-pedagógia szöveggyűjtemény. ELTE TÓFK, Budapest

Tantárgy neve	Testnevelés és tantárgy-pedagógia I.
Tantárgy kódja	TAB 1701
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Vass Miklós egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TS

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Jártasságok, készségek, képességek attitűdök kialakítása, melynek segítségével a hallgató képessé válik a testnevelés tantárgy műveltség tartalmának közvetítésére, szabadidős sporttevékenységek szervezésére, irányítására, valamint saját testi képességeinek fejlesztésére, mellyel az egészséges életmód mintáját közvetíti.

2. Tantárgyi program (gimnasztika):

1-4 osztályra vonatkozó testnevelés elméleti, gyakorlati, valamint oktatás módszertani ismeretek, különös tekintettel a gimnasztika testgyakorlati ág sportági ismereteinek rend-szabad-és kéziszer gyakorlat tömbjére. Testnevelési óra óraszervezési ismeretek.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Bemelegítő gyakorlatok (írásbeli munka) készítése.
Gyakorlatvezetési beszámolók

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Megszerzett ismeretek értékelése – gyakorlati jeggyel 1- 5-ig
Zárthelyi dolgozat értékelése százalékosan

5. Az értékelés módszer:

Gyakorlati beszámolás
Zárthelyi dolgozatok nyílt kérdésekkel, teszttel stb.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Tankönyv, szócikkek, (audiovizuális eszközök) TV, videofelvétel, magnó, sporteszközök, kéziszerek

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező:

Farkas György- Torna I. Gimnasztika- Bp. Tankönyvkiadó 1974.

Ajánlott:

Kerecsi Endre- Torna I.-Gimnasztika- Bp. Egyetemi Nyomda 1971.

Erdős István- Gimnasztika- (jegyzet)Bp. Egyetemi Nyomda 1980.

Tantárgy neve	Testnevelés és tantárgy-pedagógia II.
Tantárgy kódja	TAB 1702
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1701
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Vass Miklós egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TS

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A testnevelés tantárgy, ezen belül a torna-gimnasztika műveltségterületének elsajátítása, mely képessé teszi a hallgatót a fent említett testgyakorlati ágak tudásanyagának átszarmaztatására. Saját testi képességek fejlesztése, mely az az egészséges életmód mintáját követi.

2. Tantárgyi program (torna):

A gimnasztika testgyakorlati ág elméleti és gyakorlati anyaga.

A NAT által előírt sporttorna statikus és dinamikus alapelemeinek elméleti- és gyakorlati anyaga.

1-4. osztályos követelményei.

Sporttorna elemek, elemkapcsolatok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Egyéni írásbeli feladatok elkészítése.

Gimnasztikai gyakorlatvezetés

Torna elemek, elemkapcsolatok bemutatása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jeggyel 1- 5-ig

Zárthelyi dolgozat értékelése százalékosan

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati beszámolás

Zárthelyi dolgozatok nyílt kérdésekkel, teszttel stb.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Tankönyv, szakcikk, (audiovizuális eszközök) TV, videofelvétel, magnó, sporteszközök, kéziszer

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező:

Farkas György- Torna I.- Gimnasztika- Bp. Tankönyvkiadó 1974.

Farkas György- Torna II. – Gimnasztika- Bp. Tankönyvkiadó 1974.

Ajánlott:

Hamza- Dónáth-Vígh- Molnár- Torna az iskolában- Bp. Egyetemi Nyomda 1998.

Kerecsi Endre : Torna IV. Bp. Egyetemi Nyomda 1998.

Tantárgy neve	Testnevelés és tantárgy-pedagógia III.
Tantárgy kódja	TAB 1703
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1702
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Vass Miklós egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TS

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A testnevelés tantárgy ezen belül az atlétika sportág műveltség tartalmának elsajátítása, amely képessé teszi a hallgatót a fent említett testgyakorlati ág tudásanyagának átszármaztatására. Saját testi képességeinek fejlesztésével közvetítve az egészséges életmód mintáját.

2. Tantárgyi program (atlétika):

Az atlétika sportág 1-4 osztályos anyagának elméleti, gyakorlati megismerése, a futások, ugrások, dobások mozgásanyagának, versenyszabályainak és oktatásmódszertani sajátosságainak átadása.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Egyéni írásbeli feladatok elkészítése házi dolgozatok formájában. Az atlétika sportág tanított alaptechnikájának bemutatása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jeggyel 1- 5-ig, zárthelyi dolgozat értékelése százalékosan

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati beszámolás

Zárthelyi dolgozatok nyílt kérdésekkel, teszttel stb.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Tankönyv, szakkikkek, (audiovizuális eszközök) TV, videofelvétel, magnó, sporteszközök, kéziszerrek

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező:

Dr. Koltai Jenő – Oros Ferenc: Az atlétika oktatása, Bp. Plantin-Print BT. 2004.

Ajánlott:

Koltay Jenő: Atlétika oktatása Bp. Sport kiadó 1975.

Atlétika szabálykönyv Bp. MASZ 2010.

Tantárgy neve	Testnevelélmélet és tantárgy-pedagógia IV.
Tantárgy kódja	TAB 1704
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1703
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Vass Miklós egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TS

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A testnevelés-elméleti és módszertani ismeretek elsajátítása (óra tervezet írása) és gyakorlatban való tudatos alkalmazása. Az I-IV. félév testnevelés mozgásanyagának gyakorlati feldolgozása. Önálló felkészülés testnevelés gyakorlati elméleti és sportágismereti témákról. Órarendek és órák önálló vezetése.

2. Tantárgyi program:

Az I-IV. osztályos tantervi anyag feldolgozása, órarendek és órákra való lebontása. A tananyag (rendgyakorlatok, gimnasztika, torna, küzdősportok és játékok, atlétika, sportjátékok alapjai, iskolai testnevelési játékok, úszás, a NAT-ban nem szereplő, de a helyi lehetőségek figyelembevételével végezhető tevékenységek) órákra való feldolgozása, mikrotanítás keretében.

3.Évközi tanulmányi követelmények:

A mikrotanítás óravázlatának ellenőrzése, a tanítás értékelése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Megszerzett ismeretek értékelése – gyakorlati jeggyel 1- 5-ig
Zárthelyi dolgozat értékelése százalékosan

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati beszámolás
Zárthelyi dolgozatok nyílt kérdésekkel, teszttel stb.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Tankönyv, szócikkek, (audiovizuális eszközök) TV, videofelvétel, magnó, sporteszközök, kéziszer

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező:

Bódis Imréné: Testnevelés tanítása és módszertana Nyíregyháza. Bessenyei György kiadó 1990

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgypedagógiája Bp. Dialóg Campus 2004.

Ajánlott:

Báthory Béla: A testnevelés elmélete és módszertana Bp. Tankönyvkiadó 1985.

Érvényben lévő testnevelés tantervek NAT Alföldi Nyomda RT Debrecen 1995.

Makszim Imre: A testnevelés elmélete és módszertana Bp. Dialóg Campus 2002.

Tantárgy neve	Testnevelés és tantárgy-pedagógia V.
Tantárgy kódja	TAB 1705
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm.+gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1704
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Vass Miklós egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TS

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az I-IV.osztályos órai játékanyag gyakorlati feldolgozása és módszertanának megismertetése.

2. Tantárgyi program (testnevelési játékok):

Az alapvető játékelméleti ismeretek.

A tn. Játékok csoportosítása, felosztása.

A játékoktatás gyakorlása mikrotanítások keretében.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat játéksmeret+módszertan

Játékoktatás mikrotanítása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Megszerzett ismeretek értékelése – gyakorlati jeggyel 1- 5-ig zárthelyi dolgozat értékelése százalékosan

5. Az értékelés módszer:

Gyakorlati beszámolás

Zárthelyi dolgozatok nyílt kérdésekkel, teszttel stb.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Tankönyv, sz cikkek, (audiovizuális eszközök) TV, videofelvétel, magnó, sporteszközök, kéziszer

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező:

Pásztor Attila- Rákos Etelka- Iskolai és népi játékok (Sportjátékok I.) Bp, Nemzeti Tankönyvkiadó 1992.

Horváth Tihamér: Játékgyűjtemény- testnevelési és népi játékok Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó 2004.

Tantárgy neve	Úszás
Tantárgy kódja	TAB 1707
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Vajda Ildikó főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TS

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók ismerjék meg két úszásnem technikai végrehajtását.

Legyenek tisztában az úszásnak, mint sportágnak az egészségre és a testi képességek fejlesztésére kifejtett pozitív hatásaival.

2. Tantárgyi program:

Vízhez szoktató gyakorlatok

Két úszásnem technikai végrehajtása.

Rajtok és fordulók.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Vízhez szoktató gyakorlatok, játékok ismerete-vezetése.

Két úszásnemben 50 m folyamatos úszás megfelelő technikával.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jeggyel 1- 5-ig

Zárthelyi dolgozat értékelése százalékosan

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati beszámolás

Zárthelyi dolgozatok nyílt kérdésekkel, teszttel stb.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Tankönyv, szócikkek, (audiovizuális eszközök) TV, videofelvétel, magnó, sporteszközök, kéziszer

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező:

Tóth Ákos: Úszásoktatása Bp. Testnevelési Egyetem 2002.

Kiricsi I.: Úszás kisiskolásoknak Bp. Testnevelési Egyetem 2002.

Tantárgy neve	Alapozó vizuális stúdiók
Tantárgy kódja	TAB 1801
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Szepessy Béla DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan vizuális műveltséget adni, amely a hallgatót képessé teszi a vizuális kultúra tantárgyainak tanítására és általában vizuálisan kulturált oktató-nevelő munkára az általános iskola alsó tagozatában. A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció tevékenységeinek gyakorlatában feltárni az objektív törvényszerűségeket.

2. Tantárgyi program:

Olyan változatos gyakorlati tevékenységeket programozni, amelyek során a hallgató saját élményein, tapasztalatain és következtetésein keresztül jut el a vizuális megismerés és kommunikáció törvényszerűségeinek elméletben rendszerezett ismereteihez. Feladata továbbá az eltérő iskolázottságokból fakadó hátrányok kiegyenlítése, akár pótló foglalkozások szervezésével is. Feladata a vizuális problémák gyakorlati közelítésein keresztül átfogni a vizuális kommunikáció változatait /más tantárgyakra is kiterjedő figyelemmel /. Tényleges, kommunikációk tényleges tárgyainak szemléleti közelítésein keresztül valódi kommunikációs helyzeteket teremteni vagy modellezni. A gyakorlati feladatok megoldásaival kialakítani a vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció gyakorlásához szükséges ismeretek, jártasságok, /alap/készségek, valamint képességek biztos bázisát.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Feladatbeadások, rajzok.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Rajzterem (megfelelő megvilágítás, reflektorok, vizesblokk, rajzbakok és rajzasztalok)

Szemléltetőeszközök, modelltárgyak, rajzeszközök, festőeszközök, rajztablák, papírok

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Szalai Zoltán: A kockától az aktig Kurucz Gábor Bp. 1998 ISBN 963 650 284 6

Ihász Zsuzsa: Művészeti technikák könyve Helikon Kiadó 1998 ISBN 963 208 514 0

A képzőművészet iskolája I-II. kötet Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat Bp. 1979. ISBN 963 336 182 6

Képzőművészeti albumok, monográfiák, stb.

Tantárgy neve	Vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció
Tantárgy kódja	TAB 1802
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Nagy Lajos Imre DLA főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Tudományos közelítéssel feltárni, bemutatni a vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció jelenségeiben az objektív törvényszerűségeket. A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció objektív törvényszerűségeinek bázisán elindítani a közérvényű, mindazonáltal személyes pedagógiai szemlélet és módszeregyüttes kialakítását.

2. Tantárgyi program:

A látás fiziológiája és pszichológiája. A vizuális megismerés folyamata. A vizuális problémák, a vizuális problémaelemzés, a vizuális tanulmány és a vizuális analízis. A kép fogalma és jelenségei. Optikai kép, tudati kép. Emlékkép, képzet, képzlet. A képi közlés metódusai. Absztrakció /redukció és szelekció/, transzpozíció, kompozíció. Objektív és szubjektív közlések. Az ábrázolás és kifejezés. A képi közlés egyezményes módjai. Ábrázolási és kifejezési konvenciók. Általános jelelmélet /szemiotika/. Vizuális nyelvi elemek. A vizualitás és a vizuális kultúra. A vizuális kommunikáció társadalmi gyakorlata és a vizuális nevelés feladatainak rendszerezése. A vizuális megismerés és kommunikáció szélesebb/teljesebb értelmezése a tanítói feladatokra, más tantárgyakra vonatkoztatva.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Beszámolók, zárthelyik, feladat beadás

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium

5. Az értékelés módszere:

Szóbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadóterem, videó rekorder, tv-készülék, diavetítő diasorral, tanári kézikönyvek

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bálványos Huba – Sánta László: Vizuális megismerés, vizuális kommunikáció Balassi Kiadó Bp. 1997. ISBN 963 506 160 9

Kárpáti Andrea (szerk): Bevezetés a vizuális kommunikáció tanításához Nemzeti Tankönyvkiadó. Rt. 1995. ISBN 963 18 6823 9

Kárpáti Andrea (szerk): Vizuális képességek fejlődése Nemzeti Tankvk. Rt. 1995 ISBN 963 18 6824 9

Edward T. Hall: Rejtett dimenziók Háttér Kiadó Bp. 1987. ISBN 963 812 819 4

Bálványos Huba: Esztétikai-művészeti ismeretek, esztétikai-művészeti nevelés Balassi Kiadó, Bp. 1998

Tantárgy neve	Kommunikációs és szemléltetési stúdiók
Tantárgy kódja	TAB 1803
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Szepessy Béla DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Elsajátítani az ismeretek és információk vizuális közlési módjait, eljárásait és technikáit, valamint kialakítani az ilyenek olvasásának és megértésének képességét

Megismertetni megtanítani és gyakoroltatni a vizuális kommunikáció nyelvi elemeinek sajátosságait, a különböző funkciókban működő /esetenként specializálódott/ ábrázolási és jelkonvenciókat, beleértve a modern média /benne a mozgókép/ nyelvezetét. .

2. Tantárgyi program:

A közlési szükségletek, helyzetek és eszközök Ábrák, sémák, jelek, szimbólumok, diagramok, grafikonok, mátrixok, modellek, makettek stb. Az iskolai szemléltetés alaphelyzetei. A percepció objektív feltételei /életkori sajátosságok, élményszerűségek, tanulság stb./ A vizualitás metakommunikációs elemei. A szemléltetés időtényezői. Folyamatszemléltetés. A mozgókép lehetőségei. A nem szemléltethető közlendők „vizualizálása”. Eszközök, eljárások, technikák, technológiák, médiumok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Feladatbeadások, rajzok, beszámolók

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Rajzterem, tanári kézikönyvtár, diasorozat, diavetítő, írásvetítő, videó recorder, tv-készülék, videó-kamera, rajzbakok, rajzasztalok, egyéni felszerelés (rajz és festő eszközök, mintázó felszerelés olló, ragasztó, vonalzó, stb.)

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Szántó Tibor: A betű – Akadémia, 1982

Kárpáti Andrea (szerk): Bevezetés a vizuális kommunikáció tanításához Nemzeti Tankönyvkiadó. Rt. 1995.

ISBN 963 18 6823 9

Bálványos Huba – Sánta László: Vizuális megismerés, vizuális kommunikáció Balassi Kiadó Bp. 1997. ISBN 963 506 160 9

Bakos, Bálványos, Preisinger, Sándor: A vizuális nevelés pedagógiája, a 6-12 éves korosztályban Balassi Kiadó Bp. 2000. ISBN: 9635065345

Tantárgy neve	Művészeti stúdiók választható műfajban
Tantárgy kódja	TAB 1804
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Szepessy Béla DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Élményszerű feldolgozásokon keresztül érzékletes tapasztalatokhoz, alapvető és általánosítható ismeretekhez juttatni a hallgatókat, a választott művészeti ág/ak/ szélesebb körben gyakorolt és iskolában is művelhető területein. A választott műfaj feladataiban kialakítani a közlés, az individuális vagy kollektív kifejezés, az esztétikai élmény igényének attitűdjét, s az igény betöltéséhez a tantárgy mutassa be /széles körben kínálja fel/ a műfaj nyelvi kifejezési eszközeinek, technikáinak és eljárásainak széles választékát.

2. Tantárgyi program:

A feladatokban – mint az egyediben az általános – mutatkozzanak meg a művészet általános, valamint a képzőművészet, illetve a tárgy- és környezetformálás ágazati sajátosságai.

Alternatív tananyag:

Képzőművészeti műfajban

Kísérletek a választott műfajban konvenciószerűen alkalmazott nyelvi eszközökkel, hatáselemekkel. Imitációs és transzpozíciós feladatok választott műalkotások alapján. Irodalmi és zenei alkotás inspirációjának kibontása. Saját élmény/téma kompozíciós és transzpozíciós változatai.

A tárgy- és környezetalakító művészetek műfajában

Használati tárgy/ak/ tervezése hagyományos díszítménnyel és saját stilizációkkal. Jelzésre /jelentésre szakosodott tárgy/ak/ - jeltárgy, dísz tárgy – tervezése és kivitelezése egyéni és kollektív szükségletre, esetleg csoportmunkában. Ünnepkörökhöz, , szokásokhoz kötődő tárgyak és ajándéktárgyak készítése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Rajzok, tervek, feladatsorok, a választott műfajban

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szobrász, grafikai és festő műterem megfelelő alapfelszereltséggel

Textil, kerámia készítésére alkalmas műhelyek, a népi kismesterségek gyakorlásához szükséges alapfelszerelés

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

A képzőművészet iskolája I-II. kötet, Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat Bp. 1979. ISBN 963 336 182 6

Ihász Zsuzsa: Művészeti technikák könyve Helikon Kiadó 1998 ISBN 963 208 514 0.

Sárközi Róbert: A grafikai technikák, Bp. TAN-GRAFIX Kft., 1997.

Albrecht Júlia: A kerámia készítés elmélete és technológiája Budapest. TAN-GRAFIX Kft., 1997

ISBN 963 9091 01 4

A csomagolás művészete (szerk. Gulyás Judit) IT Stúdió Kft. Szeged, 1997 ISBN 963 04 9146 X

Tantárgy neve	Esztétikai művészeti ismeretek
Tantárgy kódja	TAB 1805
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Csobó Péter főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Szélesebb esztétikai/művészeti műveltségi bázis megteremtése, szemléletformálás, korszerű értékítélet alapozása. A tantárgy elemi feladata a széles körű és folyamatos szemléltetés, törekvés az eredeti alkotásokkal való találkozásra, eredeti műelemény helyzetek alkalmainak megteremtésére, az esztétikai-művészeti nevelés lehetőségeinek, feladatainak, módszereinek pedagógiai, pszichológiai, valamint szociológiai megközelítésből való értelmezése.

2. Tantárgyi program:

Az esztétikum keletkezése, fogalmának meghatározása és vizuális minőségei. Az esztétikum jelenségei a művészetben és művészetén kívül. Az esztétikumhoz, illetve a művészethez való viszonyainak szociológiája. Az ízlés kérdése. A modern tömegkultúra az elit kultúra és a népi kultúra. A vizuális művészetek és műfajok áttekintése. Forma és tartalom. Forma és funkció elemzése különböző műfajú alkotásokban. Stílus, stílusjegyek. Az esztétikai élmény és érték szocializáló szerepe. A műelemény beépítése a nevelési folyamatban.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Referátumok

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium

5. Az értékelés módszere

Szóbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadóterem, diaszorozat, diavetítő, videó-rekorder, tv-készülék, tanári kézikönyvtár, számítógép, projektor

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bálványos Huba: Esztétikai-művészeti ismeretek, esztétikai-művészeti nevelés Balassi Kiadó, Bp. 1998.

Dorfles, G.: A giccs Gondolat Kiadó Bp. 1985

Piper, D.: A művészet élvezete Helikon Kiadó Bp. 1987

Hajnóczy Géza Környezetesztétika /Művészeti ismeretek c. könyvben / Tankönyvkiadó, Bp. 1988.

Nézzük meg együtt – a műelemzés tanítása Borsod megyében (szerk. Rézművesné; Közoktatási Kutatások sorozat, Akadémia Kiadó)

Tantárgy neve	Vizuális nevelés pedagógiája
Tantárgy kódja	TAB 1806
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Prof. Gaul Emil egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgató ismereteiben, szemléletében és képességeiben megteremteni vizuális nevelési szaktanulmányainak tantárgypedagógiai transzpozíciót és szintézisét. Megteremteni a felkészültség mindazon komponenseit, amelyek a felelősségteljes iskolai gyakorlatok megkezdéséhez – és a tanítói munkához a későbbiekben – nélkülözhetetlenek; olyan vizuális és pedagógiai műveltséget adni, amely a hallgatót képessé teszi a vizuális kultúra tantárgyainak tanítására.

2. Tantárgyi program:

Az oktatási-nevelési célok és feladatok irányába aktivizálni és mozgósítani a megszerzett vizuális műveltségi elemeket. A feladat tehát egyfelől rendszerezett elméleti ismeretek útján feltárni a vizuális műveltség pedagógiájának világát: másfelől pedig a tanítói munka gyakorlatának intenzív megelevenítő felidézéseivel kialakítani az oktató-nevelő munka – a vizuális kommunikáció oktatásának és az esztétikai-művészeti nevelésnek – személyes előképeit, cél- és tevékenységi képzeit. Olyan sokrétű tantárgypedagógiai műveltséget kell adni a vizuális kultúra tantárgyi tevékenységeinek /és ismereteinek/ programozásához, irányításához és szervezéséhez, valamint szélesebb pedagógiai műveltséget a vizualitás sokrétű mobilizálásához az oktató-nevelő munka kiterjedt területein.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Referátumok, esszé- jellegű elemző házidolgozatok

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium

5. Az értékelés módszere

Szóbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadóterem, diasorozat, diavetítő., Videó rekorder, tv-készülék, szemléltető és demonstrációs eszközök, tanári kézikönyvtár, módszertani kiadványok és általános iskolai vizuális neveléssel kapcsolatos tankönyvek

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bakos, Bálványos, Preisinger, Sándor: A vizuális nevelés pedagógiája, a 6-12 éves korosztályban Balassi Kiadó Bp. 2000. ISBN: 9635065345

Bodóczy István: Vizuális nevelés II. Helikon Kiadó 1998. ISBN 963 208 545 0

Kárpáti Andrea (szerk): Bevezetés a vizuális kommunikáció tanításához Nemzeti Tankönyvkiadó. Rt. 1995. ISBN 963 18 6823 9

Kárpáti Andrea (szerk): Vizuális képességek fejlődése Nemzeti Tankvk. Rt. 1995 ISBN 963 18 6824 9

NAT, Kerettantervek, helyi tantervek

Tantárgy neve	Egyéni komplex gyakorlat I.
Tantárgy kódja	TAB 1901
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	10 óra / félév
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Dráviczki Sándor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók szerezzenek olyan iskolai élményeket, melyek a nevelés személyiségformáló szerepét, a gyermekközpontú iskola gondolatát vonzóvá teszik számukra. A tárgy az általános pedagógia és didaktika kurzus elméleti és gyakorlati ismereteihez kapcsolódik.

2. Tantárgyi program:

1 nap hospitálás a gyakorló iskolák által elkészített beosztás szerint. A látogatás során folyamatos kapcsolódás a nevelő tevékenységeihez, kontaktuseremtés a tanulókkal.

A meglátogatott órák, foglalkozások adatainak pontos rögzítését követően a tanórai történések, a napközis foglalkozások, a választott tanórán kívüli egyéb szervezeti formák észrevételeinek írásos megfogalmazása.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A beosztás szerinti hospitáláson való részvétel.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Minősített aláírás

5. Az értékelés módszere:

Számszerű értékelés

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Segédkönyv a tanórán kívüli megfigyelésekhez.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Buda Mariann (szerk.): *Eszköztár* KLTE Debrecen 1999

Dobos Zoltánné: *Napközis foglalkozások tervezése* Kézikönyv napközis nevelők számára

Nemzeti Tankönyvkiadó 2004.

Szekszárdi Júlia: *Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek.* OKI Kiadó, Budapest. Dinasztia Tankönyvkiadó. 2001.

Tantárgy neve	Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat II
Tantárgy kódja	TAB 1902
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	10 óra/félév
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Dráviczki Sándor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A pedagógiai megfigyelőképesség, a nevelési folyamat, ill. pedagógiai helyzetek értelmezésében való jártasság és az empátiás képesség fejlesztése.

2. Tantárgyi program:

Hospitálás tanítási órákon, osztályfőnöki órákon és a napközi otthonban. A pedagógus nevelési stílusának, a tanulók órai munkájának, magatartásának megfigyelése. Aktív részvétel szabadidős tevékenységek megszervezésében és lebonyolításában, a tanulók segítése a felkészülésben. Fogadóórán, korrepetáláson, gyermekfoglalkozásokon való részvétel. Az iskolában használatos tankönyvek, taneszközök, programok megismerése. Az osztályfőnök adminisztrációs feladatainak megismerése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Pedagógiai napló vezetése

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Minősített aláírás

5. Az értékelés módszere:

Számszerű értékelés.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Martonné Tamás Márta (szerk.): Fejlesztő pedagógia. ELTE. Eötvös Kiadó, Budapest, 2002.

Dobos Zoltánné: Napközis foglalkozások tervezése Kézikönyv napközis nevelők számára Nemzeti Tankönyvkiadó 2004.

Szekszárdi Julia: Az osztályfőnöki tevékenység helyzete és fejlesztési feladatai www. Oki. Hu, 2002.

Tantárgy neve	Egyéni komplex pedagógiai-pszichológiai gyakorlat III.
Tantárgy kódja	TAB 1903
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	10 óra/félév
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1201, TAB1202
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Dráviczki Sándor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Élmény és tapasztalatszerzés a pedagógusi tevékenységgel és az iskola világával kapcsolatban – különös tekintettel a *6-10 éves korosztályra*. A pedagógiai és pszichológiai ismeretek alkalmazása a tapasztalatok értelmezésében

2. Tantárgyi program:

A hallgatót az iskolában töltendő idő alatt mentora bármilyen kiegészítő - előkészítő jellegű munkába bevonhatja, feladatot adhat neki, ha erre szükség van. A gyakorlat tehát nem csupán óralátogatásokból áll, részben vagy egészben letölthető napköziben is. Itt a hallgató feladata: tanulmányi foglalkozáson és/vagy szabadidős tevékenységben való részvétel. Feladat: a folyamat fő lépéseinek írásos rögzítése, a hospitálási napló vezetéséhez hasonló módon.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Hospitálás az iskolában.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Minősített aláírás.

5. Az értékelés módszere:

A tapasztalatok írásos rögzítése (hospitálási napló) és közös kiscsoportos megbeszélése.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szakirodalom

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Schmercz István (szerk.) (2003): A tanulói személyiség megismerése. Élmény '94 Bt, Nyíregyháza.

Tóth László (2000): Pszichológia a tanításban. Pedellus, Debrecen.

Vajda Zsuzsanna (szerk.) (2002): Pszichológia és nevelés. Akadémia Kiadó, Budapest.

Tantárgy neve	Egyéni komplex pedagógiai-pszichológiai gyakorlat IV.
Tantárgy kódja	TAB 1904
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	10 óra/félév
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1903
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Dráviczki Sándor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Élmény és tapasztalatszerzés a pedagógusi tevékenységgel és az iskola világával kapcsolatban – különös tekintettel a *10-12 éves korosztályra*. A pedagógiai és pszichológiai ismeretek alkalmazása a tapasztalatok értelmezésében.

2. Tantárgyi program:

A hallgatót az iskolában töltendő idő alatt mentora bármilyen kiegészítő – előkészítő jellegű munkába bevonhatja, feladatot adhat neki, ha erre szükség van. A gyakorlat tehát nem csupán óralátogatásokból áll, részben vagy egészben letölthető napköziben is. Itt a hallgató feladata: tanulmányi foglalkozáson és/vagy szabadidős tevékenységben való részvétel. Feladat: a folyamat fő lépéseinek írásos rögzítése, a hospitálási napló vezetéséhez hasonló módon.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Hospitálás az iskolában.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Minősített aláírás.

5. Az értékelés módszere:

A tapasztalatok írásos rögzítése (hospitálási napló) és közös kiscsoportos megbeszélése.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szakirodalom

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Schmercz István (szerk.) (2003): A tanulói személyiség megismerése. Élmény '94 Bt, Nyíregyháza

Tóth László (2000): Pszichológia a tanításban. Pedellus, Debrecen.

Vajda Zsuzsanna (szerk.) (2000): Pszichológia és nevelés. Akadémia Kiadó, Budapest.

Tantárgy neve	Tanítási gyakorlat I. (Csoportos)
Tantárgy kódja	TAB 1905
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+3
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1311, TAB 1403
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Modellnyújtás-modellálás: a tanulásirányítás, az alapvető munkaszokások megfigyeltetése és gyakoroltatása, a tanulókkal való helyes bánásmód bemutatása, illetve követése, a tanítói munkát segítő és szabályozó dokumentumok (tanterv, tanmenetek) megismerése a szakvezetők képzési terve alapján. A tanítási órák órarészeinek tartásában és elemzésében az első tapasztalatok szerzése, közös munkával a fejlesztendő tanítói kompetenciák alapozása, azok nyomon követése.

2. Tantárgyi program:

Bemutató tanítás: magyar nyelv és irodalom, matematika. (A bemutató tanításokat a szakvezetők készítik elő és tartják.) Mikrotanítások vagy teljes órák tartása magyar nyelv és irodalomból és matematikából. (Előkészítés után a hallgatók tartják.) Minden órát értékelés, részletes megbeszélés követ. A magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyak tárgykörében a tanítói munkát szabályozó dokumentumok (tanmenetek, óratervezetek) megismerése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Részvétel a szakvezetők bemutató tanításain, a szaknapokon. Előkészületi óravázlatok, tanítási tervezetek írása, aktív részvétel az előkészítő, értékelő munkában, együttműködve a tantárgy-pedagógussal és a szakvezetőkkel.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév során értékelésre kerülnek az előkészületi vázlatok, az önállóan készített óratervezet. Beszámításra kerül a szorgalom, az aktivitás és a hozzáértés.

A követelményeknek való megfelelés után a szakvezető a minősített aláírás fokozataival értékeli.

5. Az értékelés módszere:

Minősített aláírás

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető szakmódszertani folyóiratok, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakkönyvek. Tantervek, tanmenetek, minta óratervek, óravázlatok, 1-4. osztályos különböző tankönyvek, munkafüzetek, feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Tantárgy neve	Tanítási gyakorlat II. (Csoportos)
Tantárgy kódja	TAB 1906
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+3
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1905
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tanulási és tanítási folyamat tervezésének megtanítása, megtanulása, a folyamat irányítása és elemzése az eredményesség szempontjából. A tanításban való jártasság elősegítése, az ehhez szükséges képességek alakítása, a pedagógiai kultúra fejlesztése, tanítási stratégiák megtanítása. Fokozott önállóság a tanítási órák tartásában és elemzésében.

2. Tantárgyi program:

Bemutató tanítások: ének-zene, vizuális nevelés, testnevelés. (A bemutató tanításokat a szakvezetők készítik elő és tartják.) Mikrotanítások azokból a tárgyakból, amelyekből bemutató tanítás volt. Teljes órák tartása magyar nyelv és irodalomból, matematikából. Minden órát értékelés, részletes megbeszélés követ.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Megfelelő színvonalú előkészületi vázlatok írása, tanítási órák tervezése és vezetése. Aktív részvétel az órák előkészítésében, elemzésében, a tanulói tevékenységek, teljesítmények szakszerű értékelésében.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév során értékelésre kerülnek az önállóan készített előkészületi vázlatok, óratervezetek. Beszámításra kerül a félévi szorgalom, aktivitás, hozzáértés.

A követelmények teljesítése, a gyakorlóiskolai munka alapján a szakvezetők egyeztetése után gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók a félév végén.

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető szakmódszertani folyóiratok, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakkönyvek. Tantervek, tanmenetek, minta óratervek, óravázlatok, 1-4. osztályos különböző tankönyvek, munkafüzetek, feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Tantárgy neve	Tanítási gyakorlat III. (Csoportos és egyéni)
Tantárgy kódja	TAB 1907
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	4
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+3
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1906
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók felkészítése minden 1-4. osztályos tárgy tanítására. Ismerjék és tanulják meg a pedagógiai folyamat irányítását, alkalmazzák tudatosan a megszerzett ismereteket, figyelembe véve az egyéni fejlődést és életkori sajátosságokat. A tanulókkal való differenciált bánásmód gyakorlása. Ismerkedés az iskolai dokumentumokkal. A személyes felelősség érvényesítése, önállóság a nevelési és vezetési feladatok megoldásában.

2. Tantárgyi program:

Csoportos tanítási gyakorlaton: bemutató tanítások technikából és természetismeretből. Hospitálások. Teljes órák tartása: magyar nyelv és irodalom 2, matematika 2, természetismeret 2, ének-zene 1, vizuális nevelés 1, technika 1, testnevelés 1.

Egyéni tanítási gyakorlat: 10 munkanap (2 hét) összefüggően az 1-4. osztályban. Hospitálás, majd 10 óra tanítás: magyar nyelv és irodalom 3, matematika 2, természetismeret 1, ének-zene 1, vizuális nevelés 1, technika 1, testnevelés 1.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Megfelelő színvonalú előkészületi vázlatok írása, tanítási órák tervezése és vezetése. Aktív részvétel az órák előkészítésében, elemzésében, a tanulók tevékenységeinek értékelésében.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév végén a gyakorlóiskolában végzett munka alapján gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók. Értékelésre kerülnek az önállóan készített előkészületi vázlatok, óratervezetek. Beszámításra kerül a félévi szorgalom, aktivitás, hozzáértés.

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető szakmódszertani folyóiratok, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakkönyvek. Tantervek, tanmenetek, minta óratervek, óravázlatok, 1-4. osztályos különböző tankönyvek, munkafüzetek, feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Tantárgy neve	Műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat I.
Tantárgy kódja	TAB 1908
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+3
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1906
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Koi Balázs főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók felkészítése a választott műveltségterületi tárgy tanítására 1-6. osztályban. A tanítás-tanulás önálló szervezésének a fejlesztése, az óra-elemzőkészség erősítése. A tudatos tanítói munkához szükséges komplex látásmód kialakítása. A tanulókkal való differenciált bánásmód gyakorlása. Ismerkedés az iskolai dokumentumokkal. A személyes felelősség érvényesítése, önállóság a nevelési és vezetési feladatok megoldásában. A tanítói pályához való pozitív viszonyulás erősítése.

2. Tantárgyi program:

Csoportos tanítási gyakorlat: a szakvezetői bemutató tanításon való részvétel.

Csoport előtti tanítások: előkészületi vázlatok, órajegyzőkönyvek készítése, szakszerű óraelemzések. 1 önálló óra tartása a tevékenységközpontúság szem előtt tartásával a választott műveltségterületi tárgyból az 1~6. osztályban a társak előtt.

Egyéni tanítási gyakorlat: a hospitálás után 4 óra önálló megtartása a választott műveltségterületi tárgyból.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Előkészületi vázlatok, óratervezetek írása, a hospitálási napló vezetése, az oktató-nevelő munkában, az iskolai rendezvényeken való részvétel, ismerkedés az iskolai dokumentumokkal.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév során végzett munka alapján gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy a részjegyek alapján születik. Az elvégzett feladatok (óraelemzések, tervezetek, ismertetések, kiselőadások) jeggyel való minősítése. Beszámításra kerül a félévi szorgalom, aktivitás, hozzáértés.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető szakmódszertani folyóiratok, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakkönyvek. Tantervek, tanmenetek, minta óratervek, óravázlatok, 1-6. osztályos különböző irodalmi olvasókönyvek, munkafüzetek, feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Tantárgy neve	Tanítási gyakorlat IV. (Csoportos és egyéni)
Tantárgy kódja	TAB 1909
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	4
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+3
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TA 1907
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók felkészítése minden 1-4. osztályos tárgy tanítására. Tartós iskolai jelenléttel megismerni és megtanulni a differenciáló nevelés folyamatainak irányítását, a sokrétű tanítási feladatok megélését. A tudatos tanítói munka és az ehhez szükséges komplex látásmód kialakítása. A leendő pályához való pozitív viszonyulás erősítése. A tanulás-tanítás önálló szervezésének fejlesztése.

2. Tantárgyi program:

Csoportos tanítási gyakorlat: a szakvezetői bemutató tanításokon való részvétel. Csoport előtti tanítások: teljes órák tartása: magyar nyelv és irodalom 3, matematika 2, természetismeret 2, technika 1, ének 1, vizuális nevelés 1, testnevelés 1. Ismerkedés az iskolai dokumentumokkal, a haladási napló beírásával.

Egyéni tanítási gyakorlat: 10 munkanap (2 hét) összefüggően egyéni beosztás szerint. Hospitálás, majd 10 óra tanítás: magyar nyelv és irodalom 3, matematika 2, természetismeret 1, ének-zene 1, vizuális nevelés 1, technika 1, testnevelés 1. A tanórán kívüli iskolai tevékenységeken való részvétel.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Önálló előkészületi vázlatok tervezetek készítése, tanítási órák tartása a megjelölt tárgyakból. Aktív részvétel az előkészítési és elemzési foglalkozásokon, a gyakorlólé hely mindennapi életében.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév végén a végzett munka alapján gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók. Beszámításra kerül a félévi szorgalom, aktivitás, hozzáértés.

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető szakmódszertani folyóiratok, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakkönyvek. Tantervek, tanmenetek, minta óratervek, óravázlatok, 1-4.. osztályos különböző tankönyvek, munkafüzetek, feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Tantárgy neve	Műveltségi területi csoportos tanítási gyakorlat II.
Tantárgy kódja	TAB 1910
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+3
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1908
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Koi Balázs főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók felkészítése a választott műveltségterületi tárgy tanítására 1-6. osztályban. A tudatos tanítói munka és az ehhez szükséges komplex látásmód kialakítása. A leendő pályához való pozitív viszonyulás erősítése. A tanulás-tanítás önálló szervezésének fejlesztése, sokrétű tanítói feladat megélése. A tanult munkaszokásoknak és tevékenységformáknak önálló, alkotó módon való felhasználása. Kiváló munkakapcsolat (szakmai, emberi) kialakítása a gyakorlóhely szakembereivel.

2. Tantárgyi program:

Csoportos tanítási gyakorlat: a szakvezetői (gyakorlatvezetői) bemutató órán való részvétel.

Csoport előtti tanítások: aktív részvétel, a társak munkájának szakszerű elemzése, a tapasztaltak hasznosítása, a választott műveltségterületi tárgyból teljes óra megtartása (előkészítés, tanítás, elemzés).

Egyéni tanítási gyakorlat: hospitálás, 4 tanítási óra önálló megtartása a választott műveltségterületi tárgyból lehetőleg 5~6. osztályban.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Előkészületi vázlatok, óratervezetek írása, a hospitálási napló vezetése, az oktató-nevelő munkában, az iskolai rendezvényeken való részvétel, ismerkedés az iskolai dokumentumokkal. Önálló elképzeléseik megvalósításával az egyéni képességek fokozatos fejlesztése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév során végzett munka alapján gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók.

5. Az értékelés módszere:

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető szakmódszertani folyóiratok, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakkönyvek. Tantervek, tanmenetek, minta óratervek, óravázlatok, 5-6. osztályos különböző irodalmi olvasókönyvek, munkafüzetek, feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Tantárgy neve	Összefüggő komplex tanítási gyakorlat
Tantárgy kódja	TAB 1911
Meghirdetés féléve	8.
Kreditpont	13
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	8 hét
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1909, TAB 1910
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Koi Balázs főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése, a pályaszocializáció elősegítése, a tanítói szerepkör gyakorlása. Az iskola dokumentumainak megismerése. Az 1-4. osztályban valamennyi, az 5-6. osztályban a választott műveltségi területi tárgy tanításában az oktató-nevelő munkához szükséges elméleti ismeretek tudatos alkalmazása. A tanítási folyamat tervezése, szervezése és irányítása, az ellenőrzés és értékelés intenzív gyakorlása. A nevelési helyzetek megoldására való képesség fejlesztése, a személyes felelősségérzet, önértékelés, önművelés igényének növelése. A kollegialitás készségének gyakorlása.

2. Tantárgyi program:

Tájékozódás, ismerkedés az iskola, az osztályok munkarendjével, a gyakorlatvezető adminisztrációs munkájával, pedagógiai eljárásaival. Hospitálás. Folyamatos, önálló osztálytanítói munka, óratarítás: magyar nyelv és irodalom 12, matematika 8, természetismeret 4, ének-zene 4, technika 4, testnevelés 4, vizuális nevelés 4, választott műveltségi terület 10 (1-6. osztályban). Nevelési helyzetek megoldása problémamegoldó technikák alkalmazásával. Tanulmányi és szabadidős foglalkozás vezetése a napközi otthonban. Részvétel az iskola egyéb pedagógiai tevékenységeiben: korrepetálás, tehetséggondozás, szakköri munka, tanulmányi kirándulás, szülői értekezlet, nevelőtestületi értekezlet, továbbképzés, iskolai ünnepség.

A saját tevékenység elemzése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Az összefüggő gyakorlatot a hallgatók azokban az intézményekben teljesíthetik, amelyekkel a főiskola erre vonatkozó megállapítást kötött. A gyakorlóhelyek vállalják a dokumentált feladatokhoz szükséges feltételek biztosítását. A gyakorlat ideje alatt biztosított a folyamatos konzultáció, a személyes tájékoztatás. A gyakorlóhelyeken látogathatók a hallgatók.

A gyakorlatot követően a mentorok véleményét küldenek a jelöltek felkészültségéről, értékelik munkájukat.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A 8 hét során végzett munka alapján minősített aláírást kapnak a hallgatók.

5. Az értékelés módszere:

A szöveges értékelést követően minősített aláírás..

Az elvégzett feladatok (óraelemzések, tervezetek, egyéb tevékenységek) értékelése, minősítése. Beszámításra kerül a szorgalom, aktivitás, hozzáértés.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Az iskolai könyvtárban fellelhető szakmódszertani folyóiratok, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakkönyvek. Tantervek, tanmenetek, minta óratervek, óravázlatok, 1-6. osztályos különböző irodalmi olvasókönyvek, nyelvi tankönyvek, munkafüzetek, feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Lásd a tantárgyleírásoknál!

Tantárgy neve	Magyar nyelv V. (Leíró magyar nyelvtani gyakorlatok)
Tantárgy kódja	TAB 2301
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1304
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Rendszerező, ismétlő, áttekintő, gyakorló munka, amely az előző négy félév anyagát tematikusan feldolgozza. A magyar nyelv részterületeiből az elmélet-gyakorlat arányának megfelelően merít.

2. Tantárgyi program:

Hangtan: a beszédhangok csoportosítása, kapcsolódása (elmélet + gyakorlat).

Alaktan: a szóelemek, tőtípusok, jelezés, ragozás, a szóalkotás módjai (elmélet + gyakorlat).

Szófajtan: a magyar nyelv szófaji rendszere, szófaji besorolás (elemző munka).

Szókészletten: a szókészlet és tagolódása (dominánsan elméleti).

Mondattan: egyszerű, összetett mondatok szerkezeti elemzése.

Szövegten: mondat és szöveg, kapcsolóelemek, szövegszerkesztés, szövegelemzés.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Ellenőrző dolgozatok

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy

5. Az értékelés módszere

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott irodalom megfelelő példányszámban.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

A. Jászó Anna (1994, szerk.): A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Budapest.

Crystal, David (1998): A nyelv enciklopédiája. Osiris Kiadó, Budapest.

Dobsonyi Sándor – Hangay Zoltán – Nagy Katalin (2003): Szófajtani elemzések. Tinta Könyvkiadó, Budapest.

Hajdú Mihály (2003): Általános és magyar névtan. Bevezetés. Osiris Kiadó, Budapest. 9–150. o.

Lengyel Zsolt (1981): A gyermeknyelv. Budapest.

Tantárgy neve	Alkalmazott nyelvészet
Tantárgy kódja	TAB 2302
Meghirdetés féléve	8.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Koi Balázs főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Kiemelni az alkalmazott nyelvészet főbb kérdéseit, megismertetni a hallgatókat a magyar helyesírás rendszerével, felkészíteni őket a sikeres helyesírás-tanításra, a tartalmi és eszközi ismeretek biztos kezelésére. Az igényes beszéd, választékos nyelvhasználat, nyelvi norma kérdéseinek tisztázása.

2. Tantárgyi program:

Az alkalmazott nyelvészet főbb kérdései /helyesírás, nyelvhelyesség/

Általános tudnivalók a magyar helyesírásról: a betűk, az abc, a betűrendbe sorolás.

A magyar helyesírás alapelvei. A kiejtés, szóelemzés, hagyomány és egyszerűsítés elve.

Az egybeírás és különírás. A tulajdonnevek írása. Az idegen közzavak és tulajdonnevek írása. Az elválasztás.

Rövidítések. A helyesírási segédkönyvek ismerete.

Napjaink gondot okozó nyelvi jelenségeinek az összegyűjtése, értékelése. Nyelvművelésünk nagyjai, törekvéseik.

Tegezés és magázódás. A köszönés és formái. Udvariasság, nyelvi illem a gyakorlatban.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Beszámolók, kiselőadások tartása az ajánlott és kötelező irodalomból, helyesírási felmérések írása, tanulói munkák javítása, helyesírási, nyelvhelyességi feladatsorok összeállítása, zárthelyi dolgozat.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félévközi jegyek alapján gyakorlati jegyet kapnak a hallgatók.

5. Az értékelés módszere:

A tanulmányi követelményekben megjelölt feladatokra érdemjegyet kapnak a hallgatók. A zárthelyi dolgozatok, a helyesírási felmérések, a beadott önálló munkák, beszámolók, kiselőadások beszámítanak a félév végi értékelésbe.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető munkák, belső használatra szánt segédanyagok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Édes Anyanyelvünk (Az Anyanyelvápolók Szövetségének folyóirata) nyelvművelő cikkei.

Nyelvi illemtan (1987): (szerk.: Deme – Grétsy – Wacha). Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó. Budapest.

Nyelvművelő kézikönyv I-II. (1980-1985): (főszerk.: Grétsy – Kovalovszky). Akadémiai Kiadó. Budapest.

Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila (2004): Helyesírás. Osiris Kiadó, Budapest.

Zimányi Árpád (2001): Nyelvhelyesség. EKF Líceum Kiadó. Eger.

Tantárgy neve	Nyelvtörténet
Tantárgy kódja	TAB 2303
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók ismerjék meg a nyelvfejlődés történeti alapjait, aspektusait, a nyelv változásának intenzitását és területeit. Legyenek tisztában a magyar nyelv fejlődésének nyelvi állapotát tükröző nyelvmlékeink művelődéstörténeti jelentőségével. Lássák a diakron nyelvvizsgálat funkcióját – kitekintve a nyelveredet kérdéskörére.

2. Tantárgyi program:

A magyar nyelv fejlődésének korszakai. A magyar nyelvűség, a magyar írásbeliség kezdete. A nyelvmlékes korszakok, egy nép nyelvmlékiségét meghatározó tényezők. Kézzel írott nyelvmlékeink: szórványemlékek, szövegemlékek. Nyomtatott nyelvmlékeink. Egy szövegemlékünk (HB vagy ÓMS) olvasata, hangtani-szövegtani vonatkozások elemzése. A nyelvi változások mibenléte. Hangtani, alaktani, jelentésbeli, szókészletetani változások.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadások, beszámolók, a szövegemlék olvasata, elemzése, házi dolgozat és zárthelyi dolgozat írása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott irodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

A. Jászó Anna: A magyar nyelv könyve. Trezor, Bp., 1994.

D. Mátyai Mária: Nyelvünk élete. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

E. Abaffy Erzsébet (szerk.): Magyar nyelvtörténet. Tanulmánygyűjtemény III–IV. Tankönyvkiadó, Bp., 1977.

Bárczi Géza: A magyar nyelv életrajza. Bp., 1975.

Bárczi Géza: A magyar nyelv múltja és jelene. Gondolat, Bp., 1980.

Molnár József – Simon Györgyi: Magyar nyelvmlékek. Tankönyvkiadó, Bp., 1977.

Kiss Jenő – Pusztai Ferenc (szerk.): Magyar nyelvtörténet. Osiris Kiadó, Bp., 2003.

Tantárgy neve	A magyar nyelv és irodalom tantárgy-pedagógiája I.
Tantárgy kódja	TAB 2304
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1304
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Koi Balázs főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan szakemberek képzése, akik szakmai ismereteik és képességük alapján alkalmasak az 5-6. osztályban is a magyar nyelv tantárgy tanítására. Olyan korszerű tudományos és tantárgy-pedagógiai szempontból megalapozott ismeretek szerzése, amelyek segítségével jó színvonalon alakítják az anyanyelvi kultúrát, láthatnak el nyelvi feladatokat, képesek a tanulók nyelvi ízlésének, kreativitásának formálására, a kulcskompetenciák fejlesztésére.

2. Tantárgyi program:

Az 5-6. osztály nyelvi tananyagának ismerete, annak szaktudományos háttere: az alapvető szövegtani, mondattani, szófajti, alaktani, jelentéstani, hangtani ismeretek alkalmazása. A nyelvi órák típusai, munkaformái, a nyelvi tevékenység fejlesztésének módszeres eljárásai.

A nyelvi óra felépítése. Felkészülés az órára /tanterv, tanmenet, óraterv, óravázlat/. A nyelvi jelenségek bemutatásának módjai. A helyesírás-tanítás tartalma, eszközei. A beszédkultúra, a helyesírás fejlesztése. A nyelvi ismeretek kialakítása, alkalmazása, a nyelvhasználat tudatosítása. A hospitáláson látottak lejegyzése, az óra komplex elemzése, önálló tervezés.

A játékoság elvének alkalmazása a fejlesztések során. Differenciált tanulásirányítás, együttműködésen alapuló tanulási formák, technikák alkalmazása.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Önálló óraterv készítése, a gyakorlóiskolai hospitálások lejegyzése, a hospitálási napló vezetése /óraelemzések/, kiselőadások a kötelező és ajánlott irodalomból, zárthelyi dolgozat írása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegyek az óraelemzésekre, a kiselőadásokra, beszámolókra, az önállóan készített óratervre; vizsgajegyként gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy a részjegyek alapján születik. Az elvégzett feladatok (óraelemzések, tervezetek, ismertetések, kiselőadások) jeggyel való minősítése. Beszámításra kerül a félévi szorgalom, aktivitás, hozzáértés.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető szakmódszertani folyóiratok, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakkönyvek. Tantervek, tanmenetek, minta óratervek, óravázlatok, 5-6. osztályos különböző tankönyvek, munkafüzetek, feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Antalné Szabó Ágnes (1997): Új utakon az anyanyelvi nevelésben. Módszertani Lapok. Magyar 2.

Dobóné Berencsi Mariann – Zimányi Árpád (2000): Anyanyelvi tantárgy-pedagógiánk vázlata. Eger.

Grétsy László (2000): Nyelvi kreativitás, játékoság az anyanyelvi órán. Magyaritanítás.

Hoffmann Ottó (1967): Anyanyelvi nevelés az általános iskola felső tagozatában. Tankönyvkiadó. Budapest.

Rudolfné Galamb Éva (1980): Helyzetteremtés az anyanyelvi órán /5-8. osztály/. Tankönyvkiadó, Budapest.

Tantárgy neve	A magyar nyelv és irodalom tantárgy-pedagógiája II.
Tantárgy kódja	TAB 2305
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2304
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Koi Balázs főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olvasni szerető, kulturált, önművelődésre kész hallgatók nevelése, akik szeretik az irodalmat, könyvtárhasználó, ízlésesen, okosan válogató emberré lesznek, akik tisztelik a gyermeki személyiség véleménynyilvánításait, figyelembe veszik az 5-6. évfolyam irodalmi nevelési specifikumait, szem előtt tartják a korszerű irodalmi nevelés lehetőségeit.

2. Tantárgyi program:

Az 1-4. osztályos anyanyelvi tantárgy-pedagógiához kapcsolódva az 5-6. osztályban folyó irodalmi nevelés céljainak, feladatainak, lehetséges területeinek, eszközeinek, a differenciálás változatainak, módjainak a megismerése.

Az 5-6. osztály irodalmi tananyaga. A korosztály irodalmi érdeklődése. Elemzések /lírai, epikai művek/ során az irodalomtörténet vonatkozásainak, az irodalomelméleti, stilisztikai, retorikai ismereteknek a használata. Esztétikai szempontból megalapozott műelemző készség /szépirodalmi és szakirodalmi/ a jellemformálás érdekében. A komplex szemléltetés, a társművészetek beépítése az óra folyamatába. Az ajánlott olvasmányok feldolgozása. Szövegalkotási feladatok. A tanórán kívüli esztétikai nevelés lehetőségei. Az ismeretek rendszerezése, elmélyítése, alkalmazása. A szakirodalom felhasználásának módszerei. A tehetséggondozás és felzárkóztatás.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Hallgatói beszámolók, kiselőadások a kötelező és ajánlott irodalomból egyéni választás alapján. A gyakorlóiskolai hospitálások lejegyzése, órajegyzőkönyv készítése, óraelemzések, értékelések, önálló óratervezések, esetenként mikrotanítások végzése, zárthelyi dolgozat írása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév során félévközi jegy a hospitálási naplókra, az óraelemzésekre, az önállóan készített óratervezetekre, a kiselőadásokra, beszámolókra, a félév végén vizsgajegyként gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy a részjegyek alapján születik. Az elvégzett feladatok (óraelemzések, tervezetek, ismertetések, kiselőadások) jeggyel való minősítése. Beszámításra kerül a félévi szorgalom, aktivitás, hozzáértés.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A könyvtárban fellelhető szakmódszertani folyóiratok, pedagógiai, pszichológiai és tantárgy-pedagógiai szakkönyvek. Tantervek, tanmenetek, minta óratervek, óravázlatok, 5-6. osztályos különböző irodalmi olvasókönyvek, munkafüzetek, feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Vörös József (1997): Irodalomtanítás az általános és középiskolában. Budapest.

Gabnai Katalin (1999): Drámajátékok. Helikon, Budapest.

Koi Balázs (2007): Versértelmezések. Versek az ötödik-hatodik osztályban. Krúdy Könyvkiadó. Nyíregyháza.

Pethőné Nagy Csilla (1994): Kooperatív tanulási módszerek az irodalomtanításban. In: (szerk: Vastagh Zoltán) Kooperatív tanulási stratégiák az iskolában I-II. Pécs.

Sipos Lajos (1998): Irodalomtanítás az ezredfordulón. Celdömölk.

Tantárgy neve	Stilisztika
Tantárgy kódja	TAB 2306
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Jenei Teréz főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

olyan tanítók képzése, akik ismerik a stílus fogalmának összetettségét, a stíluselemzés módszereit, elsajátították a funkcionális stíluselemzés menetét, jártasságot szereztek irodalmi és köznyelvi szövegek stílusának vizsgálatában.

2. Tantárgyi program:

Stilisztika és stílus. A stílus értelmezése az egyes nyelvelméletekben. A stílushatás forrásai és tényezői. A stílus hírértéke, stílusérték (adekvátság, expresszivitás, stílusminősítés, stílusárnyalat, stilisztikai kompetencia). A stíluselemzés elmélete, formái és módszerei. A funkcionális elemzés. A stilisztikai elemzés szintjei és eszközei (hangstilisztika, a szó- és kifejezőképeslet stilisztikája, a szintaktikai szint, képi szint, szövegstilisztika, extralingvális eszközök). Stílusréteg, stílustörténet, korstílus, irányzat. A magyar irodalom stílustörténeti korszakolása. Stíluselemzési gyakorlatok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadás tartása, zárthelyi dolgozat írása, házi dolgozat írása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere:

Formatív és szummatív

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott irodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Szikszainé Nagy Irma: *Magyar stilisztika*. Osiris Kiadó, Bp., 2007.

Gáspári László: *Stilisztika*. Tankönyvkiadó, Bp., 1992.

Jenei Teréz—Pethő József: *Stíluselemzés*. Krúdy Kiadó, Nyh. 2008.

Szabó Zoltán: *A magyar szépírói stílus történetének fő irányai*. Corvina, Bp. 1998.

Szathmári István (szerk.): *Stilisztika és gyakorlat*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.

Tantárgy neve	Retorika
Tantárgy kódja	TAB 2307
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Koi Balázs főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

olyan tanítók képzése, akik ismerik az antik retorika vázlatos történetét, a retorika és kommunikáció viszonyát, a techné retoriké műveleteit, képesek alapvető beszédformák alkotására, előadására, szónoki beszédek elemzésére.

2. Tantárgyi program:

A retorika tárgya, fogalma értelmezései. Retorika és kommunikáció. Az antik retorika rövid története. A szónokra vonatkozó ismeretek. A meggyőzés. A hallgatóságra vonatkozó ismeretek. A techné retoriké műveletei: inventio (a téma feltalálása, anyaggyűjtés, az érvek fajtái, az érvelés módszerei) ; dispositio (szerkesztés, bevezetés, tárgyalás, befejezés); elocutio (nyelvi megformálás, körmondatok, alakzatok, nyelvhelyesség); memoria (emlékezetbe vésés); actio (előadás, a kommunikáció nonverbális eszközei). Beszédformák. Nagy magyar rétorok szónoki műveinek elemzése. Szövegalkotási, szövegelőadási gyakorlatok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadás tartása, zárthelyi dolgozat írása, házi dolgozat írása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere:

Formatív és szummatív

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

a kötelező és ajánlott irodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Arisztotelész: *Rétorika*. Telosz Kiadó, Bp., 1999.

Wacha Imre: *A korszerű retorika alapjai*. Szemimpex Kiadó, Bp., 1994.

Szálkáné Gyapay Márta: *Gyakorlati retorika*. Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

Szabó Katalin: *Kommunikáció felsőfokon*. Kossuth Kiadó, Bp., 1997.

Gáspári László: *Retorika*. Tankönyvkiadó, Bp., 1988.

Jászó Anna – L. Aczél Petra: *A régi új retorika*. Trezor Kiadó, Bp., 2000.

Tantárgy neve	Szociolingvisztika
Tantárgy kódja	TAB 2308
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy a nyelv és a társadalom viszonyának és bonyolult kölcsönhatásának bemutatását tűzi ki célként. Foglalkozik a szociolingvisztika fogalmával, tárgyával, vizsgálati módszereivel. Tárgyalja a nyelv és nyelvjárás viszonyának változását a történelmi fejlődés tükrében, a nyelvjárás definíció változásait. Elemzi a szociolingvisztika és a dialektológia kapcsolatát.

2. Tantárgyi program:

A szociolingvisztika fogalma, tárgya, helye a tudományok rendszerében. A szociolingvisztikai vizsgálat: a nyelvi adat, az anyaggyűjtés célja és alapelvei, a mintavétel, a megfigyelői paradoxon és az etikai dilemma kérdései.

Szociolingvisztikai alapfogalmak: nyelvi kompetencia, kommunikatív kompetencia, beszédhelyzet, nyelvhasználati szintér. A nyelvi szocializáció: az életkor és a nyelvhasználat, a nemek és a nyelvhasználat, média és a nyelvhasználat. A nyelvi hátrány és a nyelvi hátrányos helyzet: a korlátozott és kidolgozott kód.

A magyar nyelv rétegződésének problémái a szakirodalomban: a normatív, a területi és társadalmi nyelvváltozatok. A társadalmi nyelvváltozatok: a szaknyelvek, az argó, az ifjúsági nyelv. A mai magyar nyelvjárások és változatai, a nyelvjárásfogalom változása. A nyelvjárás jelenségek osztályozása. A nyelvjárás jelenségek és az oktatás. Tájnyelv az irodalomban és az oktatásban.

A magyar nyelvközösség. A magyar kisebbségek. A magyarországi kisebbségek. Az államnyelvi és kisebbségi nyelvhasználat. A nyelvi tervezés. A kétnyelvűség fajtái, előnyei és hátrányai. A kétnyelvűség és az iskola, illetve a család.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat, hallgatói beszámoló, szociolingvisztikai gyűjtés

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy

5. Az értékelés módszere

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott szakirodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

A. Jászó Anna (Szerk.): Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény, Tinta Könyvkiadó, Bp., 2002.

Domonkosi Ágnes: Megszólítások és beszédpartnerre utaló elemek nyelvhasználatunkban, a Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai, Debrecen, 2002.

Imre Rubenné: Szociolingvisztikai jelenségek Móricz Zsigmond műveiben, Bessenyei György Könyvkiadó, 2004.

Kiss Jenő: Társadalom és nyelvhasználat, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1995.

Ronald Wardhaugh: Szociolingvisztika, Osiris-Századvég, Bp., 1995.

Tantárgy neve	Bevezetés az irodalomtudományba
Tantárgy kódja	TAB 2309
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A félév során a hallgatónak el kell sajátítani a modern irodalomtudományi irányzatokat, valamint alapvető fogalmait. Az egyes irányzatokat történeti kontextusban kell értelmezni, mint egymással vitatkozó irodalom-felfogásokat. Ezzel párhuzamosan a kurzus célja, hogy az iskolákat jellemző interpretációs stratégiákat a hallgatók rövidebb elemzéseket végezve mint olvasási modelleket lássák, vagyis a gyakorlatban is hasznosítani tudják elméleti ismereteiket.

2. Tantárgyi program:

Az irodalomtudomány genezise-irodalom, irodalomtudomány és irodalomtanítása. A megértés problémája, az irodalom tudományos feldolgozásának kérdései. A premodern, modern és a posztmodern irányzatok és főbb jellemzőik.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A hallgató feladata a tárgy természetéből fakadóan nemcsak a feldolgozott tananyag jegyzetelése, hanem a kijelölt kötelező irodalom elemző feldolgozása, s az elemzési eljárások alkalmazásában való aktív részvétel.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Zárthelyi dolgozat, beszámoló, önálló elemzési feladatok alapján van mód a végső gyakorlati jegy megállapítására.

5. Az értékelés módszere:

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Az irodalomjegyzékben felsorolt jegyzetek és könyvek, a kortárs magyar szakirodalmi viták figyelemmel kísérése.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bókay Antal 1997. *Irodalomtudomány a modern és posztmodern korban*. Osiris Kiadó. Budapest.
 Jefferson, Ann-Robert ,David (szerk.) 1995. *Bevezetés a modern irodalomelméletbe*. Osiris Kiadó. Budapest.
 Eco, Umberto 1976. *A nyitott mű*. Gondolat Kiadó. Budapest.
 Hans-Georg Gadamer 1984. *Igazság és módszer*. Gondolat Kiadó. Budapest.
 Vilcsék Béla 1995. *Az irodalomtudomány provokációja*. Eötvös-Balassi Kiadó. Budapest.

Tantárgy neve	Irodalomtörténet I.
Tantárgy kódja	TAB 2310
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A korábbi irodalomtörténeti ismereteknek a felelevenítése és elmélyítése egy átfogóbb szemléletű, nyitottabb művészi befogadás kialakítása érdekében.

Az alapvető szakirodalmi tájékozódás mellett az olvasásnak és a szövegértelmezésnek mint legjellegzetesebb értelmiségi tevékenységi formáknak gyakoroltatása.

A világirodalom és a magyar irodalom történetének bemutatása a kezdetektől a XVIII. Század közepéig.

Korstílusok, alkotók és művek megismerése, különös tekintettel az 5-6. osztály irodalmi tantervének anyagára.

2. Tantárgyi program:

A világirodalom kezdetei. A Kalevala mint ősfoma. Az ókor irodalma: a görög eposz, a görög dráma, a római költészet.

A középkor irodalma Európában és Magyarországon. A reneszánsz társadalmi bázisa, világképe, képviselői az irodalomban és a társművészetekben. A humanizmus Magyarországon. Az európai barokk kultúra, művészet. A magyarországi barokk és jelentősebb alkotói.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A szemináriumi témák és az olvasandó művek feldolgozása beszámolók, kiselőadások, csoportos munkák és írásbeli számonkérés formájában.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott irodalom

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Sótér István (főszerk.): A magyar irodalom története 1-3. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1964-66.

Robert Graves: Görög mítoszok. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1985.

Horváth János: A magyar irodalmi műveltség kezdetei. Akadémiai, Bp., 1988.

Klaniczay Tibor (vál.): Magyarországi humanisták. Magyar remekírók sorozat. Szépirodalmi, Bp., 1982.

Szerb Antal: A világirodalom története. Magvető, Bp., 1989.

Gintli Tibor – Schein Gábor: Az irodalom rövid története I. Jelenkor, Pécs, 2007.

Tantárgy neve	Irodalomtörténet II.
Tantárgy kódja	TAB 2311
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2310
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Ismerje meg a hallgató a felvilágosodás korától a 19. század végéig az európai és a magyar irodalom legfontosabb irányzatait, annak képviselőit. Általános műveltsége a társművészetek területén is bővüljön. Legyen rálátása a három műnem történeti változásaira, s legyen képes a szaktudományi ismeretek birtokában műelemzési jártasságát bizonyítani.

2. Tantárgyi program:

Az európai felvilágosodás szellemi háttere, ismeretelméleti és művészeti irányzatai.

A magyar felvilágosodás stílusirányzatai. A nyelvújítási harc. A nemzeti színhátság kibontakozása. A romantika jellemzői az európai irodalomban és a társművészetekben. A 19. század magyar irodalma. A reformkor. A romantika és a realizmus. Realista ábrázolás a 19. század európai irodalmában.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A szemináriumi témák és az elolvasandó művek feldolgozása beszámoló, kiselőadások, írásbeli számonkérés formájában.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott irodalom

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Szerb Antal: A világirodalom története. Bp., 1973.

Julow Viktor: Árkádia körül. Szépirodalmi, Bp., 1975.

Bíró Ferenc: A felvilágosodás korának magyar irodalma. Balassi, Bp., 1994.

Kutassy Ilona (szerk.): Irodalomtörténeti atlasz a 10-18 éves tanulók számára. Cartographia Kft. Budapest, 2000.

Romantika: Világkép, művészet, irodalom. Szerk.: Szegedy-Maszák Mihály, Hajdú Péter. Osiris, 2001.

Gintli Tibor – Schein Gábor: Az irodalom rövid története I-II. Jelenkor, Pécs, 2007.

Tantárgy neve	Korunk irodalma II.
Tantárgy kódja	TAB 2312
Meghirdetés féléve	8.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1308
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A modern, neoavantgárd és posztmodern művek olvasásával a befogadói horizont tágítása. Ismerkedés a mai magyar líra alkotásaival. Az irodalom új műfajai. Tájékozódás az egyetemes magyar irodalomban és az irodalomtudományban.

2. Tantárgyi program:

Az irodalomszemlélet alakulása a modern és a posztmodern korban.

A 20. századi líra változatai, a kortárs magyar líra. Ismerkedés az irodalom új műfajaival.

Az egyetemes magyar irodalom (a romániai, a szlovákiai, a vajdasági, a kárpátaljai és a nyugati magyar irodalom) jelentős alkotó műhelyei.

Műelemző gyakorlatok.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Írásbeli dolgozat, kiselőadás, beszámoló

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

Kollokvium

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott irodalom, tanulmánykötetek

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bókay Antal: Az irodalomtudomány a modern és a posztmodern korban. Osiris, Bp., 1997.

Görömbei András: Kisebbségi magyar irodalmak (1945-2000). Debrecen, 2001.

Béládi Miklós – Pomogáts Béla – Rónay László: A nyugati magyar irodalom 1945 után. Gondolat, Bp., 1986.

Pomogáts Béla: Nyugat és Kelet között. Istar, Bp., 2000.

Nagy Pál: Az irodalom új műfajai. Párizsi Magyar Műhely. Párizs-Budapest, 1995.

Gintli Tibor – Schein Gábor: Az irodalom rövid története II. Jelenkor, Pécs, 2007.

Tantárgy neve	Logikatörténet
Tantárgy kódja	TAB 2101
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Kiss Lajos András főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A kurzus elsősorban az általános logikai ismeretek gyakorlati alkalmazására, logikai, esetleg stilisztikai szempontból hibás szövegek logikai elemzésére, argumentációs formák, vitahelyzetek gyakorlására helyezi a hangsúlyt.

2. Tantárgyi program:

A kurzus rövid áttekintést nyújt a logika történetének legfontosabb mozzanatairól, röviden kitér a dialektikus (tartalmi) logika koncepciójára. Eközben foglalkozik az ésszerűség, a premisszák és a konklúziók, a deduktív érvényesség, az induktív érvelési mód, az érvelési hibák problematikájával. A hallgatók gyakorlatokat oldanak meg, a napi sajtóban elemzésre érdemes cikkeket keresnek, vitairatokat írnak, s mindeközben folyamatosan foglalkoznak a mondandók szóbeli és írásbeli megformálásával kapcsolatos kérdésekkel.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A foglalkozásokon való részvétel a TVSZ szerint. Előadás esetén 1 db zárthelyi dolgozat teljesítése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy nincs, vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

Szeminárium esetén: önálló kiselőadás, házi dolgozat készítése a megszerzett ismeretek, kompetenciák alkalmazáskészségének értékelés.

Kollokvium esetén: szóbeli kifejezőkészség, a szaktárgy alapkérdéseiben való jártasság, érvelési készség, problémakezelő képesség értékelése.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A tárgy természetéből adódóan elsősorban az előadás esetleges multimédiás demonstrációs anyagai segíthetik az ismeretek, készségek, képességek fejlesztését. Szemináriumi munka során a forrásszövegek elemzése, az elemzési technikák gyakoroltatása, házi dolgozat készítése és szóbeli bemutatása, demonstrációja segíti a szakmai kompetenciák elmélyítését. Az adott témától függő multimédiás eszközök használata is lehetséges.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

Juhász Tamásné – Zaják E.: *Elemi logikai ismeretek*. Eger, EKTF, 1996.

Logika a mindennapi életben. A gyakorlati érvelés technikája. Y. Seech nyomán összeállította a BME Filozófia Tanszéke, Bp. 1995.;f: *Logikai munkafüzet*. Bp., 1980.

E. Iljenkov: *A dialektikus logika. Történeti és elméleti vázlatok*. Bp. Kossuth, 1977.

V. Sz. Bibler: *Az alkotó gondolkodás – Bevezetés a gondolati dialógus logikájába*. Bp. Gondolat, 1982.

Willard Van Orman Quine: *A tapasztalattól a tudományig*. Bp. Osiris, 2002.

Tantárgy neve	Etika
Tantárgy kódja	TAB 2102
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2101
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Kiss Lajos András főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az etika urzusnak az a célja, hogy az ember és társadalom műveltségi területen tanuló hallgatók megismerkedjenek az erkölcsfilozófia fő területének alapfogalmaival, az etikai irodalom klasszikus műveiben található alapvető etikai kérdésekkel. Ismerjék meg a legfontosabb etikai irányzatokat, erénytanokat és az alkalmazott etika fő területeit. Legyenek képesek a megszerzett ismeretek birtokában erkölcsi szituációkat felismerni, azokban döntéseket hozni, ill. másokat erkölcsileg megalapozott döntések meghozatalában értelmes tanácsokkal ellátni. Legyenek képesek a pedagógusi munkájukban a kurzus során elsajátított ismereteket, készségeket megfelelő színvonalon közvetíteni, tudásukat a gyermekeknek átadni.

2. Tantárgyi program:

A kurzus érinti az európai erkölcsfilozófia minden lényeges területét, mind történeti, mind pedig tematikai vonatkozásban. A kurzus változatos eszközökkel és módszerekkel dolgozza fel kisebb egységekre bontott témákat (pl. szituációs játék, kiselőadás, dialógus, vita stb.). A tanórákat közös mozi-, ill. színházlátogatás is kiegészíti.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A foglalkozásokon való részvétel a TVSZ szerint. Előadás esetén 1 db zárthelyi dolgozat teljesítése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy nincs, vizsgajegy.

5. Az értékelés módszere:

Szeminárium esetén: önálló kiselőadás, házi dolgozat készítése a megszerzett ismeretek, kompetenciák alkalmazáskészségének értékelés.

Kollokvium esetén: szóbeli kifejezőkészség, a szaktárgy alapkérdéseiben való jártasság, érvelési készség, problémakezelő képesség értékelése.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A tárgy természetéből adódóan elsősorban az előadás esetleges multimédiás demonstrációs anyagai segíthetik az ismeretek, készségek, képességek fejlesztését. Szemináriumi munka során a forrásszövegek elemzése, az elemzési technikák gyakoroltatása, házi dolgozat készítése és szóbeli bemutatása, demonstrációja segíti a szakmai kompetenciák elmélyítését. Az adott témától függő multimédiás eszközök használata is lehetséges.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Heller Ágnes: *Általános etika*. Cserépfalvi, Bp. 1994.

Nyíri Tamás: *Alapvető etika*. Bp. 1988.

Hársing László: *Irányzatok az etika történetében*. Bp. Nemzeti Tankönyv Kiadó, 2004.

Tantárgy neve	Vallástörténet, vallásfilozófia
Tantárgy kódja	TAB 2103
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2102
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Trembeczki István főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A kurzus célja a nagy történelmi vallások társadalmi valóságának, mai és történeti formáinak megközelítése a vallástudomány különböző diszciplínáinak alapvető fogalmai segítségével (vallásfilozófia, összehasonlító vallástörténet stb.), elsősorban abból a szempontból, hogy a hallgatók jól eligazodhassanak mai világunk, kulturális-szellemi életünk vallási jelenségeiben, a hitélet, a kultusz, a felekezeti motivált életmód és viselkedés kérdéseiben. A tárgy programja a filozófia, az etikátörténet és a néprajz tárgyakra épít a művelődési terület tantervi hálóján belül.

2. Tantárgyi program:

A kurzus áttekintve a vallástudományok diszciplináris rendszerét, elsőként a vallás filozófiai megközelítését mutatja be az európai gondolkodás történetében. A XVII-XVIII. századi felvilágosodás filozófusainak vallásfelfogásától, az angol és a francia felvilágosodás (teizmus, deizmus, ateizmus) vallásértelmezésén keresztül a klasszikus német filozófia vallásértelmezéséig. A vallás kritikája L. Feuerbach és K. Marx filozófiájában, ill. a keresztény vallásbölcselet újabb kori vonulatai következő nagy témakör. A kurzus röviden érinti a vallástörténet néhány alapvető kérdését a keletkezéelméletektől a politeizmus, monolátria, monoteizmus történeti alakzatain keresztül az ószövetségi zsidó vallás és a kereszténység kialakulásának kérdéséig. A tárgy a gyakorlati vallásismeret kérdéseivel zárul, melyek között a mai magyar társadalom vallási viszonyait is érinti.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A foglalkozásokon való részvétel a TVSZ szerint.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy nincs, vizsgajegy.

5. Az értékelés módszere:

Önálló kiselőadás, házi dolgozat készítése a megszerzett ismeretek, kompetenciák alkalmazáskészségének értékelése

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A tárgy természetéből adódóan elsősorban az előadás esetleges multimédiás demonstrációs anyagai segíthetik az ismeretek, készségek, képességek fejlesztését. Szemináriumi munka során a forrásszövegek elemzése, az elemzési technikák gyakoroltatása, házi dolgozat készítése és szóbeli bemutatása, demonstrációja segíti a szakmai kompetenciák elmélyítését. Az adott témától függő multimédiás eszközök használata is lehetséges.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Horváth Pál: *Vallásismeret*. Calibra, Bp. 1996. (ez a törzsanyag)
M. Eliade: *Vallási hiedelmek és eszmék története*. I-III. kt. Osiris-Századvég, 1994.
Gesztelyi Tamás szerk.: *Egyházak és vallások a mai Magyarországon*. Akadémia, Bp. 1991.
T. Luckmann: *A láthatatlan vallás. A vallás fenomenológiája*. In: Magyar Lettre Intertationale, 23. sz. (1996/97)
R. Otto: *A szent. Az isteni eszméjében rejlő irracionális és viszonya a racionálishoz*. Osiris, Bp. 1997.
Gáspár Csaba László: *Mi a vallás? Adalékok a vallás lényegének meghatározásához*. In.: Isten és a „semmi”. Filozófiai-teológiai tanulmányok. Harmat Kiadói Alapítvány, Bp. 2000.
J. Moltmann: *Teológia ma*. Ref. Zsin. Ir. Bp. 1999. (A forrásszövegeket külön nem tüntettük fel)

Tantárgy neve	Korszakok és korszakhatárok az egyetemes történelemben
Tantárgy kódja	TAB 2104
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Buhály Attila főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgató ismereteket szerezzen az egyetemes őskori, ókori, középkori történelemből, annak főbb fordulópontjairól. Ismerje meg a történelmi események főbb mozgatórugóit, az azok közötti logikai összefüggéseket, ok-okozati viszonyokat.

2. Tantárgyi program:

A humánevolúció folyamata, tudományelméleti kérdései
Társadalom, kereskedelem és csere az archaikus társadalmakban
A földműveléstől a fémmegmunkálásig: technológiai innovációk és társadalmi, kulturális következmények
Birodalomalapítási modellek az ókori keleten
A görög polisz és demokrácia Athénben
Róma útja a városállamtól a birodalomig
A kereszténység Európa kulturális alapjává válik
Hűbériség és rendiség: a középkori Európa társadalma
Európa peremvidékén: az iszlám kialakulása, koratörténete

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A hallgatók a kurzus során összeállítanak egy wiki-oldalt, amelyben témakörönként összegyűjtik az alábbi tudnivalókat: a témakörhöz tartozó legfontosabb évszámok, események, fogalmak (a közoktatásban előkerülő tantárgyi anyag alapján)

A fogalmak definíciói.

A szereplők rövid életrajza, „ki kicsoda”

Rövid leírás az ok-okozati összefüggésekről, közvetlen előzményekről, következményekről.

Utóbbi óránként egy hallgató órai referátum formájában szóban is elővezeti, amelynek során lehetőség szerint prezentációt készít. Ennek során a félév folyamán minden hallgató legalább egyszer sorra kerül.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Megajánlott jegy a következők alapján:

A wiki-oldal összeállításában kifejtett aktivitás (40%)

Órai aktivitás (30%)

A szóbeli referátum minősége, tömörsége, szakszerűsége (30%)

Ha a hallgató a megajánlott jegyet nem fogadja el: zárthelyi dolgozat.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Online felület (<http://moodle.nyf.hu>), interaktív tábla, vagy laptop, wifi- és/vagy ethernet-kapcsolat, projektor

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Chadwick, H.: A korai egyház. Bp. 1999

Diamond, J.: Háborúk, járványok, technikák. Bp. 2000

Gaál E. / Kertész I.: Az őskor és az ókor története. Eger, 2003

Klaniczay G.: Európa ezer éve – A középkor I-II. Bp. 2005

Renfrew, C.: A civilizáció előtt. Bp. 1995

Online portálok, blogok: www.mult-kor.hu; www.regeszetimagazin.hu; <http://toriblog.blog.hu>; www.tte.hu; <http://sirasok.blog.hu>; ill. az ezeken a helyeken hivatkozott szakmai blogok, oldalak.

Tantárgy neve	Gyermekfilozófia
Tantárgy kódja	TAB 2105
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Kiss Lajos András főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A gyermekfilozófia c. kurzus elsődlegesen azt a feladatot tűzi maga elé, hogy a filozófiai és etikai problémákat, a nem felnőtt gondolkodás logikájával és fogalmi apparátusával” történő feldolgozását valósítsa meg.

2. Tantárgyi program:

A tantárgy tartalma: A kurzus kiindulópontként munkájához M. Lipman professzor „Philosophy for Children” /Gyermekfilozófia/ programját használja, amelynek alapján már több mint húsz éve, s immár 35 országban meghonosították a gyermekekkel folytatott filozófiai beszélgetéseket. A program alapja a szokratészi módszer, mely szerint a tanár csak bábáskodhat a tanulók gondoltainak születésénél. A kérdező közösség alakult osztályban folytatott beszélgetések fejlesztik a gyerekek problémameglátási, ítéletalkotási, érvelési, bizonyítási képességét, segítenek a megértésben és a másokkal való toleráns magatartás elsajátításában.

A kurzus második része az etikaoktatás módszertani kérdéseit dolgozza fel. Segítséget nyújt a megfelelő pedagógiai, didaktikai módszerek, eszközök kiválasztásához és alkalmazásához az iskolai oktatásban. Valamint konkrét segítséget nyújt tanmenetek, óravázlatok elkészítéséhez, és tanácsokat ad a megfelelő színvonalú és minőségű oktatási segédeszközök kiválasztásához.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A foglalkozásokon való részvétel a TVSZ szerint. Előadás esetén 1 db zárthelyi dolgozat teljesítése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy nincs, vizsgajegy.

5. Az értékelés módszere:

Szeminárium esetén: önálló kiselőadás, házi dolgozat készítése a megszerzett ismeretek, kompetenciák alkalmazáskészségének értékelés.

Kollokvium esetén: szóbeli kifejezőkészség, a szaktárgy alapkérdéseiben való jártasság, érvelési készség, problémakezelő képesség értékelése.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A tárgy természetéből adódóan elsősorban az előadás esetleges multimédiás demonstrációs anyagai segíthetik az ismeretek, készségek, képességek fejlesztését. Szemináriumi munka során a forrásszövegek elemzése, az elemzési technikák gyakoroltatása, házi dolgozat készítése és szóbeli bemutatása, demonstrációja segíti a szakmai kompetenciák elmélyítését. Az adott témától függő multimédiás eszközök használata is lehetséges.

7. Kötelező, ajánlott irodalom :

Szirtes László: *Gyermekfilozófia, filozófia kisiskolásoknak*, Korna, Bp. 1998.

Antoine De Saint-Exupery: *A kis herceg*, Bp. Móra, 1993.

N. Sz. Júlia: *Hogyan tanítsunk ésszerűsége és demokráciára: a „Gyermekfilozófia” stratégiája.*

Gyermekfilozófiai Szgy. I-IV. kötet.

Tantárgy neve	Néprajz
Tantárgy kódja	TAB 2106
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Trembeczki István főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A 30 órás bevezető kurzusnak az a célja, hogy az ember és társadalom műveltségi területet tanuló hallgatók megismerkedjenek a néprajz fő területeinek alapvető fogalmaival, a néprajzi irodalom klasszikus hazai és külföldi műveivel, kézikönyveivel, s némi gyakorlatot szerezzenek a gyűjtőmunkában is. A megszerzett ismeretanyag alapot teremthet ahhoz, hogy a pedagógus a hagyományos népi műveltség szélesebb körét építhesse be az általános iskolai tananyagba és a tanítási órákon kívüli foglalkozásokba.

2. Tantárgyi program:

A kurzus érinti a magyarság, illetve a nagyvilág néprajzának minden területét (néprajzi csoportok, gazdálkodás, társadalomszervezet, lakás, öltözködés, táplálkozás, folklór). A kisebb egységekre bontott témákat 2 fős csoportok dolgozzák ki és adják elő, s a megbeszélés tanári előadásokkal egészül ki. A szokásos tantermi foglalkozásokat múzeumlátogatás(ok), népmesék dramatizált előadásai, ill. a tanév végén egész napos néprajzi kirándulás egészíti ki.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A foglalkozásokon való részvétel a TVSZ szerint. Előadás esetén 1 db zárthelyi dolgozat teljesítése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félévközi jegy nincs, vizsgajegy.

5. Az értékelés módszere:

Szeminárium esetén: önálló kiselőadás, házi dolgozat készítése a megszerzett ismeretek, kompetenciák alkalmazáskészségének értékelés.

Kollokvium esetén: szóbeli kifejezőkészség, a szaktárgy alapkérdéseiben való jártasság, érvelési készség, problémakezelő képesség értékelése.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

-

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

A tárgy természetéből adódóan elsősorban az előadás esetleges multimédiás demonstrációs anyagai segíthetik az ismeretek, készségek, képességek fejlesztését. Szemináriumi munka során a forrásszövegek elemzése, az elemzési technikák gyakoroltatása, házi dolgozat készítése és szóbeli bemutatása, demonstrációja segíti a szakmai kompetenciák elmélyítését. Az adott témától függő multimédiás eszközök használata is lehetséges.

Balassa - Ortutay: *Magyar néprajz*, Bp. 1979.

Kósa - Szemerkenyi: *Apáról fiúra. Néprajzi kalauz*. Bp., 1973. Néprajzi Lexikon, Bp. 1977.

Victor Turner: *A rituális folyamat*. Bp. Osiris, 2002.

Marcel Mauss: *Szociológia és antropológia*. Bp. Osiris, 2000.

Tantárgy neve	Helytörténet
Tantárgy kódja	TAB 2107
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Reszler Gábor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TR

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az ember és társadalom tantárgy része.

2. Tantárgyi program:

A helytörténettel kapcsolatos alapvető elméleti, módszertani megközelítések bemutatása; a történeti irányzat tudományos igényű műveléséhez elengedhetetlen tudományágak, kézikönyvek, források megismertetése a hallgatókkal.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadásokon és a gyakorlatokon való rendszeres, aktív részvétel; egy helytörténeti házi dolgozatnak a félév végére való elkészítése, valamint egy zárthelyi dolgozat megírása félév közben.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Félév végi gyakorlati jegy (osztályzat).

5. Az értékelés módszere:

A zárthelyi és házi dolgozat súlyozott átlagolásán alapuló módszer.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A hallgatók rendelkezésére bocsátott tematikában található szakirodalom + az előadások anyaga

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Gyáni Gábor: Helytörténet, várostörténet és regionális kutatások új megvilágításban. Hódmezővásárhely, 1979.
 Bényei Miklós: Helytörténet, iskola, könyvtár: helytörténeti ismeretek iskolai oktatásának segítése a könyvtárakban. Bp., 1997.
 Stier Miklós: A helytörténetírás módszertani kérdései. Bp., 1980.
 Csombor Erzsébet – Tóth Krisztina (szerk.): Levéltár és helytörténet: a Komáromi Levéltáros Szakmai Nap előadásai, 1994–2004. Esztergom, 2005.
 Bodor Antal – Gazda István: Magyarország honismereti irodalma, 1527–1944. Bp., 1984.
 Bertényi Iván (szerk.): A történelem segédtudományai. Bp., 2006.

Tantárgy neve	Szociológia
Tantárgy kódja	TAB 2108
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB1105, TAB1106
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Kerülő Judit főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	AK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A szociológia a társadalmi élet törvényszerűségeinek, társadalmak megismerésének tudományos módszere. Az egyén, a különböző intézmények és a közöttük megjelenő értékek, normák, összefüggések, társadalmi faktorok működésének terepuma, mely hitünk szerint megismerhető, empirikus módszerekkel feltárható és bemutatható. Az órák során megismerjük a társadalom alapintézményeit (családot, iskolát, társadalmi szervezetet), a társadalom nagy rendszereit (gazdaságot, kultúrát, szocializációt) és az egyén a nagy rendszerekhez kapcsoló működtető mechanizmusokat (értékeket, normákat, szabályokat).

2. A tantárgyi program:

Bevezetés. A szociológia helye a tudományok rendszerében.

A szociológia története, fejlődése, irányai.

Társadalmi szerkezet, rétegződés, státusz és szerep. Társadalmi mobilitás. Egyén és közösség viszonya

Gender studies

Leszakadó társadalmi csoportok szociológiája, egyenlőtlenség és szegénység

Családszociológia

Kisebbségsszociológia

Ifjúságszociológia

Politikai szociológia

Gazdaságszociológia

Oktatásszociológia

Vallásszociológia

Médiaszociológia

3. Évközi tanulmányi követelmények:

1 db házi dolgozat eredményes megírása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Szóbeli vizsga

5. Az értékelés módszere:

–

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

–

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Anthony Giddens: Szociológia Osiris Kiadó 2008

Andorka Rudolf : Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó 2006.

Tantárgyelem neve	Oktatásgazdaságtan
Tantárgyelem kódja	TAB 2109
Meghirdetés féléve	8.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2107
Tantárgyelem-felelős neve és beosztása	Dr. Egri Imre főiskolai tanár
Tantárgyelem-felelős tanszék kódja	KO

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az oktatás-társadalom-gazdaság, kapcsolatrendszer összefüggéseinek vizsgálata, problémák, dilemmák feltárása. Az oktatás mint a termelési tapasztalatok a fejlődés hajtóerejének forrása. Oktatás, mint vállalkozás.

2. Tantárgyi program:

Az oktatás-gazdaságtan tárgya, feladata. Az ismeretek átadása, az iskola szerepének változása a társadalmi fejlődés folyamán. A munkamegosztás és az ismeretek specializációja, szakmák, a gazdaság hatása. A technikai fejlődés hatása az oktatásra. Az oktatásra ható sajátos tényezők (család, kor) A társadalom hatása az oktatásra. A társadalmi viszonyok (szocializmus) hatása az oktatásra. Az oktatás fejlődésének nemzetközi tendenciái. A hazai oktatás tartalmi, szervezeti, érdekeltégi fejlesztésének problémái.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere

Írásbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és az ajánlott irodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Egri – Hegedűs: Oktatás-gazdaságtan, Stúdium 2001.

Timár János: Oktatás-gazdaságtani írásai

T.W. Shultz: Beruházás az emberi tőkébe. KJK 1983.

Ph. H. Coombs: Az oktatás-gazdaságtan válsága. Tk 1971.

Polonyi István: Az oktatás gazdaságtana, Osiris Bp. 2002.

Halász Gábor: Az oktatási rendszer, Műszaki Könyvkiadó 2001.

Tantárgy neve	Tantárgypedagógia
Tantárgy kódja	TAB 2110
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Buhály Attila főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Adjon ismereteket az „Ember és társadalom” műveltségi terület tantervi programjait felölelő 5-6. osztályos iskolai tantárgy(ak)ról, tanításának céljáról. A hallgatók legyen tisztában különböző didaktikai, történelem szakmódszertani eljárások elméleti háttérével és azok alkalmazásának módjával és lehetőségeivel .

2. Tantárgyi program:

A történelemtanítás története, sajátosságai, eszközei és módszerei

A történelem tantárgy, az „Ember és társadalom” műveltségterület és a NAT

Történelmi tévképzetek, történelemszemlélet, nemzeti azonosságtudat

Kompetenciaalapú történelemtanítás és értékelés

IKT-eszközök és a történelemtanítás

Új módszerek a történelemtanításban: a projekt módszer; konnektivista tanulás- és tanításmódszertan; a kérdés- vagy problémaalapú („inquiry based”) történelemtanítás

Hospitalálás, óramegfigyelés (legalább 3 alkalom)

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Rövid referátumok írása és tartása, a tantárgyi programokhoz gyűjtött példák, esetleírások bemutatása. A tantárgyi programban szereplő elemekhez önálló programok, miniprojektek tervezése és készítése, a párhuzamosan futó diszciplináris tárgyak (pl. „Korszakok...” TAB 2104) anyagának felhasználásával

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

A referátumok, a bemutatott programok és tervek szakszerűsége, alkalmazhatósága, belső koherenciája. Órai aktivitás

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Online felület (<http://moodle.nyf.hu>), interaktív tábla, vagy laptop, wifi- és/vagy ethernet-kapcsolat, projektor

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

F. Dárdai Ágnes: Történelmi megismerés – történelmi gondolkodás I-II. Bp. 2006

Katona András - Sallai József: A történelem tanítása. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2002.

Katona András (szerk.): A történelemtanítás gyakorlata. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2000., 2003.

Knausz Imre: Évszámokon innen és túl... Megújuló történelemtanítás. Bp. 2001

Online felületek:

<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu> (Történelemtanítás. Online történelemdidaktikai folyóirat)

<http://www.tte.hu> (Történelemtanárok Egylete)

<http://oktpolcafe.hu>

<http://blog.ollejanos.hu>

#huedchat twitter-csatorna

Tantárgy neve	Magyarország történelem és társadalomismerete a XX. században
Tantárgy kódja	TAB 2112
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2104, TAB 2106
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Reszler Gábor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TR

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy bemutassa a magyar történelem és társadalom eseményeit a 20. század elejétől napjainkig. Kiemelt cél a történelmi fordulópontok elemzése és a rendszerváltás utáni gazdasági társadalmi, politikai struktúra ábrázolása.

2. Tantárgyi program:

Főbb témakörök: Magyarország első világháború utáni helyzete. A békeszerződés aláírása és következményei. Gazdasági és politikai konszolidáció. Életmód, társadalomtörténet és kultúrpolitika a Horthy-korszakban. A magyar külpolitika fő törekvései a két világháború között. Magyarország és a második világháború. Az ország szovjetizálása (1944-1948). Az ún. ötvenes évek jellemzői. Az 1956-os forradalom és szabadságharc. A Kádár-rendszer jellege. A gazdaság és társadalom helyzete a rendszerváltás után. A politikai intézményrendszer felépítése és működése után; a civil társadalom. Az oktatás- és a kultúrpolitika napjainkban.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kötelező irodalom alapján felkészülés az adott témakörből.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév során végzett órai munka és a zárthelyi dolgozat alapján gyakorlati érdemjegy adása.

5. Az értékelés módszere:

A folyamatos órai munka alapján értékeli az elsajátított témakört, a lexikális tudás mellett a történelmi folyamatok, fordulópontok értelmezése. Zárthelyi dolgozat két részből áll; egyrészt egy teszt jellegű részből, amely a történelmi látásmódot, a lényegkiemelést és a fogalmazási készséget (történelmi kifejezőmódot) méri fel, és ellenőrzi.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

- térképek (topográfiaismeret)
- források (történelmi dokumentumok) elemzése
- filmek - dokumentum- és játékfilmek egy-egy történelmi kérdéstről
- visszaemlékezések (oral history) anyagai
- használandó eszközök: írásvetítő, projektor, térképtáblák, magnetofon

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Gyáni Gábor - Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig. Osiris, Bp., 2001.

Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. sz. második felében. Bp., 2002.

Kaposi Zoltán: Magyarország gazdaságtörténete 1700-2000. Dialóg Campus, Bp.-Pécs, 2002.

Kovács I. Gábor et al. (szerk.): Magyarország társadalomtörténete 1945-1989. (Válogatott tanulmányok.) Új mandátum kiadó, Bp., 2000.

Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris, Bp., 1999.

Huszár Tibor: Kádár János politikai életrajza. I-II. köt. Budapest, 2001.

Romsics Ignác: Volt egyszer egy rendszerváltás. Budapest, 2003, Rubicon

Tantárgy neve	A matematika alapjai
Tantárgy kódja	TAB 2401
Meghirdetés féléve	1.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0 + 2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Nagy Károly főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók lássák a halmazok, logika témakör jelentőségét a matematika tanításában. Halmazelméleti és logikai ismereteik bővítése, matematikai szemléletük, gondolkodásuk, kifejezőképességük, feladatmegoldó készségük fejlesztése.

2. Tantárgyi program:

Halmazműveletek tulajdonságai. Kijelentés-logika. Logikai műveletek tulajdonságai. Formalizálás. Egyenértékű formulák, ekvivalens átalakítások. Következtetések helyességének vizsgálata. Predikátumlogika. Műveletek predikátumokkal. Formalizálás. Egyenértékű formulák, átfogalmazások. Kategorikus kijelentések. Szillogisztikus és szinguláris következtetések. Matematikai módszerek. Fogalomalkotás. A megismerés módszerei. Induktív és deduktív módszer. Hipotézis. Az axiomatikus módszer.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Két zárthelyi dolgozat, melyben a hallgatónak számot kell adnia elméleti ismereteiről és feladatmegoldásokban való jártasságáról.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy kialakításánál a két zárthelyi dolgozat eredménye mellett figyelembe vesszük a hallgatónak a gyakorlatokon végzett munkáját.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Általános iskolai tankönyvek, munkafüzetek, szakköri feladatok, versenyfeladatok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Pólos-Ruzsa: A logika elemei. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1987.

Szendrei János: Logika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1975.

Urbán János: Matematikai logika. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1983.

Varga Tamás: Matematikai logika kezdőknek 1-2. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1964. 1966.

Tantárgy neve	Elemi Algebra
Tantárgy kódja	TAB2402
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0 + 3
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB1402, TAB2401
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Kurdics János főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók algebrai ismereteinek bővítése, szemléletmódjuk, gondolkodásuk formálása. A matematikai kifejezőképesség, a bizonyítási igény és készség, az önálló feladatmegoldó készség fejlesztése.

2. Tantárgyi program:

Algebrai művelet és algebrai struktúra. Műveleti tulajdonságok. Alapvető algebrai struktúra- típusok. Algebrai struktúrák leképezései. Kongruenciareláció és kompatibilis osztályozás. Számelmélet. Polinomgyűrű. Maradék oszthatóság. Oszthatósági szabályok. Prímszámok. Számelméleti függvények. Elsőfokú diofantoszi egyenletek. Pitagorasz számhármak. Kongruenciák. Számkör-bővítések. A komplex számok teste. Lineáris egyenlet-rendszerek.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Két zárthelyi dolgozat, melyben a hallgatónak elméleti ismereteiről és a témakörhöz kapcsolódó feladatok megoldásáról kell számot adni.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A kollokvium írásbeli vizsga, melynek feladatai között –a félévközi dolgozatokhoz hasonlóan– elméleti kérdések és feladatmegoldások vannak.

5. Az értékelés módszere:

A dolgozatokat pontozással értékeljük. A kollokvium jegyének kialakításánál beszámítjuk a félévközi dolgozatok eredményét.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Általános iskolai tankönyvek, munkafüzetek, szakköri feladatok, versenyfeladatok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Csóka Géza (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004.

Fried Ervin: Lineáris algebra. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1986.

Pappné Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.

Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 2004.

Szendrei János: Algebra és számelmélet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1975.

Tantárgy neve	Kombinatorika és valószínűségszámítás
Tantárgy kódja	TAB2403
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TA1401
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Szalontai Tibor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Változatos példaanyagon keresztül megmutatni a hallgatóknak, hogy az életben adódó gyakorlati problémák megoldásában is segít a matematika. A variációs készség fejlesztésével felkészíteni a hallgatókat a problémaszituációk gyors felismerésére, az ezekre történő reagálásra.

2. Tantárgyi program:

Az alapképzés kombinatorika anyagának mélyítése. Binomiális tétel. A binomiális együtthatók néhány tulajdonsága. A Pascal-háromszög. Eseményalgebra elemei, kapcsolata a halmazelmélettel. A valószínűség matematikai fogalma. Kolmogorov-féle axiómák. Klasszikus valószínűségi mező. Geometriai valószínűség. Feltételes valószínűség. Események függetlensége. A teljes valószínűség tétele. A valószínűségszámítás iskolai vonatkozásai.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere:

A félév során írt zárthelyi dolgozatok átlaga, órai aktivitás, házi dolgozat értékelése.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Helyi feladatlapok, 5. és 6. osztályos matematika munkafüzetek, feladatgyűjtemények.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Lukács: Valószínűségszámítási feladatok. Budapest, 1988.

Solt György: Valószínűségszámítás. Műszaki Könyvkiadó, Budapest 2007.

Vilenkin: Kombinatorika. Műszaki Könyvkiadó, Budapest 1987.

Tantárgy neve	Statisztikai mérések
Tantárgy kódja	TAB2404
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB2403
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Prof. Dr. Gát György egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a legáltalánosabb leíró és matematikai statisztikai fogalmakkal. A hallgatók legyenek képesek önállóan statisztikai adatok feldolgozására, próbák végrehajtására, következtetések meghozatalára.

2. Tantárgyi program:

Leíró statisztika: statisztika tárgya és szerepe; a statisztikai sokaság és ismérv, statisztikai csoportosítás; viszonyszámok, különféle átlagok. Gyakorisági sorok, a gyakorisági sorok grafikus ábrázolása, oszlop és kördiagram, szóródási mutatók. Idősorok, dinamikus viszonyszámok.

Statisztikai próbák: statisztikai minta, átlag, szórás, az egy és kétmintás t és u próba. F próba, függetlenség vizsgálat. Lineáris regresszió.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A félév folyamán 2 zárthelyi dolgozat írása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A félév folyamán 2 zárthelyi dolgozat írása, ezek átlagából a jegy kialakítása.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Gát György: Valószínűségszámítás. Házijegyzet, <http://zeus.nyf.hu/~gatgy/VAL.HTM>

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Korpás Attiláné: Általános statisztika I-II. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt, 1996.

Obádovics J. Gyula: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika, Scolar Kiadó, 2003.

Solt György: Valószínűségszámítás. Műszaki Könyvkiadó, 1971.

Szelecsán János: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika, Kiadó: LSI Oktatóközpont, 1999.

Tantárgy neve	Geometria I
Tantárgy kódja	TAB2405
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Kovács Zoltán főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Elsődleges cél megismertetni a hallgatókat azzal, hogy a geometria miként van jelen a matematika többi ágában.

2. Tantárgyi program:

Geometriai axiómarendszerek, Hilbert-féle illeszkedési tér és illeszkedési tételek. Euklideszi elemi- és alapszerkesztések. Műveletek szakaszokkal. Példák nem euklideszi eszközökre és közelítő szerkesztésekre. Az aranymetszés, szabályos ötszög és tízszög. Az inverzió fogalma és alaptulajdonságai. Körzős szerkesztések. Geometriai transzformációk.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez a hallgatóknak két sikeres zárthelyi dolgozatot kell írniuk.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

5. Az értékelés módszere:

Gyakorlati jegy.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Geometriai szerkesztésekhez megengedett eszközök: körző, egyélű vonalzó, derékszögű vonalzó.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Balassa Zsófia: Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Hajós György: Bevezetés a geometriába. Tankönyvkiadó, 1966.

Pappné Dr. Ádám Györgyi: Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Dr. Pelle Béla: Geometria. Tankönyvkiadó, 1974.

Tantárgy neve	Geometria II
Tantárgy kódja	TAB2406
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB2405
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Kovács Zoltán főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Elsődleges cél megismertetni a hallgatókat azzal, hogy a geometria miként van jelen a matematika többi ágában.

2. Tantárgyi program:

Sokszögek átdarabolása, Bolyai Farkas tétele, átdarabolásos bizonyítások (pl. Pitagorasz-tétel). Parkettázás. Szabályos sokszögek négyzet rácson, szabályos testek kocka rácson. Gráfelmélet és topológia elemei. Tételek távolsága és szöge. Felszín- és térfogatszámítás.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A gyakorlati jegy megszerzéséhez a hallgatóknak két sikeres zárthelyi dolgozatot kell írniuk.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok

Geometriai szerkesztésekhez megengedett eszközök: körző, egyélű vonalzó, derékszögű vonalzó.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Andrásfai Béla: Ismerkedés a gráfelmélettel. Tankönyvkiadó, 1974

Balassa Zsófia: Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.

Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Bereznai Gyula: Pitagorasz tétele. Tankönyvkiadó, 1972.

Hajós György: Bevezetés a geometriába. Tankönyvkiadó, 1966.

Pappné Dr. Ádám Györgyi: Matematika az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára.

Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Dr. Pelle Béla: Geometria. Tankönyvkiadó, 1974.

Szederkényi Antal: Topológia. Tankönyvkiadó, 1972.

Tantárgy neve	Függvények
Tantárgy kódja	TAB2407
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Szalontai Tibor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A függvénytani ismeretek kiegészítése, a függvények, sorozatok magasabb szintű tárgyalása. A hallgató ismerje meg és alkalmazza a valós számsorozat és a valós függvény fogalmát, a határérték fogalmát, a differenciál- és integrálszámítás szemléletes alapjait.

2. Tantárgyi program:

Példákon és feladatokon át: A reláció és a függvény fogalma. A számsorozat fogalma, jellemzői: korlátosság, monotonitás, torlódási pont, konvergencia, határérték. A számsor és konvergenciája, a geometriai sor. A valós függvény fogalma, (többváltozós valós értékű függvény fogalma). Elemi valós függvények: transzformáció, inverz, határérték, folytonosság. A differenciálhányados fogalma és geometriai jelentése, a derivált-függvény szemléletes fogalma, monotonitás, szélsőérték, konvexitás, inflexiós pont, a differenciálható függvény menetének vizsgálata; (Elemi valós függvények deriváltja, deriválási szabályok.) A primitív függvény és a határozatlan integrál fogalma. A határozott integrál szemléletes fogalma, alkalmazásai.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A gyakorlatokon aktív részvétel. A megoldott feladattípusok önálló gyakorlása, a házi dolgozatok elkészítése, beadása. A kötelező irodalomból kijelölt részek önálló tanulmányozása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy alapja két zárthelyi dolgozat eredménye és a házi dolgozatok érdemjegye, amelyen felfelé módosíthat a gyakorlatokon mutatott aktivitás és eredményesség.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A hallgatók saját „függvénytáblázatot”, számológépet használnak. Alkalmanként (lehetőség szerint) komputeralgebrai szoftver bemutatása és használata. A kötelező és ajánlott irodalom.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Iszály Ferenc (szerk): Természettudományos alapismeretek. Bessenyei Kiadó, Nyíregyháza, 2000.

Bárczy: Határérték, Differenciálszámítás, Integrálszámítás, Bolyai Könyvek sorozat, Műszaki Könyvkiadó, Budapest

Szerényi Tibor: Analízis. Tankönyvkiadó, Budapest, 1977.

Tantárgy neve	Elemi matematika II.
Tantárgy kódja	TAB 2408
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2402
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Szalonti Tibor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Szilárd, alkalmazásra képes matematikai ismeretek biztosítása a színvonalas, korszerű tanításhoz. A készségek, képességek elméleti, szaktudományi és szakmódszertani továbbfejlesztése.

2. Tantárgyi program:

Az 1-6. osztály feladattípusainak áttekintése témakörönként. Felzárkóztató és gyakoroltató, szakköri és versenyfeladatok megoldása és szerkesztése. Szemléltető eszközök, munkaeszközök és számítógépek felhasználásának lehetőségei a matematikai problémák megoldásában.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok, házi dolgozatok készítése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A zárthelyi dolgozatok, házi dolgozatok és az órai munka alapján gyakorlati jegy megállapítása.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Helyi készítésű feladatlapok, versenyfeladat-sorok, 5-6. osztályos matematika munkafüzetek.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

Matematikai versenytesztek. MOZAIK Oktatási Stúdió, Szeged, 1994-2008.

Pólya György: A problémamegoldás iskolája. Tankönyvkiadó, Budapest 1967.

Róka Sándor: 2000 feladat az elemi matematika köréből. Typotex Kiadó, Budapest, 2006.

Tantárgy neve	Elemi matematika III.
Tantárgy kódja	TAB 2409
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2408
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Szalonti Tibor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Fejlődésében bemutatni az egyetemes és hazai kultúrtörténet összefüggéseibe ágyazva a jelentősebb matematikai gondolatok születésének hátterét. Megismertetni a hallgatókat a magyar matematikatanítás fejlődésével. Ismerjék meg a hallgatók a magyar és nemzetközi általános iskolai matematika versenyek témaköreit, feladatait.

2. Tantárgyi program:

A számтан-mértan, illetve a matematika tantárgyak tartalmi változásának rövid története. A magyar matematikatörténet kiemelkedő alakjainak élete és munkássága. A matematika több témakörét felölelő feladatok megoldásának lehetőségei. Diskusszió, új problémák megragadása, új kérdések megfogalmazása, analógiák, általánosítások az 1-6. osztályos matematika feladatok megoldása során.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok, beszámolók a matematikatörténet kimagasló egyéniségeiről. Önálló feladatgyűjtés és megoldás.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy.

5. Az értékelés módszere:

A zárthelyi dolgozatok, a beszámolók és a házi dolgozatok alapján a gyakorlati jegy megállapítása.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

1-6. osztályok számára készült feladatgyűjtemények, matematika folyóiratok, versenyfeladat-sorok és helyi készítésű feladatlapok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bereznai – Filep: A számírás története. Gondolat Kiadó, Budapest 1987.

Filep László: A tudományok királynője - A matematika fejlődése. Typotex Kiadó, 1997.

Matematikai versenyesztek. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1994-2008.

Tantárgy neve	Matematikai módszerek éa természettudományokban
Tantárgy kódja	TAB 2410
Meghirdetés féléve	8.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Nagy Károly főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Bemutatni a természettudomány néhány elemi szintű fejezetének történetét. A matematikának a természettudományokhoz, a természettudományoknak a matematikához való viszonyát.

2. Tantárgyi program:

A csillagászat történetéből: Mérés, csillagászati mérések, approximáció. A statika történetéből: Arkhimédész (lejtő, emelő), vektorok. A dinamika történetéből: Galilei, Newton, az inga, szökési sebesség. Differenciál-egyenletek és alkalmazásuk a természettudományokban: példák, közelítő formulák.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Esetenként kiselőadások tartása a fenti témakörökből.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félév folyamán 2 zárthelyi dolgozat írása.

4. Az értékelés módszere:

Kiselőadás + zárthelyi dolgozat

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

-

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Filep László: A tudományok királynője. Typotex Kiadó, Budapest, 1997.

Pólya György: Matematikai módszerek a természettudományban. Gondolat, Budapest, 1984.

Simonyi Károly: A fizika kultúrtörténete. Gondolat, Budapest, 1981.

Szabó Árpád-Szabó Tímea-Szemrád Emil: A fizika és a kémia története. Bessenyei Kiadó, Nyíregyháza, 2002.

Tantárgy neve	Matematika tantárgypedagógia I.
Tantárgy kódja	TAB 2411
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB1403, TAB1404
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Szalontai Tibor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az 5-6. évfolyamos matematika tananyag megismerése. A tanításához szükséges ismeretek, képességek matematikai és módszertani megalapozása.

2. Tantárgyi program:

Az 5-8. évfolyamos matematika tananyag szerkezete és módszertani felépítése. A Nemzeti Alaptanterv és a Kerettanterv megismerése, különös tekintettel az 5-6. évfolyamra. A széles körben használatos matematika tankönyvcsaládok, tanulói és tanári segédletek (elsősorban a Hajdu-féle tankönyvek, gyakorlók, feladatgyűjtemények, programok, eszköztár) megismerése és alkalmazási lehetőségei. A 10-12 évesek életkori sajátosságainak megfelelő speciális módszertani kérdések. A matematikatanítás-tanulás tartalmi-fogalmi, absztrakciós és teljesítmény-kritériumú célrendszere. Modellek szerepe a tanítás-tanulásban: Műveletek egész számokkal, törtekkel és tizedestörtekkel. Adott tulajdonságú ponthalmazok. A geometriai transzformációk előkészítése. Tervezés: óravázlat készítése, mikrotanítás a csoportban.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A gyakorlatokon aktív részvétel. Házi dolgozatok (óravázlat, feladatlap, munkalap, feladat-elemzés) beadása. A megjelölt dokumentumok, segédletek önálló tanulmányozása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy alapját képezi legalább egy zárthelyi dolgozat eredménye, a házi dolgozatok valamint a gyakorlaton mutatott aktivitás és eredményesség.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A Hajdu-féle tankönyvek, gyakorlók, feladatgyűjtemények a könyvtárból kölcsönözhetők. A programok CD-ről illetve a világhálón is elérhetők. Alkalmanként (lehetőség szerint) internetes anyagok bemutatása gyakorlaton.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Dr. Czeglédy István (szerk): Matematika tantárgypedagógia I-II. Calibra Kiadó, Budapest, 1995.

Hajdu Sándor (szerk): Matematika 5-8., Gyakorló 5-6, Feladatgyűjtemény 5-6, Műszaki Könyvkiadó, Budapest NAT, Kerettanterv, OKI, Budapest

Practice Book 4-6, Mathematics Enhancement Programme, Centre for Innovation in Mathematics Teaching, University of Exeter, 2002-2005, www.cimt.org.uk

Tantárgy neve	Matematika tantárgypedagógia II.
Tantárgy kódja	TAB 2412
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB2411
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Szalontai Tibor főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	MI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Az 5-6. évfolyamos matematika tananyag megismerése. A tanításához szükséges ismeretek, képességek matematikai és módszertani megalapozása.

2. Tantárgyi program:

Szöveges feladatok megoldásának lépései. Gondolkodási módszerek tanítása-tanulása (Halmazok, kombinatorika, logikai műveletek, kvantorok, skatulya-elv). Arányosság, százalék tanítása-tanulása. Oszthatóság, számrendszerek tanítása-tanulása. Sorozatok, relációk, függvények tanítása-tanulása. Egyenletek, egyenlőtlenségek tanítása-tanulása. Tengelyes tükrözés és szimmetria tanítása-tanulása. Tükrös háromszögek, négyszögek tanítása-tanulása. Kerület-, terület-, felszín-, térfogatszámítás tanítása-tanulása. Parkettázás, szemléletes topológia tanítása-tanulása. Adatkezelés, statisztika alapjainak tanítása-tanulása. Relatív gyakoriság, valószínűség kísérletes tanítása-tanulása. A differenciálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás kérdései matematikából. Alternatív pedagógiák matematika tanításáról.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A gyakorlatokon aktív részvétel. Házi dolgozatok (óravázlat, feladatlap, munkalap, feladat-elemzés) beadása. A megjelölt dokumentumok, segédletek önálló tanulmányozása.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy a szorgalmi időszak végén.

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy alapját képezi legalább egy zárthelyi dolgozat eredménye, a házi dolgozatok valamint a gyakorlaton mutatott aktivitás és eredményesség.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A Hajdu-féle tankönyvek, gyakorlók, feladatgyűjtemények a könyvtárból kölcsönözhetők. A programok CD-ről illetve a világhálón is elérhetők. Alkalmanként (lehetőség szerint) internetes anyagok bemutatása gyakorlaton.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Dr. Czeglédy István (szerk): Matematika tantárgypedagógia I-II, Calibra Kiadó, Budapest, 1995.

Hajdu Sándor (szerk): Matematika 5-8., Gyakorló 5-6, Feladatgyűjtemény 5-6, Műszaki Könyvkiadó, Budapest NAT, Kerettanterv, OKI, Budapest

Practice Book 4-6, Mathematics Enhancement Programme, Centre for Innovation in Mathematics Teaching, University of Exeter, 2002-2005, www.cimt.org.uk

Tantárgy neve	Vizuális közlésformák
Tantárgy kódja	TAB 2801
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Szepessy Béla DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Ismeretekben és készségekben megalapozni a vizuális közlési helyzetekben való disztinválás: a legalkalmasabb eszközrendszer megválasztásának képességét.

2. Tantárgyi program:

Az alapozó stúdiumokban kialakított készségekre alapozva a tantárgy olyan vizuális nyelvi feladatokat programoz, amelyekben a hallgatók a közlendő, az alkalmas nyelvi anyag és a vele felmerülő vizuális probléma együttesét tanulmányozzák. Elsősorban kompozíciós kérdésekkel, továbbá főként a plasztika, a szín, a folt, a vonal kérdéseivel kell foglalkozniuk.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A félévek során a hallgatók önálló dolgozatokat és vizuális feladatok alapján készített munkákat adnak le az aláírás, illetve a gyakorlati jegy feltételeként.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadótermek. A tantárgy oktatásához egy jól felszerelt általános iskolai rajz szaktanterem felelne meg a legjobban. A hallgatók tervezéséhez és szemléltetéséhez szükséges eszköz- és anyagellátása nem megfelelő.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

A nagy gyík könyv Aula Kiadó – GYÍK-Műhely Bp.1997 ISBN: 963 9078 54 9

Művészeti nevelés (szerk. D. Kovács Júlia), Nemzeti Tankv. Rt. Bp. 2000 ISBN 963 19 1139 X

Tóthné Sándor Zsuzsa: Ábrázolás és művészet, 1988 ISBN 963 18 0127 6

C. Lastrego-F. Testa: Nézz, láss, kérdezz I-III., Gondolat Bp., 1983 ISBN 963 281 239 5

Tantárgy neve	Alkotási gyakorlatok
Tantárgy kódja	TAB 2802
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+3
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Szepessy Béla DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Élményszerű feldolgozásokon keresztül érzékletes tapasztalatokhoz, alapvető és általánosítható ismeretekhez juttatni a hallgatókat a képzőművészet, valamint a tárgy- és környezetformáló művészetek szélesebb körben gyakorolt és az iskolában is művelhető műfajaiban. Mindez szolgálja a hallgató szemléletének finomodó értékirányultságát, a nyitottság és a fokozódó érdeklődés attitűdjét.

2. Tantárgyi program:

Arányos időhányadban főként a festészet, szobrászat és grafika, illetve a kerámia, batik és a kézművesség műfajainak kifejezési módjai jöhetnek szóba.

A praktikus tárgyalkotó feladatokban a technika tantárgyban előforduló témák ellenében az esztétikai oldal dominanciáját, a kollektív kifejezés élményét kell érvényre juttatni. Ugyanakkor a hozzáállás másságából váljon felismeréssé az individuális és a kollektív kifejezés késztetéseinek és irányultságainak különbsége. Mindazonáltal a két nagy terület nyelvezeti sajátosságainak műfajonkénti különbözőségeiben váljon láthatóvá a művészet lényegi azonossága. Ezt elő kell segíteni a felvetett vizuális problémák rokonításával. A szín kifejező, dekoratív és funkcionális szerepekben; pl. a festészet és a textilfestés körében. A forma- és tömegviszonyok kifejező, dekoratív és funkcionális szerepekben; pl. a szobrászat és a kerámia műfajaiban. Vonal- forma-, felület- és fénykontrasztok kifejező, dekoratív és funkcionális szerepekben; pl. a grafika és kézművesség különböző területein.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Feladatbeadások

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Festő, szobrász, grafikai műterem, kerámiai és textilműhely megfelelő felszereltséggel

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bálványos Huba - Sánta László: Vizuális megismerés, vizuális kommunikáció Balassi Kiadó Bp. 1997. ISBN 963 506 160 9

Bálványos: Esztétikai-művészeti ismeretek- nevelés Bp. Balassi Kiadó 1998

Bakos, Bálványos, Preisinger, Sándor: A vizuális nevelés pedagógiája, a 6-12 éves korosztályban Balassi Kiadó Bp. 2000. ISBN: 9635065345

Pázmány Ágnes-Permay Éva: Látás és ábrázolás, Tankönyvkiadó, Bp. 1991 ISBN: 963 18 3455 7

Tantárgy neve	Fotó (fotózás, fotóművészet, fotóesztétika)
Tantárgy kódja	TAB 2803
Meghirdetés féléve	3.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Szabó Attila DLA főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A fotóértés és a fotókészítés készségeinek elsajátításával megfelelő kommunikációs készséget alakítani ahhoz a képiséghez, ami már tömegességével is egyik meghatározója korszakunk vizualitásának. A gépi képkészítés módjainak, funkcióinak megismerése és megtanulása útján közelíteni az ismeret- és információközlés mindennapos feladataihoz, illetve a művész kifejezés lehetőségeihez.

2. Tantárgyi program:

a fotográfia felfedezéséhez és elterjedéséhez vezető természettudományos, művészeti és társadalmi háttér
a fotográfiára jellemző formanyelv kialakulása a festészettől örökölt műfajokból tendenciák a kortárs fotóművészetben
a digitális képrögzítés megjelenésének hatása a klasszikus fotográfiára
a ma használatos technikai eszközök és nyersanyagok adta lehetőségek, a helyes expozíció elkészítése
a hallgatók maguk által elkészített camera obscura segítségével történő felvételkészítés és azok laboratóriumi kidolgozása

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A canera obscurával készített képek beadása (max. 5 db)

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Fotólaboratórium 10 fő folyamatos együttműködésére, a szükséges eszközökkel:
negatív kidolgozás eszközei: 3 db filmhívó tank, üveg edényzet, negatív szárító szekrény
pozitív kidolgozás eszközei: 3 db 6x9 cm képméretű nagyítógép exponáló órával, 5 db 30x40 cm-es hívótál, üveg edényzet, sötétkamra lámpa, egyéb kiegészítő eszközök

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Szilágyi Gábor: A fotóművészet története, Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, 1982
Szarka Klára, Fejér Zoltán: Fotótörténet, Műszaki Könyvkiadó, 1999
Bán András, Beke László: Fotóelméleti szöveggyűjtemény, Enciklopédia Kiadó, 1997
Pál Endre: Fotótechnika, Műszaki Könyvkiadó, 1999
Dr. Szimán Oszkár, Pál Endre: Fotólabor és kidolgozástechnika, Műszaki Könyvkiadó, 1999

Tantárgy neve	Tárgy- és környezetkultúra, kézművesség
Tantárgy kódja	TAB 2804
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+3
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Prof. Gul Emil PhD, DLA egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tárgy- és környezetkultúra világának, konkrétan a tájegységek kultúrájában élt magyar népművészet szemléleti világának gyakorlati elsajátítása nyújtja a hallgatónak azt a szélesebb indentitásélményt, amelyben éntudatát, énképét elhelyezheti, viszontláthatja, amellyel személeti harmóniát találhat. A tantárgynak közelítenie kell azt az állapotot, amelyben a hallgató magáénak érzi a kollektív kifejezésnek őáltala tárgygyá lett expresszióit.

2. Tantárgyi program:

A tantárgy feladata, hogy az „Alkotási gyakorlatok” során megismert műfajok / vagy az ezeken túl felkínált műfajok / valamelyikében elmélyültebb foglalkozások lehetőségét nyújtsa. A hallgatónak legyen módja megismerkedni a választott, műfaj hagyományos és újabb változatokban élő nyelvi kifejezési eszközeinek, technikáinak és eljárásainak széles választékával. A fokozottabb időigényesség és a fokozottabb személyre szóló figyelem szükségessége miatt a képzőművészeti gyakorlatok mellett ez az a másik tantárgy, ami kinőheti a tantervi kereteket. A helyi lehetőségek függvényében sor kerülhet kisebb csoportokban való foglalkozásokra, fakultációs keretekben való folytatásra, egyéni konzultációkra, egyéni eszköz- és műteremhasználatra.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Tárgytervezés és kézműves feladatok (tárgyak készítése, bemutatása)

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Kézműves műhely, anyagok, kézi szerszámok

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

A csomagolás művészete (szerk. Gulyás Judit) IT Stúdió Kft. Szeged, 1997 ISBN 963 04 9146 X

[Tatai Erzsébet](#) - [Tatai Mária](#): Környezetkultúra, Magyar Iparművészeti Egyetem [Tölgyfa Kiadó](#) BP, 1993 ISBN: 9637164057

A nagy gyík könyv, Aula Kiadó – GYÍK-Műhely Bp.1997 ISBN: 963 9078 54 9

Jean Baudrillard: A tárgyak rendszere Bp.1987.

Hernádi Miklós: Tárgyak a társadalomban Bp. 1982.

Tantárgy neve	Népművészet, környezetkultúra, design
Tantárgy kódja	TAB 2805
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Szepessy Béla DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tananyag sokoldalúságán, szemléleti gazdagságán keresztül bővíteni és rendezni a hallgató művészeti ismereteit, fejleszteni esztétikai értékszemléletét, gazdagítani világképét. A tantárgy folytassa, tananyagával bővítsse, kerekítse ki a „Művészettörténetű” műveltséganyagát. Témakörei öleljék fel a vizuális kultúrának a Grand art körén kívüli területeit, mindenekelőtt a népi kultúrát, amellet a XX. század és napjaink tárgyi/környezeti kultúráját.

2. Tantárgyi program:

A tantárgy saját történeti elemző-értékelő módszere mellett az esztétikai-művészeti jelenségek ok-okozati összefüggéseinek elemzése során támaszkodjon a szociográfia által kínált ismeretekre, és alkalmazza a művészetszociológia módszereit is. Ezzel közvetlen hasznain túl módszerbeli jártasságot alakít a művészetszociológia későbbi szintetizáló stúdiumához. A tantárgy anyaga eredendően szemléleti, ezért csak bőséges szemléltetéssel tanítható, s döntő szerepet kell vigen az eredeti élménye, a használati élmény. A tárgy- és környezeti kultúra választott műfajának párhuzamosan futó tevékenységei maguk is ezt a tapasztalati és élménybázist gyarapítják. Ugyanakkor a tantárgy legyen figyelemmel olyan aktualitásokra, amelyekre a választott műfaj fokozott nyitottságot teremt.

Végző soron e tantárgyaknak együttes feladata javítani a vizuális műveltségnek azon a féloldalas helyzetén, ami a Grand art-ra alapozott hagyományos vizuális nevelés alakított.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Referátumok, esszé- jellegű házidolgozatok

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium

5. Az értékelés módszere

Szóbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadóterem, diasorozat, diavetítő, videó-rekorder, tv-készülék, számítógép, projektor

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Platthy György-Dr. Rónai Béla: Népművészet Tankönyvkiadó Bp. 1978.

Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete I-II. Akadémiai Kiadó Bp. '81.

Magyar néprajz megjelent kötetei Akadémiai Kiadó Bp. 1990.

Pogány Frigyes: A szép emberi környezet Bp.1976

[Tatai Erzsébet](#) - [Tatai Mária](#): Környezetkultúra, Magyar Iparművészeti Egyetem [Tölgyfa Kiadó](#) BP, 1993 ISBN: 9637164057

Tantárgy neve	Művészettörténet
Tantárgy kódja	TAB 2806
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Jankáné dr Puskás Bernadett főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy célja bővíteni és történetileg rendezni a hallgató művészeti ismereteit, s korok és korszakok szemléleti világának megismerésén keresztül finomítani világképét. A tantárgynak a kínálkozó szélesebb művészettörténeti panoráma helyett inkább –egy-egy témakör behatóbb elemzését kell művelnie, s ebben vállalnia kell az építészet mellett a környezetkultúra, a tárgykultúra más műfajainak történeti bemutatását is. Ezek együttes tárgyalása a korstílus nagyobb szélességében tudja hitelesíteni a kor szemléletét

2. Tantárgyi program:

Az európai művészet történetére lokalizált tananyagba illeszkedjen szervesen a magyarországi művészet története, avagy fordítva, a nemzeti identitás tudatát szolgáló tananyagban az európaiság legyen befoglaló kerete. Mindez nem zárja ki a világművészet egy-egy jelenségének felvillantását. A tantárgy anyag eredendően szemléleti, ezért csak bőséges képanyaggal tanítható, amiben döntő az eredetit megközelítő avagy maga az eredeti alkotás A művészet genezise, ősművészet. Az ókor művészete: az egyiptomi, a görög és a római művészet, ókeresztény művészet. A középkor művészete: Bizánc, a román művészet és gótika. A reneszánsz Itáliában, Németalföldön és Magyarországon. A barokk és rokokó. A XIX. Sz. művészete: a klasszicizmus, a romantika, a realizmus és az impresszionizmus. A modern művészet kezdetei. A XX. sz. irányzatai és nagy alkotói. A kortárs művészet tendenciái.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat/ok , esszé jellegű önálló dolgozatok

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium

5. Az értékelés módszere

Szóbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadóterem, diasorozat, diavetítő, videó-rekorder, tv-készülék, számítógép, projektor

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban AKGA Kiadó Kft. Bp. 2001.

Szabó Attila: Művészettörténet képekben AKGA Kiadó Kft. Bp. 2001. ISBN 963 9190 08 x

Tatai Erzsébet: Művészettörténeti ismeretek Enciklopédia Kiadó Bp. 2002. ISBN 963 8477 65 2

Szentkirályi Zoltán: Az építészet világtörténete I-II. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat Bp. 1980..

L. Menyhért László: Képzőművészeti irányzatok a XX. Század második felében Nyíregyháza, 1997.

Tantárgy neve	Animáció, videó, kommunikációs, grafika,, mozgókép esztétika
Tantárgy kódja	TAB 2807
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+3
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Szabó Attila DLA főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Megismerkedni a létezés időbeliségét adekvát módon leképező – a mozgókép sajátos idő- és térszerkezetét alkalmazó – médiumok használatával; a videó, az animáció, a komputergrafika formanyelvének jellemzőivel, alapvető esztétikai törvényszerűségeivel.

Események időbeliségének, mint vizuális problémának elemzése, megfogalmazása, rögzítése a különböző információhordozókon tárolt anyagok további képi manipulálásának lehetősége; a médiumok sajátos nyelvére alapozott produkciók készítése,

2. Tantárgyi program:

A mozgókép, mint köznapis vizuális kommunikáció és mint művészet. A mozgóképp különböző művészeteket magába olvasztó komplexitása: vizuális és auditív elemek összhangja. A videózás technikája. Kameramozgások, képkivágás, világítás, képritmus, montázs szerkezet, a film szubjektív ideje. A XX. sz. második felének irányzatai; ezek formanyelvére alapozott objektivációk: / pl. environment, event, happening, performance, land art, body art, minimal art jellegű akciók/; az akciók videó dokumentumai illetve kísérleti jellegű film. Az animáció műfajai: rajz-, báb-, kollázs-, tárgymozgatott vagy árnyfilmek. A környezetünkben fellelhető tárgyak, anyagok „életre keltése”, animálhatósága. A mozgások rögzítésének technikája. Számítógépes grafikai programok alkalmazása. Kép bevitele, a bevitt kép manipulálása, nyomtatás. Alkalmazott grafikai tervezések. A produkciók elemzése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Feladatbeadások, rajzok, beszámolók

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Digitális videokamera, állványok, multimédiás számítógép, mozgóképszerkesztő és animációs szoftverek, S8-as kamera, tárgyasztal, vetítő/lejátszó, editáló/vágó berendezés, írásvetítő, diavetítő, tanári kézikönyvtár, diasorozat, videó rekorder, tv-készülék, videokamera, -állvány, egyéni felszerelés (rajzeszközök, olló, ragasztó, vonalzó, stb.)

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Peternák Miklós: Új képfajtákról Balassi Kiadó, Tartóshullám sor. 1993.

Szoboszlai Péter: A rajzfilm; Műhelytitkok sorozat. Corvina 1977. ISBN 963 13 1050 7

Hartai László-Muhi Klára: Mozcóképkultúra és médiaismeret Korona Kiadó 1998..

Kocsor László: A videofilm-készítés TAN Grafex Kiadó Bp., 1997. ISBN 963 9091 06 5

Tim O'Sullivan – Brian Button – Philip Rainer: Médiaismeret Korona Kiadó 2002 ISBN 963 9376 20 5

Tantárgy neve	Bábművészet
Tantárgy kódja	TAB 2808
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Ferenczy Zsolt DLA főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan pedagógusokat képezni, akik alaposan tájékozottak a színházművészetnek a gyermekekhez legközelebb álló ágában, akik a harmonikus személyiségfejlesztés és képességfejlesztés szolgálatában szeretnek és tudnak bábozni a gyermekekkel, akik az iskola körülményei között szakszerűen tudják alkalmazni és működtetni a bábozás kamara és csoportos munkaformáit.

2. Tantárgyi program:

Bemutatni a bábjátékot, mint önálló komplex műfajt. Feltárni benne a vizuális művészeti ágak más területeihez hasonló különösen intenzív alkotó mozzanatot. Felmutatni benne a tárgyformáló, térképző, mimetikus /stb./ mozzanatok értékteremtésre, értékőrzésre motiváló jellegét. Olyan gyakorlatra orientált gyakorlati munkafolyamatokat operálni, amelyek megkövetelik az összetett és hatékony elemző tevékenységet, s nyitott invenciózus, a konvenciókat kerülő vagy értelmesen felhasználó alkotótevékenységet. Feladat továbbá működtetni a létrehozott bábozat, kellékeket, díszleteket, amihez – iskolai művelésének megalapozására – meg kell tanulni a műfaj adta lehetőségeket alkalmazásának módszereit.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Beszámolók, előadások, feladatbeadások

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció, bábelőadás

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadóterem, bábszínpad, bábozat, díszletek tervezésére és kivitelezésére alkalmas műhely, kéziszerszámok, szemléltető és demonstrációs eszközök, videokamera, videórekorder, tévékészülék, videófilmek

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Balogh István: Segédlet drámapedagógiai tudományokhoz Sárospatak CFT 1994

Karanlár Emil: Bábjáték (Műhelytitkok sorozat) Bp. Corvina, 1975

Szentirmai László: Bábtörténet Sárospatak CTF 1994

Tantárgy neve	Művészetszociológia, művészetpszichológia
Tantárgy kódja	TAB 2809
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Kiss Lajos András főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a vizuális kultúra területén segítse a hallgatók tájékozódását, hogy szempontokat, módszert adjon, hogy szemléletet alakítson a művészeti jelenségek virulens sokféleségének megközelítéséhez és megértéséhez.

A művészetszociológia által is leírt MŰVÉSZ-MŰALKOTÁS-KÖZÖNSÉG hármasságának pszichológiai elemzéséből nyerhető tudással segíteni a művészet mélyebb megértését, a műalkotások értőbb közelítését.

2. Tantárgyi program:

Az ízlések sokféleségének közegében, egy értékpluralista társadalomban a tanítójelöltnek tanulnia kell a toleranciát; a változatos művészeti értékek irányában csakúgy, mint az emberi közeg szűkebb-tágabb köreinek változatos ízlése iránt. Ehhez pedig meg kell ismernie a kultúra térben és időben való rétegzettségét, a szükségletek szóródó másságait, meg kell értenie az okokat. Rá kell hangolódnia a szociológia leíró, elemző módszerességére, minősítést, értékelést felfüggesztő tárgyilagosságára, türelmére. Csak ettől remélhető, hogy ízlésnevelő tevékenysége majd megértésből és nem előítéleteiből, s nem is formális programokból táplálkozik.

A hallgató számára fel kell tárni a művészeti alkotás készítésének és befogadásának pszichológiai folyamatait, mert a vizuális nevelés tanítási óráinak egy részében típusosan ilyen folyamatok zajlanak. Mivel összességükre pedig a kreativitás jellemző, a tantárgy szűkre szabott tananyagát az alkotáslélektan tágabb ismeretkörébe kell ágyazni úgy, hogy ezzel a személyiségfejlesztés pedagógiai tudásanyagát bővítsük.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Referátumok

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium

5. Az értékelés módszere

Szóbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A jelzett kötetek hozzáférhetősége

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Hauser, A.: A művészettörténet filozófiája Gondolat: Budapest 1978. ISBN 963 280 638 7

Művészetszociológia (Szerk.: Józsa P.) Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó: Budapest 1978.

Buda B.-László J: Beszéd a szavak mögött Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest 1981.

Habermas, J.: A „kommunikatív cselekvés elmélete ELTE Budapest 1985.

Művészetpszichológia szerk.: Halász László Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Bp.:1978

Tantárgy neve	Vizuális nevelés pedagógiája (tantárgypedagógia I.)
Tantárgy kódja	TAB 2810
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Prof. Gaul Emil egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy célja kettős: a hallgatót meg kell tanítani a rajzolja tanulás tanítására, és meg kell tanítani szemléltetni.

2. Tantárgyi program:

A tárgy egyik feladata, hogy „A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció” című féléves stúdium általános elméleti alapjaira ráépítse a tantárgyanként sajátos szemléltetési feladatok konvertálható alapkészségeit. A tantárgy programját a gyakorlati készségek elválaszthatatlan volta miatt össze kell hangolni a párhuzamosan folyó „Kommunikációs és szemléltetési stúdiumok” tematikájával. A két tantárgy úgy éljen egymás mellett, mint elmélet és gyakorlat. A tantárgynak tudatosítania kell a hallgatóban, hogy a vizuális nevelés nem csupán az erre specializálódott rajzórák feladata. A vizuális és nem vizuális természetű ismeretek vizuális közlései ugyanis vizuális nyelvi anyag útján valósulnak meg. Miközben tárgyát tanítja a tanító, ismernie kell, és tanítani is tudnia kell a vizuális kommunikáció aktuális megvalósulási módját és nyelvi eszközeit. Annyira, hogy a tanulóktól ugyanezen eszközökkel vissza is igazolódhasson az elsajátított tananyag.

A tantárgynak másik feladata tehát megtanítani a tanítót, hogyan kell kialakítani a tanulóknak a vizuális megismerés /kognitív/ képességét. A passzív szemléltetést a rajzolja megismerés aktivitásaira kell átváltani. Hogyan lehet megtanítani a tanulót megfigyelésre, elemzésre, ábrázolási konvenciókra.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

zárthelyi dolgozat/ok, esszé-jellegű elemző házidolgozat/ok tantárgyi, tantervi vagy más típusú programelemzésből, tanítási tervek önálló elkészítése

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadóterem, diasorozat, diavetítő, videó-rekorder, tv-készülék, számítógép, projektor

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kárpáti Andrea (szerk): Vizuális képességek fejlődése Nemzeti Tankvk. Rt. 1995 ISBN 963 18 6824 9

Bálványos Huba: Esztétikai-művészeti ismeretek, esztétikai-művészeti nevelés (Balassi Kiadó, 1998)

A vizuális nevelés tantárgypedagógiája - szerk. Bálványos Huba (Balassi Kiadó, 2000)

Vizsga- és projekt módszer - szerk.: Kárpáti Andrea, Tölgyfa Kiadó

Kárpáti Andrea (szerk): Bevezetés a vizuális kommunikáció tanításához Nemzeti Tankönyvkiadó. Rt. 1995.

ISBN 963 18 6823 9

Tantárgy neve	Vizuális nevelés pedagógiája (tantárgypedagógia II.)
Tantárgy kódja	TAB 2811
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Prof. Gaul Emil egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy célja pedagógiai ismeretökké és készségekké transzponálni az esztétikai-művészeti és a művészettörténeti ismereteket, valamint a „Képzőművészeti gyakorlatok” tapasztalatait.

2. Tantárgyi program:

A személyes élményekből táplálkozó kifejező képalakítás tevékenységei a képzőművészeti élmények, és az esztétikumra való ráhangolódás inspiráló közegében a személyiségformálás egyik legfontosabb alkalmait jelentik, ezért a tanító részéről fokozott személyre szóló figyelmet, jó empátiás készséget igényelnek. A hallgatókat meg kell tanítani azokra az igényes és kényes pedagógiai módszerekre, amelyekkel alapozni és fejleszteni tudják majd a gyermekek esztétikai érzékenységét, személyes kifejező készségeiket, amelyekkel segíteni tudják humán értékírányultságú szemléletük formálódását.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Referátumok, feladatsorok, tanítási tervek bemutatása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadóterem, diasorozat, diavetítő, videó-rekorder, tv-készülék, számítógép, projektor

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bodóczy István: Vizuális nevelés II. Helikon Kiadó 1998. ISBN 963 208 545 0

Bakos, Bálványos, Preisinger, Sándor: A vizuális nevelés pedagógiája, a 6-12 éves korosztályban Balassi Kiadó Bp. 2000. ISBN: 9635065345

Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák, Dialóg, Campus Kadó, Budapest, 2001

Nézzük meg együtt - a műelemzés tanítása Borsod megyében (szerk. Rézművesné; Közoktatási Kutatások sorozat, Akadémia Kiadó)

Bakos, Bálványos, Preisinger, Sándor: A vizuális nevelés pedagógiája, a 6-12 éves korosztályban Balassi Kiadó Bp. 2000. ISBN: 9635065345

Tantárgy neve	Vizuális nevelés pedagógiája (tantárgypedagógia III.)
Tantárgy kódja	TAB 2812
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Prof. Gaul Emil egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy célja pedagógiai ismeretké és készségekké transzponálni a párhuzamosan futó „Tárgy- és környezetkultúra, kézművesség” gyakorlatainak tapasztalatait, valamint az „Esztétikai-művészeti ismeretek”, a „Művészettörténet” és a „Népművészet, környezetkultúra, design” tantárgyak ismereteit.

2. Tantárgyi program:

A tárgy- és környezetalakítás kreatív tevékenységei, az esztétikai-művészeti élmények inspiráló közegében a személyiségformálás egyik legfontosabb, sok egyedi figyelmet és törődést kívánó eszközrendszere a gyermekek körében. A hallgatókat meg kell tanítani azokra a differenciált pedagógiai módszerekre, amelyekkel alapozni és fejleszteni tudják majd a gyermekek esztétikai érzékenységét, amelyekkel meg tudják teremteni számukra a kollektív esztétikai normákkal való élményszerű azonosulás lélektani helyzetét, amelyekkel segíteni tudják humán értékirányultságú szemléletük formálódását.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Referátumok, feladatsorok, tanítási tervek bemutatása, elemzése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Előadóterem, diasorozat, diavetítő, videó-rekorder, tv-készülék, számítógép, projektor

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bakos, Bálványos, Preisinger, Sándor: A vizuális nevelés pedagógiája, a 6-12 éves korosztályban Balassi Kiadó Bp. 2000. ISBN: 9635065345

Vizuális nevelés 1-10 Tölgyfa Program MIF 1995.

Bálványos Huba - Sánta László: Vizuális megismerés, vizuális kommunikáció Balassi Kiadó Bp. 1997. ISBN 963 506 160 9

Bodóczy István: Vizuális nevelés II. Helikon Kiadó 1998. ISBN 963 208 545 0

Kárpáti Andrea (szerk): Vizuális képességek fejlődése Nemzeti Tankvk. Rt. 1995 ISBN 963 18 6824 9

Tantárgy neve	Vizuális nevelés pedagógiája (tantárgypedagógia IV.)
Tantárgy kódja	TAB 2813
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	1
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Prof. Gaul Emil egyetemi tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Feltárni a videó, az animáció, a számítógép gyakorlatban próbált lehetőségeinek hasznosíthatóságát a vizuális nevelésben, valamint a felhasználás 1-6. osztályhoz igazodó módszertanát. A hallgató ismeretiben, szemléletében és képességeiben megteremteni a szakismereti tárgyak és tantárgypedagógiai kurzusok szintézisét. A hallgatónak a társadalmi szükségletek és elvárások viszonylatában át kell látnia a vizuális nevelés feladatait, s azok adott tantervi keretekben tudnia kell önállóan elgondolnia saját munkájának tartalmát, rendjét és kereteit.

2. Tantárgyi program:

Felkészíteni az „Animáció, videó, komputergrafika” tárgynál megszerzett ismeretekre és képességekre építendő pedagógiai programok összeállítására, amely programok differenciáltan igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, és amelyek szervesen illeszkednek a vizuális nevelés rendszeréhez. Mozgások, történések vizuális problematikájának szemléltetése; egyszerű taneszközök készítése.

A hallgatónak átfogóan és részleteiben meg kell ismernie a vizuális nevelés kereteit, a törvényeket, a tanterveket, az iskolai körülményeket. Ezek közé a keretek közé egyfelől – ismeretei szintézisében – el kell gondolnia a gyermeket adottságainak attitűdjeinek és képességeinek egyedi konstellációjában és folyamatos átmenetiségében. Másfelől el kell sajátítania még mindazon készülségi ismereteket, amelyek segítségével saját magát is el tudja gondolni a gyermek mellett úgy, mint az objektív és szubjektív tényezők rendszerét progresszíven képes, folyamatosan ható tényező.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Referátumok, feladatsorok, tanítási terek bemutatása, elemzése

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere:

Prezentáció

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Digitális videokamera, állványok, multimédiás számítógép, mozgóképszerkesztő és animációs szoftverek, S8-as kamera, tárgyasztal, vetítő/lejátszó, editáló/vágó berendezés, írásvetítő, diavetítő, tanári kézikönyvtár, diasorozat, videó rekorder, tv-készülék, videokamera, -állvány, egyéni felszerelés (rajzeszközök, olló, ragasztó, vonalzó, stb.)

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Peternák Miklós: Új képfajtákról, Balassi Kiadó, Tartóshullám sor. 1993.

Médianevelés a közoktatásban (szerk.: Rézművesné Nagy Ildikó) BAZ Megyei Pedagógiai Intézet Miskolc, 1999 ISBN 963 03 7679 2

Szoboszlai Péter: A rajzfilm; Műhelytitkok sorozat. Corvina 1977. ISBN 963 13 1050 7

Kocsor László: A videofilm-készítés, TAN Grafix Kiadó Bp., 1997. ISBN 963 9091 06 5

Tim O'Sullivan – Brian Button – Philip Rainer: Médiaismeret Korona Kiadó 2002 ISBN 963 9376 20 5

Tantárgyelem neve	Romológia III. (A cigányság a kulturális antropológiai kutatások tükrében)
Tantárgyelem kódja	TAB 2113
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	1
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 1108
Tantárgyelem-felelős neve és beosztása	Dr. Jenei Teréz főiskolai tanár
Tantárgyelem-felelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

olyan tanítók képzése, akik ismerik az archaikus cigány életforma jellemzőit, szokás- és hagyományrendszerét.

2. Tantárgyi program:

A téma szakirodalmának áttekintése. A cigányság és a kulturális antropológia fogalma. A választott megközelítési mód indoklása. Az archaikus cigány életforma meghatározói. Az ősi „gazdálkodás”, táplálkozás, öltözködés. Mesterségek. Építkezés, lakáskultúra, környezeti kultúra. Társadalomszervezet („nagycsalád”, „nemzetség”, karaván, telep). A társadalom élete. Hétköznapi és ünnepek. Születés, házasság, halál - (szokások, hiedelmek, babonák). A cigány önértékelés - az idealizált életforma. A cigány mentalitás a paraszti megítélés szerint. A cigány-jelenség standardizálása: cigány alakok a magyar irodalomban.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

–

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere:

Szóbeli vizsga

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és az ajánlott irodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Rostás Farkas György: A cigányság hagyomány- és hiedelemvilága. Bp., Cigány Tudományos és Művészeti Társaság .2000.

Szuhay Péter: A magyarországi cigányság kultúrája: etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája. Panoráma, Bp., 1999.

Prónai Csaba: Cigánykutatás és kulturális antropológia. Budapest-Kaposvár, 1995.

Cigány népi kultúra a Kárpát-medencében. Cigány néprajzi tanulmányok 1. (szerk. Bódi Zsuzsanna és Bódi Gábor)

Tantárgy neve	Bevezetés a cigányság irodalmába I.(Népköltészet)
Tantárgy kódja	TAB 2114
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2113
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Koi Balázs főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

olyan tanítók képzése, akik ismerik a cigány folklór magyarországi kutatásának vázlatos történetét, a jellegzetes műfajait, a cigány mesék és mesemondás jellemzőit.

2. Tantárgyi program:

A cigány folklór. A cigány folklór magyarországi kutatásának vázlatos története. Lírai hagyomány. Jellegzetes műfajcsoportok A dalok formai és tartalmi jellemzői. Epikus népköltészet. Balladák, epikus énekek. Mesék, mondák. A mesemondás körülményei. A mesék műfaji megoszlása. Szerkezeti sajátosságok. A mesék erkölcsi szemlélete. A mesevilág „realizálása”. Cigány mesék nyelve, stílusa. Az európai és a cigány mesék különbözőségének okai. Magyar nyelvű cigány népmesék. Cigány mesemondók. Ámi Lajos, Rostás Mihály. Cigány gyermekfolklór.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Kiselőadás tartása, írásbeli beszámoló a kötelező olvasmányokból, zárthelyi dolgozat írása, házi dolgozat írása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere:

Formatív és szummatív

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

kötelező olvasmányok, valamint a kötelező és ajánlott irodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Bari Károly: *Tűzpiros kígyócska. Cigány népköltészet.* Gondolat Kiadó, Bp., 1985.

Bari Károly: Cigány folklór. *Amaro Drom* 2000/7. 8. sz.

Bari Károly: *Az erdő anyja. Cigány mesék, hagyományok.* Gondolat Kiadó, Bp. 1990.

Erdész Sándor: A cigány népmesékről. *Ethnographia* 107. 1996/1-2. 167-174.

Cigány néprajzi tanulmányok 2. Szerk.: Bódi Zsuzsanna. Mikszáth Kiadó, Bp. 1994.

Vekerdi József: *A cigány népmese.* Akadémiai Kiadó, Bp., 1974.

Tantárgy neve	Bevezetés a cigányság irodalmába II. (Műköltészet)
Tantárgy kódja	TAB 2115
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	1+1
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Koi Balázs főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Olyan művészeti, irodalmi és szakirodalmi tájékozottsággal rendelkező pedagógusok, szakemberek képzése, akik az esztétikai igényesség és a művészi érték szempontjait szem előtt tartva előítélet-mentesen válogatnak az irodalmi, művészeti alkotások között.

2. Tantárgyi program:

A cigány/roma kultúra megjelenési formái. A cigányság önreprezentációja a képzőművészetben, a zenében és az irodalomban.

Irodalom, cigány irodalom. A fogalmak meghatározása. A hetvenes évektől kibontakozó cigány irodalom néhány jelentős művének bemutatása. Lakatos Menyhért, Holdosi József, Osztójkán Béla, Szécsi Magda, Jónás Tamás prózavilága; Bari Károly, Balogh Attila, Szepesi József, Kovács József és mások versei, kötetei. Folyóiratok, web-oldalak.

A cigányság reprezentációja a róluk készült filmekben és az irodalomban. A cigány téma az európai és a magyar irodalomban.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Művek olvasása és elemző bemutatása, kiselőadások, gyűjtő munkák

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Vizsgajegy

5. Az értékelés módszere

Kollokvium

6. az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Szöveggyűjtemények, kötetek, cikkek, www.romanet.hu

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Csengey Dénes: „Nehéz élet az ének.” Cigány írók és költők a magyar irodalomban.

In: Uő.: a kétségbeesés méltósága. Magvető Kiadó, Bp., 1988.

Beck Zoltán: A cigány irodalom fogalomtörténetéhez. In: Cserti Csapó Tibor (szerk.): Friss kutatások a romológia tárgykörében. Pécs, 2000.

Beck Zoltán: Cigány szerzők a magyar irodalom horizontján. Romológia – ciganológia. Dialóg Campus, Pécs, 2000. 223-235.

Choli Daróczi József: A mai magyar cigány irodalom irányai. (romaweb.hu/doc/cikk/khetano-drom/2001/02/)

Szuhay Péter: A cigány irodalom In: Kemény István (szerk.): A magyarországi romák. Press Publica, Bp., 2000.

Tantárgy neve	Bevezetés a romani nyelv alapjaiba (lovári)
Tantárgy kódja	TAB 2116
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Jenei Teréz főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TI

1. A tantárgy elsajátításának célja: Olyan tanítók képzése, akik ismerik a romani nyelv eredetét, sajátosságait, helyzetét, hangtani és nyelvtani rendszerét, és elsajátítottak 150-200 lexikai egységet lovári nyelven.

2. Tantárgyi program:

A romani nyelv rövid története. A romani nyelv Magyarországon (nyelvjárások). A romani és a beás nyelv társadalmi helyzete. Az irodalmi nyelv kialakulásának társadalmi feltételei. A lovári nyelv. A hangtani, nyelvtani rendszer valamint a szóképzés összehasonlítása a magyar nyelvvel. 150-200 lexikai egység elsajátítása a mindennapi élet témaköréből.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozatok írása

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Gyakorlati jegy

5. Az értékelés módszere:

Formatív és szummatív

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

A kötelező és ajánlott irodalom megfelelő példányszámban

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Réger Zita: A cigány nyelv. Kutatások és vitapontok. In. *Műhelymunkák a nyelvészet és társtudományai köréből*. Bp., 1988. MTA nyelvtudományi Intézete, 155-178.

Forray R. Katalin (szerk.): *Ciganológia – Romológia*. Bp., --Pécs , Dialóg Campus 2000.

Rostás-Farkas György—Karsai Ervin. *Cigány-magyar, magyar- cigány szótár*. Kossuth Könyvkiadó, Bp., 1991.

Glonzi Ernő: *A lovári nyelv alapjai*. Nyíregyháza, 2004. Kézirat

Tantárgy neve	Cigány tárgyi kultúra, cigány képzőművészet
Tantárgy kódja	TAB 2117
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Nagy Lajos Imre DLA főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a magyarországi roma tárgy-, környezet-, és vizuális kultúra tartalmi és formai összefüggéseit. Továbbá, hogy a hallgatók elé tárja a sokszínű cigány kultúra sajátosságait, s az ezen a területen végzett kutatások eredményeit, valamint a gyakorlatban is működő vizuális nevelési módszereket és lehetőségeket.

2. Tantárgyi program:

Roma tárgyformálás, környezetalakítás. A cigányok öltözködése, a cigány viselet. Roma sajátosságok a vizuális megismerés, vizuális kultúra, vizuális kommunikáció területén. A vizuális nevelés lehetőségei. A magyarországi cigány képzőművészet.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Beszámolólok, tematikus esszék.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium (vizsgajegy)

5. Az értékelés módszere:

Szóbeli vizsga.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Megfelelő felszereléssel ellátott tanterem, előadóterem. Szemléltető és demonstrációs eszközök: diavetítő, számítógép, projektor, videomagnó, folyóiratok, CD, videó, kiállítási katalógusok, dia.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Choli Daróczi J., Dr. Horváth M., Dr. Karsai E., Dr. Kerékgyártó I., Nyári L., Tuza T., Dr. Várnagy E., Várnagy P., Romológiai alapismeretek. Corvinus Kiadó 1999.

Rostás- Farkas György: A cigányság hagyomány és hiedelemvilága, Bp. 2000. cigány Tudományos és Művészeti Társaság

Szuhay Péter: A magyarországi cigányság kultúrája: etnikus kultúra, vagy a szegénység kultúrája. Panoráma, Bp.1999.

Bodóczy István: Vizuális nevelés II. Helikon kiadó, 1998.

Pngrác Éva- Dr. Várnagy Elemér: Roma gyerekek képzőművészeti képességfejlesztése, Zsámbék, 1996.

Bihlji-Merin, Oto: A naivok festészete, Gondolat Kiadó, Budapest, 1984.

Tantárgy neve	A cigányság zenéjének alapjai
Tantárgy kódja	TAB 2118
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Szőkéné dr. Vajda Mária
Tantárgyfelelős tanszék kódja	EZ

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A cigányzene, cigány népzene bemutatása a rendelkezésre álló szakirodalom és hangzó anyag alapján. A hagyományos keretek mellett a cigányzene, cigány népzene revival megjelenési formáinak értelmezése, kulturális hatása. Az eknokulturális ismeretek segítséget adhatnak a pedagógiai munkában illetve ennek keretében adódó élethelyzetek értelmezésében, az esetlegesen felmerülő problémák megoldásában is.

2. Tantárgyi program:

A cigányzene megjelenési formái.

Cigányzenészek megjelenése Magyarországon, a klasszikus cigánybandák kialakulása.

Cigánybandák a 18-19. században.

A verbunkos, a csárdás, a népies műdal a cigány zenészek repertoárjában.

A falusi cigányzenészek.

A magyarországi cigányok nyelvi csoportjai. Nyelvhasználatuk sajátosságai.

A magyar és oláh cigányok népzeneje.

A beás cigányok népzeneje.

A kulturális hagyományok fenntartásának törvényszerűségei.

A roma népzene mai kultúrában betöltött szerepe.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

A számonkérés folyamatos az előző órák anyagából.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

A félévközi jegyek és a zárthelyi dolgozat eredménye adja a félév végi gyakorlati érdemjegyet.

5. Az értékelés módszere:

Az értékelés zárthelyi dolgozattól és zenefelismerésből áll.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Audio-vizuális berendezés

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Sárosi Bálint: Cigányzene 1971. Bp. Gondolat Kiadó

Martin György: A botoló tánczeneje 2002. Bp, MTA ZTI – Hagyományok Háza

Kovalcsik Katalin: A beás cigányok népzenei hagyományai 1993. Salgótarján, Mikszáth Kiadó

Kovalcsik Katalin: Szlovákiai oláh cigány népdalok

Kemény István: Magyarországi romák. Változó Világ 31. rész, 2000. Bp. Rész Publica

Bari Károly: Cigány népdalok – Magyarország – Erdély (QUI, 103028. 1991.)

Víg Rudolf: Magyarországi cigány népdalok (SLPX, 18028-29.)

Tantárgy neve	Multikulturalitás és az interetnikus kapcsolatok etikája
Tantárgy kódja	TAB 2119
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	MAI
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Kiss Lajos András főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	FT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók ismerjék meg a modern, illetve posztmodern világ kulturális, nyelvi, vallási és életmódbeli sokféleségét a multikulturalizmus filozófiájának alapszövegein keresztül, s legyenek képesek a legkülönbözőbb identitásokkal szemben toleráns és megértő állásfoglalások kialakítására, illetve ezek képviselőire a legkülönbözőbb élethelyzetekben.

2. Tantárgyi program:

A kurzus kiindulópontját az a felismerés képezi, hogy a demokratikus élet immáron nem az egy nyelvű, egy kultúrájú, illetve azonos fejlettségű nemzetállami keretek között valósul meg, hanem világszerte a legkülönbözőbb identitások együttélésére kell berendezkednünk. A Habermas által poszt-nemzeti állapotnak nevezett korszakban az elismerésre való igény olyan új formái jöttek, illetve jönnek létre, amelyek messze meghaladják a klasszikus liberalizmusnak az individuális jogokra alapozott szabadságfelfogását. A multikulturalizmus a társadalom homogenizálása helyett a heterogén diskurzusok sokféleségének szükségességét hangsúlyozza, nem az egységre, hanem a sokféleség együttélésére szavaz. Ugyanakkor látni kell azt is, hogy a multikulturalizmusnak nincs egységes ideológiája, a *Cultural Studies*, a *Subaltern Studies*, a *Postcolonial Studies*, a radikális feminizmus stb. képviselői más és más módon látják a sokféleség realizálásának lehetőségeit, illetve más és más helyre helyezik a hangsúlyt. A kurzus során megismerkedünk Charles Taylor, Edward w. Said. Jürgen Habermas, és Axel Honneth, Ralf Dahrendorf, Ernst Geller és Slavoj Žižek munkáival.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Szóbeli referátum, önálló dolgozat készítése.

4. A megszerzett ismeretek értékelése:

Minősített aláírás

5. Az értékelés módszere:

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Feischmidt Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*. Osiris Kiadó, Láthatatlan Kollégium, Bp. 1997.

Jürgen Habermas: *A poszt-nemzeti állapot. Politikai esszék*. L'Harmattan Kiadó, Bp. 2006.

Rorty, Richard: Globalizáció, identitáspolitika és társadalmi remény. In: *Filozófia és társadalmi remény*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2007.

Said W. Edward: *Orientalizmus*. Európa Kiadó, Budapest, 2002.

Kymlicka, Will: *Etnikai kapcsolatok és a nyugati politikaelmélet* (internet).

Francesco Fistetti: *Théories du multiculturalisme*. Un parcours entre philosophie et science sociales. Éditions la découverte/M.A.U.S.S. Párizs, XIII. 2009.

Tantárgy neve	Környezettani alapismeretek
Tantárgy kódja	TAB 2427
Meghirdetés féléve	5.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Kiss Feren főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	KT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A környezettudomány főbb területeinek bemutatása, ismereti és szemléleti alapozás a későbbi tantárgyakhoz. Az ember és környezete kapcsolatának, valamint az ember környezet-átalakító tevékenységének és a tevékenység környezeti hatásainak ismertetése.

2. Tantárgyi program:

Földünk és kozmikus környezetünk. A környezet a környezetvédelem; a környezettudomány és az ökológia fogalma. Ember és a természet közötti kapcsolat a kezdetektől napjainkig. Az emberi tevékenység káros hatásai. A talaj, a víz és a levegő szennyeződése. Globális környezeti problémák: üvegházhatás, ózonréteg vékonyodása, savas esők, füstköd. A megváltozott környezeti feltételek hatása az emberi egészségre. Biológiai sokféleség megtartásának szükségessége, az emberiség felelőssége és feladatai. Hulladékgazdálkodási értékrend. Környezet és társadalom. Fenntartható fejlődés.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

-

4. Megszerzett ismeretek értékelése:

Annak ellenőrzése és értékelése, hogy a félév során előadott környezettani alapismereteknek (mint például fogalmak, jelenségek, folyamatok, adatok stb.) a hallgató birtokában van-e.

5. Az értékelés módszere:

A hallgató tudásának értékelése írásban történik, az elért százalékos eredmények alapján.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Multimédiás környezettudományi segédanyagok:

<http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/oktatoanyag/index.htm>

Globális irányzatok a környezetvédelemben és a fejlődésben:

<http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/global/001.htm>

Kozmikus hulladék - kozmikus környezetvédelem:

<http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/mm/tdk/Inditas/Nyitolap.htm>

Környezet-tudomány-történet:

<http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/zoldtortenelem/1ZoldTort.htm>

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező:

Kiss Ferenc-Vallner Judit: Környezettudományi alapismeretek, 2001.

Ajánlott:

Kerényi Attila: Környezettan, 2003.

Rachel Carson: Néma tavasz, 1994 (1962).

Daniel Quinn: Izmael, 1993.

Tantárgy neve	Környezettechnológia (Hulladékgazdálkodás)
Tantárgy kódja	TAB 2428
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Vallner Judit Erika főiskolai docens
Tantárgyfelelős tanszék kódja	TK

1. A tantárgy elsajátításának célja:

Ismerjék meg a hulladékok káros hatását megelőző hulladékgazdálkodási eljárásokat, technológiákat, a hulladékfeldolgozás módszereit.

2. Tantárgyi program:

Az új hulladékgazdálkodási értékrend. A hulladék és szennyezés fogalma és környezeti hatásai. Települési hulladékok. A szilárd és folyékony hulladékok jellemzői. A települési szilárd hulladékok kezelése. Gyűjtés, szállítás, lerakás. Hulladékégetés. Komposztálás. Biogáz előállítás. Másodnyersanyag visszanyerés. Kezelés, hasznosítási lehetőségek. Termelési hulladékok.

Termelési, nem veszélyes hulladékok hasznosítása. Különleges kezelést igénylő (veszélyes) hulladékok keletkezése és jellemzői.

Újrahasznosítási szemlélet.

Életciklus analízis.

3.Évközi tanulmányi követelmények:

–

4.Megszerzett ismeretek értékelése:

Írásbeli kollokvium.

5.Az értékelés módszere:

60 %-tól elégséges

70 %-tól közepes

80 %-tól jó

90 %-tól jeles

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Hulladéklerakó makettje. Biobrikett bemutatódarabok. Műanyag hulladék-típusok.

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Vallner Judit: Hulladékgazdálkodás, Környezettudományi segédkönyvek sorozat, sorozatszerkesztő Kiss Ferenc, 2004.

Árvai József: Környezetgazdálkodás: Hulladékgazdálkodás, 1994.

Dietmar Castro, Cornelia Rosler: Hulladékgazdálkodás, 1994.

Barótfi István: Környezettechnika. 1991.

Tantárgy neve	Bevezetés a környezettudományba
Tantárgy kódja	TAB 2429
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB2427
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Kiss Ferenc főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	KT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatók lássák be, hogy a környezettudomány és a környezetvédelem szoros kapcsolatban vannak, egymást kiegészítik, de nem helyettesítik. Ismerjék föl, hogy a környezettudomány tudományközi jellegű.

2. Tantárgyi program:

A globális környezeti problémák (túlnépesedés, energiaválság, környezet leromlása stb.). A környezetvédelem fogalma. A talaj és szennyezői. Elsivatagosodás, erdőirtás, túllegeltetés, vegyszerhasználat. A biofarm jelentősége. A víz és szennyezői. Az eutrofizáció. Az eutrofizációt kiváltó környezeti tényezők. A levegőtisztaság védelme és szabályozási lehetőségei. Füstködök. Üvegházhatás. Ózonlyuk. Mindezek okai, hatásai, megoldási lehetőségei és teendőink.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

–

4. Megszerzett ismeretek értékelése:

Írásbeli kollokvium.

5. Az értékelés módszere:

60 %-tól elégséges

70 %-tól közepes

80 %-tól jó

90 %-tól jeles

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Globális irányzatok a környezetvédelemben és a fejlődésben:

<http://www.nyf.hu/others/html/kornyeztud/global/001.htm>

Környezettudományi oktatóanyag (Környezettudományi Tanszék honlapja/Dolgozatok)

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Vallner Judit: Bevezetés a környezettudományba II. (segédlet), Környezettudományi segédkönyvek sorozat, 2005.

Moser Miklós, Pálmai György: A környezetvédelem alapjai, 1992.

Kerényi Attila: Általános környezetvédelem, 1995.

Daniel Quinn: Izmael, 1993.

Tantárgy neve	Fenntartható fejlődés
Tantárgy kódja	TAB 2430
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB 2427
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Kiss Ferenc főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	KT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A fenntarthatóság egyik alap gondolata, hogy a környezeti problémák nem kezelhetők társadalmi és gazdasági összefüggésekből kiragadva akkor, ha valóban fenntartható megoldásra törekszünk. Ezt kívánjuk erősíteni a tantárgy segítségével.

2. Tantárgyi program:

Miért akarunk fenntartható fejlődést? Globális környezeti problémák és azok gyökerei. A globális polgár. Társadalmi beágyazottság. Az etika és a kultúra szerepe a fenntarthatóság megvalósításában. A fenntartható fejlődés és a gazdaság kapcsolata. A fenntartható fejlődés mutatói. Az ökológiai lábnyomat. Fenntartható városok. Oktatás és nevelés a fenntartható fejlődés érdekében. A fenntartható életközösség egy helye: az iskola. Tanítás és tanulás a fenntarthatóság érdekében.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

-

4. Megszerzett ismeretek értékelése:

A félév folyamán a tankönyvben megadott téma kidolgozása és levezetése (facilitálása).

5. Az értékelés módszere:

A hallgató tudásának értékelése írásban történik az elért százalékos eredmények alapján.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Fenntartható fejlődés:

<http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/cd-rom/>

<http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/book/nyitolap.htm>

A fenntartható fejlődés honlapja:

<http://www.ff3.hu/>

Kovács:

<http://kovasz.uni-corvinus.hu>

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Kötelező:

Kiss Ferenc-Ken Webster: A környezet védelmétől a fenntarthatóság felé, 2001

Ajánlott:

Bulla M. és munkatársai: Feladatok a XXI. Századra az ENSZ Környezet és Fejlődés Világkonferencia dokumentumai, 1993.

Közös jövőnk, A Környezet és Fejlesztés Világbizottság jelentése, 1988.

F. Glover, Horváth M., S. Juned, Kiss F., M. Kubala, Vágvolgyi G. és J. Woodward: A fenntartható fejlődés az önkormányzati gyakorlatban (kézikönyv) KGI Budapest, 1999.

Tantárgy neve	Környezeti nevelés I.
Tantárgy kódja	TAB 2431
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont	2
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	G
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Kiss Ferenc főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	KT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatókat olyan elméleti alapismeretekkel felvértezni, amely – a gyakorlaton megszerzett tudással együtt – lehetővé teszi számukra a környezet- és természetvédelem oktatását gyerekek számára.

2. Tantárgyi program:

A környezeti nevelés a klasszikustól a modernig. A környezeti nevelés a mai iskolában. A környezeti nevelés célja. A környezeti nevelés lényege (alapelvek, környezeti műveltség). Környezeti nevelés jelentősége. Környezeti nevelés a különböző életkorokban. Környezeti nevelés a tantervekben (a NAT követelményei). Környezeti nevelés és fenntartható fejlődés. A környezeti témák bemutatásának módszerei. A környezeti nevelés keretei és lehetőségei. A tanítási óra nyújtotta környezeti nevelés lehetőségei. Környezeti nevelés szakköri keretben. A környezet- és természetvédelmi tábor. Tanulmányi kirándulás. Terepgyakorlat. Erdei iskola. Környezet- és természetvédelmi vetélkedők. Környezet- és természetvédelmi klubok. Környezet- és természetvédelmi mozgalmak. Madarak és fák napja

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Szakmai gyakorlat, melyet erdei iskolában teljesítenek a hallgatók.

4. Megszerzett ismeretek értékelése:

Évközi ellenőrzés során az elkészített dolgozatokat, óraterveket és a bemutatott órarészleteket ellenőrizzük és értékeljük

5. Az értékelés módszere:

A hallgató tudásának értékelése írásban történik, az elért százalékos eredmények alapján.

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

Módszertani honlap:

<http://zeus.nyf.hu/~modszertan/>

Felkészülés a kiselőadásra:

<http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/webkiseloadas/Kiseloadascim.htm>

A környezeti nevelés és a versek kapcsolata (multimédiás oktatóanyag)

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Dr. Lükő István: Bevezetés a környezeti nevelés pedagógiai és társadalmi kérdéseibe. 1996.

Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia 2003.

A környezettudatos magatartás helyzete Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (szerk.: Venter György), 2006.

Victor András: Környezeti témák a tanórán, 1998.

Tantárgy neve	Környezeti nevelés II.
Tantárgy kódja	TAB 2432
Meghirdetés féléve	7.
Kreditpont	3
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	1+2
Félévi követelmény	K
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TAB2431
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. Kiss Ferenc főiskolai tanár
Tantárgyfelelős tanszék kódja	KT

1. A tantárgy elsajátításának célja:

A hallgatókat olyan gyakorlati alapismeretekkel felvértezni, amely bemutatja a környezeti nevelés – nem iskolai – különböző szintereit, lehetőségeit és azok módját. A mindennapi tevékenységek során széles skálán (a civil szervezetek munkájától a média szerepéig) a jelenlegi helyzet, a jövőkép és a szükséges feladatok áttekintése.

2. Tantárgyi program:

Előadás:

A kiselőadások tartásának alapvető szabályai, ppt-bemutató előnyei és alkalmazásának tipikus hibái. A fenntarthatóság pedagógiája, értékek és alapelvek. Család, háztartás, életmód. Egészségfejlesztés. Szabadidő, turizmus, hobbi. Hagyományok. Tudomány, vallás, művészetek. Munkahely, termelés, gazdaság. Jog, önkormányzatok, civil szervezetek. Környezeti információs rendszerek, számítástechnika, e-világ. Kommunikáció és média. Az életkorok sajátosságai. Iskoláskor előtti és iskolán kívüli környezeti nevelés.

Gyakorlat:

Külső helyszíneken való látogatás. Önkormányzat, oktatóközpont, civil szervezet (egyesületek, alapítvány) környezeti nevelési munkájának megismerése.

3. Évközi tanulmányi követelmények:

Előadás: A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatai: megfelelő színvonalon előadott kiselőadás a tervezett időpontban.

Gyakorlat: Beadandó a külső helyszíneken vezetett jegyzőkönyv letisztázva, kiegészítve, a látogatást követő 1 héten belül.

4. Megszerzett ismeretek értékelése:

Kollokvium. Az érdemjegy kialakításának módja: 50 %-tól 2 (elégséges) 63 %-tól 3 (közepes) 75 %-tól 4 (jó) 88 %-tól 5 (jeles)

5. Az értékelés módszere:

A gyakorlat sikeres teljesítésének feltételei: a látogatások és a jegyzőkönyvek hiánytalan megléte
Vizsgára bocsátás feltétele: a kiselőadás és a gyakorlat követelményeinek teljesítése

6. Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló segédanyagok:

–

7. Kötelező, ajánlott irodalom:

Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia, Környezeti Nevelési Egyesület, 2003.